ఓం

శ్రీ గురుభ్యోనమః

పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంత

వ్యాసమంజరి

(చతుర్థ సంపుటము)

రచయిత

"పరిపూర్ణ దర్శనాచార్య సదానంద"

శ్రీ యిలపకుర్తి వీర వెంకట రామచంద్రరావు

నర్సాపురం, ప॥గో॥జిల్లా

వెల
రూ. 18-00

ఓం
శ్రీ గురుభ్యోనమః

పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంత వ్యాసమంజరి

(చతుర్థ సంపుటము)

రచయిత

"పరిపూర్ణ దర్శనాచార్య సదానంద"

శ్రీ యిలపకుర్తి వీర వెంకట రామచంద్రరావు

నర్సాపురం, ప॥గో॥జిల్లా

ఓం

శ్రీ గురుభ్యోనమః

పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంత వ్యాసమంజరి

(చతుర్థ సంపుటము)

రచయిత

"పరిపూర్ణ దర్శనాచార్య సదానంద"

శ్రీ యిలపకుర్తి వీర వెంకట రామచంద్రరావు

నర్సాపురం, ప॥గో॥జిల్లా

వెల

రూ. 18-00

శ్రీ గురుభ్యోనమః

ఈ గ్రంథ పునర్ ముద్రణకు ద్రవ్య సహాయము చేసిన ప్రగళ్ళపాటి నాగేశ్వరరావు, రత్నంగార్ల సంగ్రహ జీవిత చరిత్ర

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా చాగల్లులో వ్యాపారవేత్తలైన ప్రగళ్ళపాటి పెద్ద సత్యనారాయణ, వీరమ్మ దంపతుల చతుర్థ పుత్రుడైన కృష్ణమూర్తి సత్యవతి దంపతుల గర్భవాసమున జ్యేష్ఠ పుత్రుడుగా 17-10-1956వ సం॥లో చిరంజీవి ప్రగళ్ళపాటి నాగేశ్వరరావు గారు జన్మించినారు. వీరికి ముగ్గురు సోదరీమణులు. నిడదవోలులో ఇంటర్మీడియట్ వరకు వీరి విద్యాభ్యాసం జరిగింది. తదుపరి వీరు వ్యాపార రంగంలో ప్రవేశించారు. యుక్తవయస్సు రాగా 1977వ సం॥లో చి॥ల॥సౌ॥ తులసితో వీరికి వివాహం జరిగింది. 1978లో వీరికి భగవాన్ అని పేరుగల పుత్రుడు జన్మించాడు. 1978 సం॥లోనే భార్యా వియోగం జరుగగా తూర్పు గోదావరి జిల్లా గోనాడ వాస్తవ్యులు కాపగంటి శ్రీరామ చంద్రమూర్తి, రత్నావతి దంపతుల ద్వితీయ కుమార్తె చి॥ల॥సౌ॥ రత్నంతో 15-1-1979లో వివాహం జరిగింది. వీరికి ప్రసాద్ అనే కుమారుడు, జోత్స్న అను కుమార్తె కల్గిరి. చి॥సౌ॥ రత్నం పుట్టింటి వారసత్వంగా అధ్యాత్మిక జిజ్ఞాస తల్లిగారి ద్వారా సంక్రమించి కృషి చేస్తున్న సందర్భంలో, శ్రీ శివరామ దీక్షితీయ సంప్ర దాయమున పీఠాధ్యక్షులైన శ్రీ దయానంద పొన్నాల రాజయోగీంద్రుల వారి శిష్యులైన, పరిపూర్ణ దర్శనాచార్య సదానంద శ్రీ యిలపకుర్తి వీరవెంకట రామచంద్రరావు గారి ప్రియశిష్యుడు శ్రీ మంచిరాజు శ్రీనివాసమూర్తి గురువుగారి శిష్యమండలి గోనాడ గ్రామంలో ఈ ధర్మమునందు చక్కగా కృషి చేయుచున్నది. అందు తోట రంగారావు గారి ద్వారా ప్రేరేపితులై 1995 సం॥లో రథ సప్తమి రోజున వీరి దంపతులు ఉపదేశ క్రమంలో గురుమంత్ర దీక్ష గైకొని, సంప్రదాయ పద్ధతిన నిర్దేశింపబడిన అనుష్ఠాన, ఆచరణ, విచారణ క్రమము ద్వారా బోధ యొక్క సమగ్ర స్వరూపమును వస్తు నిశ్చయ పద్ధతిగా గ్రహించి ఇహపరముల రెంటియందు శాంతి, ఆనందములు పెంపొందించుకొని జన్మ సాఫల్యం పొందినామని తృప్తితో జీవించుచున్నారు.

పీఠగ్రంథములన్నియు గురుముఖతా విచారించిన ధన్యజీవులు వీరు. అంతేగాక ఉభయత్ర వీరి కుటుంబ సభ్యులందరిని ప్రేరేపించి ఈ ధర్మమునందు కృషి చేయించుచున్నారు. స్వయంకృషితో అంచలంచెలుగా ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధిస్తూ చాగల్లు గ్రామంలో వ్యాపారాభివృద్ధిని కొనసాగించుచున్నారు. వీరి కృషి ఆదర్శమును ఇనుమడింప జేసుకొనుచు శ్రీ గురుదేవుల ఆశీస్సులతో 1-12-2000 సం॥లో వీరి స్వగృహమునందు గురుయంత్ర పాదుకా ప్రతిష్ఠాపన అత్యంత భక్తి శ్రద్ధలతో నిర్వహించి నిత్య, పక్ష, మాస, వత్స కార్యక్రమములను నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించుచున్నారు. దీనికి ముందుగా ఒక సంఘటన జరిగినది.

చిరంజీవి నాగేశ్వరరావు బాల్యావస్థలో చెరువులో నుండి నీరు తీసుకొని వస్తుండగా చెరువు అంచున వెండి పాదుకలు అలల నడుమ వీరికి ధర్శనం కల్గించగా ఆ పాదుకలను ఇంటికి తీసుకొని వచ్చి దైవపీఠంలో ఉంచి నిత్య పూజాదికం నిర్వహించుచుండగా నాయనమ్మగారి నిర్యాణానంతరం ఈ పాదుకలను తిరుపతి శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామి వారి హుండీలో వేసి దైవ సమర్పణ గావించిరి. మరల కొన్ని సంవత్సరాలకు పాదుకలు గురురూపంలో తమ ఇంట్లో కొలువు చేసినందులకు వీరి దంపతులు మరల పరమానందంతోయున్నారు. ఆ ధర్మవంతమైన దాంపత్య జీవితంలో ఎక్కువ జీవితకాలం గురువుగారితో వెచ్చించుతూ బోధయందు చక్కటి అరూఢతను సాధించిరి.

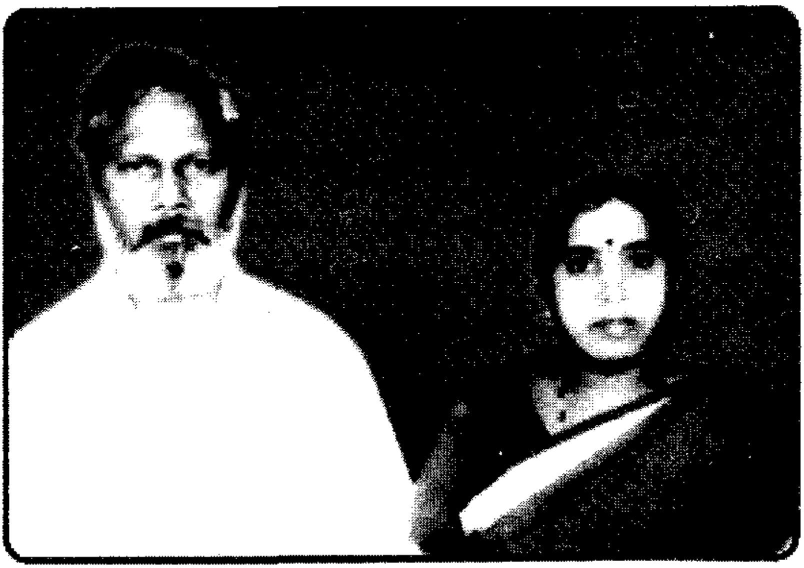
గురువుగారితో కలిసి వీరు అన్ని ప్రాంతములు విరివిగా పర్యటిస్తూ, గురుభక్తి, గురుసేవ, గురునిష్ఠల ద్వారా వీరి జీవితాన్ని వినియోగించుచూ, గురుధర్మము లోక కళ్యాణమునకు విరివిగా ప్రచారం గావించుటయే గురుసేవగా భావించి ఈ గ్రంథ పునర్ముద్రణకు వారి ఆర్థిక సంపత్తిని అందించి ధన్యులైరి. శ్రీ గురుకృప వీరియందు సర్వదా ప్రసరించి, సమస్త సుఖశాంతులు కలుగుగాక.

ఇట్లు

తోట రంగారావు

గోనాడ, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శ్రీ గురుభ్యోనమః

శ్రీ ప్రగళ్ళపాటి నాగేశ్వరరావు

శ్రీమతి రత్నం

ముందుమాట

పరిపూర్ణ దర్శనాచార్య సదానంద శ్రీయిలపకుర్తి వీరవెంకట రామచంద్రరావుగారు, శ్రీ అచల ఋషి దయానంద పొన్నాల రాజయోగేంద్రుల వారి అనుగ్రహముచే వారి దివ్యాశీస్సులతో శ్రీ శివరామ దీక్షితీయ సాంప్రదాయమును తమ గ్రంథ రచనల ద్వారా బహుళ ప్రాచుర్యము చేసి పాఠక లోకమును ఉత్తేజితులుగా జాగృత మొనరించినారు. వారి శిష్య ప్రశిష్యులు వలయు ఆర్థిక సంపత్తిని సమకూర్చి వారి గురుభక్తిని వ్యక్త పరచుకొనుచునే ఉన్నారు.

అంతేగాక గురుధర్మ నిర్వహణలో శ్రీ రామచంద్రరావు గారు దంపతులు జరిపిన కృషిని, గడిపిన ఆదర్శవంతమగు జీవితమును లోకములో ప్రచారం చేయుటకై గురుదేవుల ఆశయ సంసిద్ధి కొరకు **"శ్రీశ్రీశ్రీ సీతారామచంద్ర పరిపూర్ణ బోధోపదేశ మందిర సంస్థ"** ను గుంటూరు జిల్లా, మంగళగిరి మండలం, యర్రబాలెం గ్రామములో ఏర్పాటు చేసి శ్రీ గురుదేవుల ఆదర్శమును లోక కళ్యాణార్థము వివరించడంలో వారికి గల సహాయ సంపత్తిని అందించు చున్నారు. ఇది సహృదయులు సంతసించి ప్రోత్సహించవలసిన అంశము. శ్రీ రామచంద్రరావుగారి రచనలన్నియు వారి గురుదేవులు శ్రీ శివరామ దీక్షితీయ పీఠాధిపతులైన దయానంద పొన్నాల రాజయోగేంద్రుల వారి దివ్యశ్రీ చరణములకు పూజా పుష్పములుగా సమర్పింపబడి యున్నవి. అట్లే యీ భాగం కూడా యొక పూజా పుష్పంగా వారి చరణ సన్నిధి చేరాలని భక్త మండలి వారి తరపున శ్రీ గురు పరమాత్మను ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు

భక్తమండలి తరపున

మంచిరాజు శ్రీనివాసమూర్తి

విషయ సూచిక

పీఠిక

రాజయోగి వేదాంత మాసపత్రిక యందు నాచేత, నా సహధర్మ చారిణియగు శ్రీమతి సీతామహాలక్ష్మి చేత రచింపబడి, ప్రకటింపబడిన వ్యాసములన్నియు, పుస్తక రూపంలో ప్రకటించిన అవి శాశ్వత రూపంలో నిల్చి పరిపూర్ణ బోధయందు కృషి చేయువారికి, పరిపూర్ణ బోధ యెట్టిదో ఎరిగేటివారికి, ఎంతయో, సహాయకారిగా నుండుననియు, గ్రంథ ముద్రణకు వలయు ధనము విరాళ రూపముగా తాము భరింతుమనియు భక్తాదులు వాగ్దానము చేసి యుండుటచే మూడు సంపుటములుగా విభజించి "పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంత వ్యాస మంజరి" అను శీర్షికపై 1983వ సం॥లో నా భార్య రచనలన్నియు ప్రథమ సంపుటముగా 1985లోను, నా రచనలలో కొన్ని ద్వితీయ సంపుటముగా మిగిలిన వ్యాసములు 1986వ సం॥లో తృతీయ సంపుటముగాను ప్రకటించినాము. రాజయోగ మాసపత్రిక యందు నాచే రచింపబడిన మిగిలిన వ్యాసములు విషయ నిరూపణ కల్గిన ఇతర భక్తాదుల వ్యాసములు కొన్ని క్రోడీకరించి చతుర్థ సంపుటముగా ప్రకటించుచున్నాము. ఈ గ్రంథము కూడ భక్తాదుల ఆర్థిక సహాయముచే ముద్రింపబడెను. చాగల్లు వాస్తవ్యులైన శ్రీ ప్రగళ్ళపాటి నాగేశ్వరరావు, శ్రీమతి రత్నం దంపతులు ఈ ధర్మము నందు కృషి చేస్తూ గురు ఋణం తీర్చు విధానంలో ఈ గ్రంథ రాజము వారి స్వంత ద్రవ్యముతో ముద్రింపజేసి పాఠకులకు అందించి ధన్యులైరి. వీరి సంగ్రహ జీవిత చరిత్ర విడిగా ప్రకటింపబడుచున్నది.

శ్రీ గురుపరమాత్మ అనుగ్రహముచే వీరికి సమస్త శుభములు కల్గి జీవితాశయము నెరవేరుగాక. మాచే రచింపబడిన గ్రంథములన్నియు, మా గురుదేవులైన శ్రీ మదచల ఋషి దయానంద పొన్నాల రాజయోగేంద్రుల వారి దివ్యశ్రీ చరణ సరోజములకు పూజా పుష్పములుగా సమర్పింపబడియున్నవి. ఈ గ్రంథమును మరియొక పూజా పుష్పముగా సమర్పించుకొనుచున్నాము.

ఇట్లు

బుధజన విధేయుడు

యిలపకుర్తి వీరవెంకట రామచంద్రరావు

నర్సాపురం

1. గురూపదేశము

ఉపదేశమును పొందుట నిజముగా అవసరమా? అన్నచో విధిగా అవసరమనియే చెప్పితీరవలెను. ఏలనన తన స్వ స్వరూప యదార్ధజ్ఞానమును పొందుట మానవుని స్వధర్మమై, అవశ్యకర్తవ్యమైయున్నది. కేవలము ప్రాపంచీక లక్షణములు కొరకే పాటుపడక, ఉపదేశము గురునిద్వారా పొంది విచారించి గమ్యము చేరినవాడే నిజమైనమానవుడు. మోక్షఅర్హత ఒక్క మనవోపాధికే కలదు. ఇట్టి సర్వోత్కృష్టమైన వుపాధిని పొంది కర్తవ్యమును మరచి, యధేచ్ఛగా సంచరించుట నిజముగా పశులక్షణమే అనదగును. కావున స్వస్వరూపమును ఉపదేశరూపముగా పొందుట మానవుని నైతిక కర్తవ్యమై యున్నది. చెప్పవలసినంతగా శాస్త్రాదులు చెప్పినవి. అవి వల్లెవేసిన చాలదా? ఉపదేశమెందుకు? అను ప్రశ్న కలగవచ్చును. వస్తువును వున్నదున్నట్లుగా చూపించు సామర్ధ్యము అధికారము తత్వదర్శియగు గురుమూర్తికి కలదు. పరంపరగా వస్తునిశ్చయ విధానము, తన్నాశ్రయించుచున్న సత్‌శిష్యులకు ఆరూఢపరచి, వారిని కృతార్ధులనుచేయు శక్తియుక్తులు ఒక్కగురువుకు మాత్రమే కలవు. "గురూపదేశము అనగా గొప్ప ఉపదేశము కదా! తానే పరమాత్మ స్వరూపుడను అను అఖండ జ్ఞానమును ప్రాప్తింపచేయుటయే గురూపదేశము. శాస్త్రజ్ఞానము ఎంతయున్న గురూపదేశము ద్వారా అనుభవైకజ్ఞానము పొందనిచో నిరర్ధకమే, "తన్ను తానెరుగడు, తానెవ్వనికి చెప్పు పాలుమాలిన వట్టిపశువు కొడుకు" అని వేమనగారు ఆత్మ నిశ్చయజ్ఞానము లేకయున్న గురువుల విమర్శించి యున్నారు.

"గురువు లేని విద్య గుడ్డి విద్య" అని లోకోక్తి గురోర్ముఖేన జ్ఞాతవ్యంనాన్యధా గ్రంధకోటిభిః" అని వస్తువు గురుముఖతః మాత్రమే తెలియదగినదని సిద్ధాంతీకరించుచున్నది. "ఏక విజ్ఞానేన సర్వ విజ్ఞానం భవతి" అని ఏఒక్క జ్ఞానము తెలుసుకుంటే మిగిలిన సమస్తము తెలియబడుతుందో అట్టి ఆత్మజ్ఞానము పొందమని శాశించుచున్నది. అట్టి అఖండ జ్ఞాన సంపత్తి గురూపదిష్ట మార్గమందే సిద్ధించగలదు. ఈ భావమునే భగవద్గీత యందు శ్రీకృష్ణభగవానుడు క్రింది శ్లోకము ద్వారా నిర్ణయించినాడు.

శ్లో॥ తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరి ప్రశ్నేన సేవయా
వుపదేక్ష్యం తితేజ్ఞానంః జ్ఞానినాతత్వ దర్శినః ॥

కావున ఒక్క గురుపదేశము ద్వారానే ఆత్మ స్వరూప నిశ్చయము కలుగగలదని తెలియవలసియున్నది. ఆత్మ స్వరూప నిశ్చయము ఒక మనసు ద్వారానే పొందవలసి యున్నది.

శ్లో॥ నతుమాం శక్యసే ద్రష్టు మనేనైన స్వచక్షు షా
దివ్యం దదామి తేచక్షుః పశ్యమే యోగమైశ్వరమ్.

అని గీతాశ్లోకంలో చెప్పబడిన దివ్యచక్షువు (లేక జ్ఞానచక్షువును) గురువే ప్రసాదించగలడు. అంతః కరణ పరిశుద్ధి ఏకాగ్రత, సిద్ధించినవానికే ఆత్మనిశ్చయము కలుగగలదు. గురువు చెప్పి చూపించిన మార్గమందె అవి సిద్ధించ గలవు. గురువు మార్గ దర్శకుడై శిష్యుని ఉద్ధరించ గలడు. తత్, త్వం, అసి పదార్ధములను దర్శింపచేసి అఖండజ్ఞాన సంపత్తిని కలిగింపగలడు. వస్తువును దర్శింప చేసిననాడే యదార్ధజ్ఞానము తెలియగలదు. గురు గీతయందు "తత్పదం దర్శితంయేన, అసిపదం దర్శితంయేన, త్వంపదం దర్శితంయేన" అంటూ చెప్పబడినది. ఈమూడింటిని వస్తునిశ్చయపూర్వకంగా తెలియ చేసినవాడే గురువు. వాటిని చెప్పగలిగినంతలో ప్రయోజనముండజాలదు. ఈభావమునే శ్రీకృష్ణదేశి కేంద్రులు కందార్ధములలో ఈక్రింద విధముగా శలవిచ్చి యున్నారు. "పిండ బ్రహ్మాండంబులు రెండునూ,ఈరెండునూ, ఈ రెంటిలోని రెండహములు. ఈ ఖండములు నాల్గుగూడి అఖండంబగు ఎరుకరూపు గనరా మా తండ్రి" అని నుడివియున్నారు. "నీవు దేవుని చూచితివా? అని వివేకానందుని ప్రశ్నకు అనేకమంది పండితులు వెనుకంజ వేసిరి. రామకృష్ణపరమహంస మాత్రము నిన్ను చూచునట్లుగా చూచినానని" చెప్పగలిగినాడు. వెయ్యిమంది పండితులలో ఆత్మనిశ్చయము యదార్ధముగా పొందగలిగిన వారొక్కరుండుట చాలాదుస్తరము "ఆత్మ నిశ్చయ పద్ధతి తెలిసినవాడే పండితుడుగాని, వూరకయే శాస్త్రాదులు వల్లించి చెప్పువాడు పండితుడుకాడు. అట్టి పాండిత్యమువల్ల లౌకిక ప్రయోజనములు పొందవచ్చునేమోగాని, పారమార్ధిక, అభ్యున్నతి గాంచలేడు.

ఎరుక, పరిపూర్ణమును వస్తునిశ్చయముగా తెలిసినగాని ఎరుకను వీడుట సాధ్యము కాజాలదు. ఈ వస్తునిశ్చయము ఎట్లు చేకూరును? అన్నచో ఒక్క పరిపూర్ణ గురువు వల్లనేనని తెలియవలెను. గురువు ఎట్లు పైవాటిని గూర్చి వస్తు నిశ్చయజ్ఞానము కలిగించును? ఉపదేశ కాలమందు గురుశిష్యుల ప్రమాణములేవి? విచారించవలసియున్నది.

కేవలము జన్మరాహిత్యమే పరమావధిగా నెంచి సద్గురు పాదములు నాశ్రయించి ఉపదేశమునకై వచ్చిన శిష్యుల "గురువాక్యం యధాతధా" అనే నిర్ణయములో కేవలము గురువునియోగించిన శిక్షణయందే ప్రవర్తిల్లుచు అంతఃకరణ పరిశుద్ధి, ఏకాగ్రత సాధించగా గురుమూర్తి అతనికి, సర్వసృష్టికి మూలకారణమైన ఆత్మస్వరూపమును వస్తునిశ్చయ పూర్వకముగా తెలియచేయును. అది విన్న శిష్యుడు ధ్యాన యోగములో దానిని అనుభవము గావించుకొని అఖండాత్మ స్వరూపుడై యుండును. అప్పుడు శిష్యుడు జన్మకర్మలకు కారణ స్వరూపమును గాంచినవాడే గాని దానిని దాటిపోలేదు. తెలివి చేత, తెలియదగిన సమస్తమును తెలియగలిగినాడు, మనస్సుచేత చూడదగినది చూచినాడు, ఇక అతనికి దానిని విడిపించు మార్గము గురువే చెప్పి చూపించవలసియున్నది. పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము మనోవాక్కులకు

అందనిది. అది ఎరుకలేక సేవించదగినది. "నచక్షర్గచ్ఛతినో మనః" అట్టి పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమును గురువు అఖండ ఎరుక రూపుడైయున్న శిష్యునకు వుండచూపి ఉండచూచిన దానిని లేకుండా చేయగలడు. ఇతర ఏ సాధనల వల్లను అది తెలియబడదు. "చూపించచూపరానిది చూపించితి దాన్ని నీవు వుండచూచితివి కదా!" అని శ్రీకృష్ణదేశికేంద్రులు తమకందార్థములో నిర్ణయించియున్నారు. గురూపదేశమన గురుని వలన ఎరుకను, పరిపూర్ణమును వస్తు నిశ్చయముగా ఎరిగి, ఎరకను వీడుటయే లక్ష్యముగదా!

ఈ గురూపదేశము పొందుటకు అర్హులు ఎవరు? అన్నచో జన్మ కర్మలలో చిక్కి, జనన మరణములు పొందుచున్న ప్రతి మానవుడు అర్హుడేనని చెప్పవలెను. తన స్వశక్తిపైన ఆధారపడి కడతేరుట దుస్తరము. ఎంతటి మహా పండితునికైననూ గురూపదేశము అత్యంత ఆవశ్యకము. అందునూ పరిపూర్ణ భావము వున్నదున్నట్లుగా ఆరూఢమగుటకు ఉపదేశావశ్యకత ఎంతేని కలదు. తన్నాశ్రయించిన వారికి మాత్రమే గురువు ఉపదేశ రూపముగా వస్తు నిశ్చయ పద్ధతి ప్రబోధించగలరు. "ఆచరించి చూపిన వాడే ఆచార్యుడు" అనే సూక్తి ప్రకారము శిష్యుని గురూపదిష్ట మార్గములో తాను మార్గదర్శకుడై నడిపించి తరింపచేసి అతనిని కర్మయోగిగా చేసి, ప్రపంచ పారమార్థిక వ్యవహారముల రెంటియందు అంటక వ్యవహరించగలగుదీ, ఆచరణ పద్ధతి అనుగ్రహించగలడు. కావున జన్మరాహిత్యా విధానమును ఆశించు ముముక్షువు గురుమూర్తి, ఉపదేశము ద్వారా జన్మ కారణ వస్తువును గుర్తించిన పిదప దానిని అంటకయున్న పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమును ఉండజూచుకొని ఎరుకలేని స్థితిలో అశరీరుడై కర్మ కౌశలముతో శేష జీవితము గడుపుటయే ముఖ్యవిధి.

2. గురూపాసన

ఉపాసన అననేమి? ఉప + ఆసన = ఉపాసన. అనగా సమీప స్థానమునందు సుస్థిరముగా నుండుట. దేని సమీపమునందు అన్నచో తన ఇష్టదైవము యొక్క సమీపము నందేనని చెప్పవలెను. ప్రతి వానికి కూడా ఏదో ఒక దైవమూర్తి యందు విశ్వాసము కుదిరి భక్తితో పూజించుచూరాగా, అది క్రమశః ఉపాసనా పద్ధతిగా మారగలదు. భక్తి కంటె కూడా ఉపాసన అత్యంత శక్తి వంతమైనది. ఏలనన భక్తియందు ముఖ్యముగా బాహ్యభక్తి యందు విగ్రహారాధనలో భగవంతుని ఒకానొక రూపంలో భావించుచూ భక్తి సల్పును. మనసునందు ఒకే ఒక్క భావన స్థిరపడుటకు భక్తిమార్గము సహాయపడగలదు. అనగా ఏకాగ్రత కుదురును. బాహ్య ఆడంబరములతో సంతృప్తి చెందక పారమార్థిక కృషిచేసిననే గాని లక్ష్యసిద్ధి పొందజాలరు. ఏపని చేయవలెనన్నను ముందుగా మానసిక ఏకాగ్రత, అంతఃకరణపరిశుద్ధి అత్యంత ఆవశ్యకములైయున్నవి. అంతఃకరణ పరిశుద్ధియు, ఏకాగ్రతయు లేని భక్తి

ఉపాసనలు నిరర్ధకములేనని చెప్పవలసియున్నది. ఏకాగ్రత ఎట్లుసిద్ధించును అన్నచో ఉపాసన వల్లనేనని చెప్పక తప్పదు. కార్యాచరణద్వారా అంతఃకరణశుద్ధి, ఉపాసనద్వారా ఏకాగ్రతపొంది చేసిన సాధనయే ఫలప్రదము కాగలదు. ఉపాసనలందు రెండు విధములు 1. సగుణోపాసన 2. నిర్గుణోపాసన. 1. సగుణోపాసన అనగా స్థూలరూపముగా గానవచ్చు నామరూపాదులతో కూడియుండు దేవతామూర్తిని ఉపాసించుట ఇష్టదైవము యొక్క విగ్రహమునుగాని, ఛాయచిత్రమునుగాని, ఏర్పరుచు కొని దానికి నిత్యము పూజాదికములు నిర్ణయించి, ఆయా నామరూపములు సదా స్మరించుకొనుచూ నవవిధ భక్తి పద్ధతులలో భక్తిని క్రమశః అభ్యాసము చేయుచూ రాగా, మనస్సుకు ఆయా నామరూపములు భావనలో స్థిరపడి, ముద్రపడి తరువాత అచంచలస్థితిలో ఇతరమును ఏమాత్రము దరిజేరనీయక తన మనస్సు స్వరూపమందే ప్రవేశపెట్టుచూ తీవ్రప్రయత్నము చేయుట సగుణోపాసనము. 2. నిర్గుణోపాసనము: సగుణోపాసన చేసియున్న వానికి నిర్గుణోపాసన సులభసాధ్యము. ఏకాగ్రత లేనిచో నిర్గుణోపాసన సాధ్యమేకాదు. మనస్సు నిర్గుణమగు పరమాత్మయందు ఏకాగ్రత చెందినపుడు మనస్సు నిర్విషయమై ఆపరమాత్మతో తాదాత్మ్యము చెంది మనస్సు రహితము కావలెను. అట్టి మనస్సుకును నిరీంద్రియ మనస్సందురు. అట్టి నిర్విషయమగు మనస్సు చేతనే ఆపరమాత్మ తెలియతగియున్నది. పరమాత్మ స్వరూపము నిర్గుణము. అది నిరీంద్రియమగు అనగా నిర్విషయమగు మనస్సు చేతనే చూడదగినది, వినదగినది. పొందదగినదని అనేక శృతిస్మృతులు ఘోషించుచున్నవి. "ఆత్మవారే ద్రష్టవ్యో, శ్రోతవ్యో మంతవ్యో నిధిధ్యాసతవ్యః" అనిన్ని "మనసైవ వాను ద్రష్టవ్యం, మనసైవ వానుశ్రోతవ్యం", అనిన్ని నిర్ణయించుచున్నవి. కావున నిర్గుణ రూప వస్తువును ఉపాసించుట ఒక్క మనస్సుచేత మాత్రమే సాధ్యము కాగలదు. కనుక సగుణోపాసన ద్వారా సాధకుడు నామరూప వస్తువులందు మున్ముందు ఏకాగ్రత సాధించవలెను. కావున సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసనకు సోపానమని చెప్పవలసి యున్నది. ఈ దృష్టితోనే ప్రతీకోపాసన (విగ్రహారాధన) పెద్దలచే నిర్ణయింపబడినది. గురుమూర్తి యొక్క మానవాకారము (నామరూపములు) సగుణము. పరమాత్మయే ఆయన నిర్గుణరూపము. మొట్టమొదటనే నిర్గుణోపాసన యందు ప్రవేశించి కృతార్థుడగుట దుర్లభము. **కనుకనే "ఉపాసకానాంహితార్థాయ బ్రహ్మణో రూపకల్పనా"** అనే శృతి నిర్ణయముగా ఉపాసన **సౌలభ్యము** కొరకు మాత్రమే నిర్గుణబ్రహ్మము సగుణరూపమై నామరూపములు పొందినదని **తెలియవలెను.** తనకొరకు అనగా తన్నుద్ధరించుటకే పరమాత్మ నామరూపములు వహించి గురురూపంలో అవతరించెనని శిష్యుడు భావించవలెను.

ఈ ఉపాసనవల్ల సాధకునికి గలుగు ప్రయోజనమేమి? ఏ వ్యక్తి ఏ వస్తువును ఉపాసించినా తనకు అన్వరూపసాక్షాత్కారము పొందుటకే కదా! మరియు తనయందలి దుష్ట

లక్షణములున్ను వ్యక్తిగతలక్షణములన్ని పూర్తిగా నాశనమై తానుపాసించు భగవంతుని యందలి సమస్త కల్యాణ గుణములు తనకు సంక్రమించుటకే అని తెలియవలెను. ఉదాహరణకు రాముని ఉపాసించువాడు రామునియందలి దైవలక్షణములులో కనీసము ఏఒక్కదానిని పొందగలిగినను ఆ వుపాసన సార్థకమైనట్లే. నేటి కాలములో భగవంతుని పూజించుటయే నేర్చినారు గాని నిజమైన ఉపాసనా పద్ధతిలో, ఆ వుపాస్య దైవమందలి సుగుణములను ఏ ఒక్కరును పొందుటకు ప్రయత్నించక కేవలము బాహ్యాడంబరములకే దిగజారిపోవుచున్నారు. ఉపాసన యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము తనవ్యష్టిరూపము తనుచేయు సాధనలచేత నాశనము చేసుకొని, సమిష్టి రూపమైన భగవత్స్వరూపమును పొంది, తదనుగుణ్యముగా ప్రవర్తించి మానవుడు మాధవుడుగా మారుటకే. ఉపాసనద్వారా ఏకాగ్రత ప్రప్రధముగా సిద్ధింపగలదు. ఏకాగ్రతలేని సాధనలు ఎన్ని చేసిననూ నిష్ప్రయోజనమే కాగలవు. అయితే నిజముగా ఉపాసింపదగిన వస్తువేది? దానిని ఎట్లు ఉపాసింపవలెను? దానివల్ల సాధకునికి గలుగు ప్రయోజనమేమి? గురూపాసన యందలి ప్రాముఖ్యత ఏమి? మున్నగునవి చక్కగా విచారించవలసియున్నది.

సర్వ జీవేశ్వర జగత్తుకు అత్యంత మూలకారణమైన పరమాత్మ స్వరూపమే నిజముగా ఉపాసింపదగినది. తానే పరమాత్మ స్వరూపము అనే అఖండ జ్ఞానసంపత్తి పొందుట ప్రతి మానవుని విద్యుక్త ధర్మమైయున్నది. చతుర్విదపురుషార్థములలో ఇదియే పరమ పురుషార్థము.

అట్టి అభ్యున్నతికి పాటు పడక కేవలం ప్రాపంచిక సుఖములకే తన సర్వస్వము వినియోగించుచూ జీవితమును వృధాచేయుట నిజముగా పశు లక్షణమే కాగలదు. ఇట్టి పరమాత్మ రూప అఖండ జ్ఞాన సంపత్తి తనకు ఎవ్విధంబున సంప్రాప్తము గాగలదు? అన్నచో గురూపదిష్ట మార్గమందేనని చెప్పవలెను. " గురోర్ముఖేన జ్ఞాతవ్యం నాన్యధా గ్రంధ కోటిభిః " అనిన్ని " గురూపదిష్ట **మార్గేణ మనశ్శుద్ధింతు కారయేత్** " అనిన్ని శృతులు పేర్కొనుచున్నవి. " తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా! వుపదేక్షంతితే జ్ఞానం, జ్ఞానినాంతత్వ దర్శినః " అని భగవద్గీత యందు గురుమూర్తి ఒక్కరి చేత అట్టి పరమాత్మ స్వరూపస్థితి పొందవలెనని నిరూపించుచున్నది. ఈ అఖండ జ్ఞాన సంపత్తి, గురుమూర్తికి ఎట్లుకలిగినది? అన్నచో పరంపరా ప్రాప్తమిమం ఏర్పడినదని చెప్పవలెను. "ఏవం పరంపరాప్రాప్తమిమం రాజర్షయోవిదుః" అని గీతానిర్ణయము కదా! "బ్రహ్మవిత్ బ్రహ్మైవభవతి" అనిన్ని "గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ అనగా బ్రహ్మసాక్షాత్కారము పొందినవాడు బ్రహ్మమే. కనుకనే గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మమని చెప్పబడినాడు. నిరాలంబోపనిషత్తులో "క వుపాస్య" అనగా దేనిని ఉపాసింపవలెను? అను ప్రశ్నకు జవాబుగా "ఉపాస్యఇతిచ"

సర్వశరీర స్థచైతన్య బ్రహ్మాపాపకో గురురుపాస్యః అని జవాబు చెప్పబడినది . అనగా, సమస్తమందు చైతన్యరూపముగా నుండియున్న పరబ్రహ్మ వస్తువును ప్రాప్తింపచేయు గురుమూర్తియే ఉపాసింపదగిన వాడని అర్థమైయున్నది. గురూపాసనయే పరమాత్మోపాసన పరమాత్మ ఉపాసనయే గురూపాసన అని తెలియవలెను.

జన్మరాహిత్య విధానమందు కృషిచేయు వారికి ఈ గురూపాసన అత్యంత ప్రాధాన్యమై యున్నది. ఒక్క గురూపాసన ద్వారానే గురు కృపావిర్భావము కలుగును. తన నిజరూపమైన పరమాత్మను, పిదప పరిపూర్ణ పరబాహ్యమును యెరుగ గలుగును. సర్వభ్రాంతి, రహితమగును. అశరీరుడై శేషజీవితమును గడుపగలుగును.

పరిపూర్ణబోధ యందు ఈ గురూపాసన విధిగా నిర్ణయింపబడియున్నది. గురూపాసన ద్వారానే సాధకుడు సర్వార్థసిద్ధి పొందగలడు. ఇతర సాధనలన్నియు ప్రయత్న పూర్వకముగా విసర్జించి కేవల గురూపాసన ద్వారానే సాధకుడు కృతకృత్యుడు కావలసియున్నది. గురు పుత్రుడు కేవల ప్రాపంచిక, అవాంతర సుఖములు నాసించి గురూపాసన చేయరాదు. మిగిలిన ఇతర దేవతల ఉపాసనలవల్ల అవాంతరమైన కొన్ని ప్రయోజనములు లేక ఫలితములు సిద్ధుంచునేగాని ఆత్మ స్వరూప యదార్థ జ్ఞానము సిద్ధింపజాలదు. ఒక్క గురూపాసనయందే సాధకుడు భుక్తిముక్తి క్రియలందు పూర్ణత్వము పొందగలడు. పరిపూర్ణ బోధయందు కృషిచేయు సాధకులు, ఇతర దేవతోపాసనలు, ఇతర సాధనలు చేయవచ్చునా? చేసినచో తప్పేమి? అంటే ఎంతమాత్రము చేయరాదు, ఏలనన, ఎప్పుడైనను మనస్సు ఒకే పద్ధతి యందే ప్రవర్తిల్లునుగాని, రెండు విషయాలపై కేంద్రీకృత మొనర్చుటకు దుర్లభము. అట్లు అథవా నిలిపినచో ఏ సిద్ధియును పొందక ఉభయభ్రష్టుడగును, కావున ప్రప్రథమములో సాధన పద్ధతిలో సాధకుడు అంతః కరణయందు ఒక్క గురూపాసనకే చోటునిచ్చి ఫలప్రాప్తికై తీవ్రసాధన చేయవలెను. పరిపూర్ణ బోధను చెప్పుటకు ముందుగా గురుమూర్తి శిష్యునికి రెండు ముఖ్య షరతులు విధించినారు. "మదిలో నామాట నమ్మి మరి వింటివేని" అనిన్ని "చంచల బుద్ధి మానుంటి వేని" అనిన్ని నిన్ను కృతార్థుని చేతునని గురుమూర్తి శెలవిచ్చినారు. ఈ భావమును శ్రీకృష్ణదేవేంద్రులవారు తమ కందార్థములో "జలము నెడబాయ నొల్లని" అంటూ "ఇతరము మాని గురువునే కొల్చుసుమ్మి" "**నిరతామరమరలేకనీవు సల్ప్రీతి వేని గురుబోధమరుగు సద్గురునిచె తెలిసేవు**" అని వుద్ఘాటించినారు. రాజయోగాశ్రమములో గృహస్థు అశరీర పద్ధతిలో ఉనికి గలిగియుండుటకు వలయు శక్తియుక్తులు కూడా గురూపాసన ద్వారానే సంప్రాప్తింప గలవు. గురూపాసన యిహపరముల రెంటియందు జయమొసంగి సర్వార్థసిద్ధి ప్రదమైయున్నది.

కుక్క ఎంత బలసియున్ననూ గోనె బస్తాలు మోయజాలనట్లే ఎంత శాస్త్ర పాండిత్యమున్నా

గురుభక్తి లేక, గురూపాసన చేయక ఎవరునూ జనన మరణ భ్రాంతిరహిత స్థితిని చెందజాలరు. కనుక గురూపాసన శిష్యుని జన్మ రాహిత్యమునకు అత్యంతము అవశ్యకమైయున్నది. "నాన్యః పంధాయనాయ" తరించుట కన్యోపాయము లేదు.

3. గురుమంత్ర ప్రభావము

గురు మంత్రము మనగా గురువు శిష్యునికుపదేశించిన మంత్రము. మరియొక అర్థములో గొప్ప మంత్రము. అంతకు మించిన మంత్రము, ఇక రెండవది లేదన్నమాట. ఉపదేశ కాలమందు గురువు ఉపదేశించు వానిలో ఏది గురుమంత్రము? ఏదైతే సర్వసృష్టికి అత్యంత మూలకారణమైన పరమాత్మ యొక్క శక్తి సామర్థ్యములు కొనియాడుచూ, సాక్షాత్ ఆ పరమాత్మ యొక్క నిర్ణయమునే తెలియచేయుచు భీజ నిర్మాణము కలిగి అత్యంత శక్తివంతమై యున్నదో అదే గురుమంత్రము. గురు స్వరూపమే, ఈ మంత్రమునకు అధిష్టాన దేవత. గురుమంత్రము మనగా ఎట్టిదో దాని లక్షణములు ఎట్లుండవలెనో మొదలగు విషయములన్నియూ శ్లో॥ "గురుమంత్ర ముఖేయస్య" గురుగీత శ్లోక వాఖ్యనంలో చెప్పబడినది. మంత్ర లక్షణములు విపులీకరింపబడినది. ఈ గురుమంత్ర ప్రభావము తదాచరణ పద్ధతి. గురుమంత్ర సామర్థ్యము అది నిరంతరం అనుష్టించుటవల్ల పరమ ప్రయోజనము ఆ ఫలితాలు ఇచ్చుట వల్ల సాధకునికి గలుగు లౌకిక పారమార్థిక ప్రయోజనము. దీని జపానుష్ఠానము పరమావదియా?. గురుకృప అనగానేమి? అది ఏ రీతిని సిద్ధించును? దేనిని ఆశించి గురురూపదేశము పొంది అనుష్ఠాన, ఆచరణ, విచారణలు సల్పవలెను? మున్నగు విషయములు విపులీకరించుటయే ఈ వ్యాసము యొక్క ముఖ్యోద్ధేశము. ఇందు ముఖ్యముగా పాఠకులకు సులభ గ్రాహ్యమగుటకు కొన్ని గురుగోప్య విషయములు వెల్లడించుచున్నందులకు పెద్దలు మన్నించుదురుగాక! జనన మరణ రూప ఘోర సంసార సాగరంలో మునిగి తేలూచూ తగురీతిని రక్షణ పొంది కృతార్థుడు అగుటకు మానవుడు విధిగా సద్గురు పాదములు ఆశ్రయించవలెను. అట్లు తన్ను ఆశ్రయించిన సాధకులకు జన్మ పరంపర లకు అత్యంత మూలకారణము అయిన పరమాత్మను తెలియచేయుటకు గురువు సాధకునకు మనో ఏకాగ్రత లేక చిత్త స్థైర్యమును ముందుగా చేకూర్చవలెను. అట్లుగాక కేవలము విచారణ మాత్రమే శ్రవణం చేసిన శిష్య అంతఃకరణ దీనిని యదార్థముగా ఆరూఢపరుచు కొనజాలదు. అంతఃకరణ పరిశుద్ధత ఏర్పడదు. ఏకాగ్రత చెందిన గాని ఆత్మసాక్షాత్కార స్థితి కుదురుట, దుస్తరము. వాసనా వాసితమగు మనస్సునకు మల, విక్షేప ఆవరణములనే త్రివిధ దోషములు ఉండుట వల్ల మనస్సు పూర్వవాసనలచే ప్రేరేపింపబడును. క్షణమైన నిశ్చలత లేక చలించుచున్నది. ఇట్టి మనస్సును అరికట్టుట

నాశించుట మాత్రము కోరిక కాదా! అని శంకించపనిలేదు. ఈ కోరిక ఎవరికి ఎట్టి బంధము కలుగచేయదు. గురుపుత్రుడైనవాడు నిష్కామముగా మాత్రమే అనుష్టానము గావించవలెను. అట్లు చేయుటవల్ల తనకు కోరకుండానే సర్వార్థసిద్ధి కాగలదు. తానే ఆ పరమాత్మ స్వరూపము అనే అఖండ జ్ఞాన సముపార్జనకై కృషిచేయు వానికి ఇంక ఇతరమైన ఐహిక ఆముష్మిక సుఖములతో పని ఏమి? ఇదియే గురుకృపకు ప్రయోజనము. ఇంకఏమైన వున్నదా? అంటే శ్రీ కృష్ణదేశికేంద్రులవారు గురుకృపను ఇంకా విశేషముగా కొనియాడినారు. ఆ పరోక్షమౌనే మనుజులకు, పరోక్షంబైన బయలు గురుకృపలేకన్... లేని ఎరుకెతాతోలుగా" అని నుడివినారు. గురుస్వరూపము తానగుట మాత్రమే గురుకృపా ప్రయోజనము కాదన్నమాట. తన నిజరూపమైన అఖండపు ఎరుకను, దానికన్యమైన పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము ఎరుకపరచి, ఎరుక భ్రాంతినుండి రక్షించి, సర్వభ్రాంతి రహిత పరిపూర్ణ స్థితి గురుకృప వలన గాని చేకూరనేరదని నిరూపించినారన్న మాట. అంటే ఎరుక, పరిపూర్ణములను వస్తునిశ్చయ పూర్వకంగా తెలియచేసి, ఎరుకభ్రాంతిని పోగొట్టుటకు కూడ గురుకృపసాధనమై వున్నది. గురుకృప ఎంత మహత్తరమైనదో గమనించవలెను. అట్టి గురుకృప ఎట్లు సిద్ధించును? గురుమంత్రానుష్టానము, గురుభక్తివల్లనేనని చెప్పక తప్పదు. గురుమంత్రానుష్టానము వల్ల గురుస్వరూపము తానై పిదప సర్వభ్రాంతి రాహిత్య పరిపూర్ణ స్థితిగూడ గురుకృపా ఫలితంగా శిష్యుడు పొందవలెనన్న మాట. గురుమంత్రము అనుసరించుట వల్ల గురుకృప కలుగును. గురుకృప వల్ల తన జన్మస్థానము వస్తునిశ్చయముగా తెలియబడి, దాని కన్యమైన పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మముకూడా తెలియబడి, సర్వభ్రాంతి రహిత రూపమైన పరిపూర్ణ స్థితి గల్గునని పిండితార్థము.

"పునరపి జననం పునరపి మరణం" అన్నట్లుగా జన్మ పరంపరములకు లోనై పరితపించు చున్న మానవులకు ఇక మార్గమేమి? అతనికి ఏపగిదిని శాశ్వత సుఖము కలుగును, అంటే గురూపదేశము వల్లనేనని చెప్పవలెను. "గురూపదిష్ట మార్గేణ మనశ్శుద్ధింతు కారయేత్" అన్నట్లుగా పరిపూర్ణ గురు సాంప్రదాయమును ఆశ్రయించ వలసినదే. గురూపదేశము ఎంతటి వేత్తలకైనా అత్యంత ఆవశ్యకము. గురుబోధ అరూఢమై అది తనయందు జీర్ణమగుటకు శక్తి సామర్థ్యములు కావలెను కదా! కేవలము వాచాజ్ఞానము కాక అనుభవ జ్ఞానము కలుగవలెను కదా! అయితే ఎట్లు కలుగును? గ్రంథములోని మంత్రము పఠించుట వల్ల కలుగనేరదు. ఎందు చేతనంటే "గురున్ముఖేన జ్ఞాతవ్యం నాన్యథా గ్రంథకోటిభిః" అన్నట్లుగా ఎన్ని గ్రంథములు నేర్చినా వాచాజ్ఞానమేకాని అనుభవ జ్ఞానము కలుగదు. గురువు మంత్రము ఉపదేశముచేసి ఊరుకొనునా? సాంప్రదాయక గురువు అయితే ఆ మంత్రమును ఏరీతిగా సాధకుడు క్రమేపి అనుష్టించి ఆచరించి తరించగలడో వివరంగా వస్తు నిశ్చయ పూర్వకంగా

తెలియచేయును. తానుచేయుచు శిష్యులచే చేయించి కడతేర్చగలడు. "నానాయుక్త్యోపదేశేనతారితాశిష్యసంతతి:" అన్నట్లుగా అనేక యుక్తులు చెప్పి తరింపచేయగలడు. గురువు విధించిన అనుష్టాన, ఆచరణ, విచారణలందు కృషిచేయనివాడు గురుపుత్రుడు కానేకాదు. కావున జన్మరాహిత్య మాసించి కృషిచేయదలచినారు, తన స్వగురుమూర్తి వల్ల మంత్రోపదేశము పొంది తదాచరణ పద్ధతిని గ్రహించి సర్వకాల సర్వావస్థలందు కృషియందు యేమరక గురుకృపను పొంది సర్వభ్రాంతి రాహిత్య మోక్షమును పొందుటకు వలయు శక్తి యుక్తులు మంత్రానుష్టాన శక్తిచే పొంది తరించవలసి యున్నది.

4. అధికారలక్షణము-లక్షణయుతుడు

ప్రపంచములో ఏవృత్తి వ్యాపారములు చేయుటకును ఒకానొక అర్హత ఉండి యుండవలెను. శాస్త్రపరిభాషలో ఆపనిచేయుటకు ఆవ్యక్తి అధికారి అని పిలువబడుచున్నాడు. అట్లే పారమార్థిక సాధనలకు కూడా అధికారలక్షణములు నిర్ణయింపబడినవి. ఉపనయనము చేయుటకు 8వ సం॥ బ్రాహ్మణులకు వయస్సుగా నిర్ణయింపబడినది. వేదాధ్యయనమునకు ఉపనయనము కావింపబడినవాడే అధికారి. యజ్ఞ, యాగాదులు ఒనరించుటకు వేదాధ్యయనము చేసిన వ్యక్తియే అధికారి. బ్రహ్మవిద్యయందు సత్కర్మలుచేసి అంతఃకరణ శుద్ధిపొందినవాడే అధికారి, అంతేగాక నిత్యానిత్య వస్తువివేకము, ఇహమూత్రార్థ ఫలభోగ విరాగము, శమాదిష్కటసంపత్తి, ముముక్షత్వము అను సాధన చతుష్టయమును కలిగి యున్నవాడే మహావాక్యోపదేశమును, శ్రవణ, మనన, నిధిధ్యానలు చేయుటకును అధికారియైవున్నాడు. సాధలన్నియు బహిరంగసాధనలు, అంతరంగసాధనలు అని రెండు విధములు పూర్వపూర్వ సాధనలు, బహిరంగసాధనలనియు, అంతకంటె ఉత్తరోత్తా శ్రేష్టమగునవి అంతరంగసాధనలనియు పేర్కొనబడుచున్నవి. బ్రహ్మవిద్యయందు జ్ఞానమార్గమున సాధన చతుష్టయసంపత్తి కలవాడే అధికారిగా నిర్ణయింపబడినాడు.

జన్మరాహిత్య రూపమైన మోక్షమును సాధించుటకు పరిపూర్ణ బోధ ఏకైక మార్గము. అట్టి పరిపూర్ణ బోధ తెలుసుకొనుటకు అధికారి ఎవరు? పరిపూర్ణ బోధ ప్రతిష్టాపనాచార్యులగు శ్రీ శివరామదీక్షితులవారు పరిపూర్ణ బోధకు అధికార అనధికారులను తాము రచించిన శివరామదీక్షితీయము, శరీర రహితప్రకరణము నందు పేర్కొనియున్నారు. అందు శాస్త్రవాసన, దేవతాభ్రాంతి, జ్ఞాన, భక్తి, వైరాగ్య, కర్మజీవేశ్వరైక్య మున్నగు సాధనలయందు, ద్వైతాద్వైత విశిష్టా ద్వైత, మతమతాంతర మార్గములయందు భ్రాంతివున్నవారికి, శాస్త్రవాసన గలవారికి, గురుసేవచేయనివారికి, ఎదురుబడివాదించేవారికి, పరిపూర్ణ బోధ చెప్పవద్దన్నారు. వీరందరిని పరిపూర్ణబోధకు అనధికారులుగా నిర్ణయించినారు. భ్రాంతిరహితం కావలెనని మిక్కిలి

ఇచ్చువున్నవారికి, అనుమానము లేనివారికి, సూచన చేయగానే కనుక్కొనే సూక్ష్మప్రజ్ఞకలవారికి పరిపూర్ణ బోధ చెప్పమని అన్నారు. వీరే పరిపూర్ణ బోధకు అధికారులుగా నిర్ణయించినారు. శ్రీ శివరామదీక్షితులవారి శిష్యపరంపరలో ప్రముఖస్థానము నలంకరించిన భాగవతుల కృష్ణదేశికేంద్రులవారు సాధన సంపత్తికలిగి, లక్షణయుతుడైనవాడే పరిపూర్ణబోధవినుటకు వుత్తమాధికారిగా సూచించినారు. బ్రహ్మవిద్యాభ్యాసమునకు సాధనచతుష్టయ సంపన్నుడే అధికారియని నిర్ణయింపబడియుండగా పరిపూర్ణబోధకు సాధన సంపత్తి గల లక్షణయుతుడై అధికారి అని నిర్ణయింపబడినది. బ్రహ్మ విద్యాభ్యాసమునకు సాధన చతుష్టయ సంపన్నుడే అధికారి అని నిర్ణయింపబడియుండగా పరిపూర్ణబోధకు సాధన సంపత్తి గల లక్షణయుతుడే అధికారియని, నిర్ణయింపబడినది. ఈ అధికారులిరువురికి గల తారతమ్యమేమి? సాధన చతుష్టయ సంపత్తికిని, సాధన సంపత్తికిని గల వ్యత్యాసమేమి? తెలియవలసి యున్నది.

ఏ సాధనలేక ఏకర్మ చేయవలసియున్ననూ, మానవుడు తన అంత రేంద్రియము లచే ధర్మాధర్మనిర్ణయము చేసి, జ్ఞానేంద్రియములచే విషయపంచకమును గుర్తించి కర్మేంద్రియములచే కర్మ ఆచరించ వలసియున్నది. కనుక ప్రప్రథమములో ఏసాధనకైననూ అంతరేంద్రియ వ్యవహారము జరిగిన గాని ఏకార్యమైననూ జరుపుట సాధ్యము కాదు. జ్ఞానము, మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము, అనునవి అంతరేంద్రియములు. ఏసాధనయందైననూ ఆ అంతరేంద్రియములలో ఏదో ఒకదానిని, పురస్కరించుకొని సాధనజరుగుచుండును. సాధనలను ముఖ్యముగా 5 తరగతులుగా విభజింప వచ్చును. మంత్రోపాసన, భక్తి, మతనిర్ణయము, యోగాభ్యాసము, తత్వవిచారణ అనునవియే ఆ అయిదు విధములు. ఏ సాధనయైననూ ఈ 5 తరగతులలో ఏదో ఒక తరగతి చెందినదియే గాని ఈ తరగతులలో చేరని సాధన లేదు.

తనయొక్క స్వస్వరూపమును (నిజరూపము) అన్వేషించి తెలుసుకొనుటయే మానవుని ప్రధానలక్ష్యమైయున్నది. తానెవరో తెలిసిన కదా! బ్రహ్మమును తెలియుట సాధ్యమగును. పైన ఉదహరించిన పంచసాధనలలో ఏదో ఒక సాధనను పూని, స్వరూపసాక్షాత్కారము పొందుటకు ప్రయత్నించువాడే నిజమైన మానవుడు. అట్టి కృషిచేయని మానవుడు మానవాకృతిలోనున్ననూ అతడు పశుతుల్యుడే. అందుకే "జ్ఞానేనహీనః పశుభిః సమానః" అని పెద్దలు నిర్ణయించినారు. ఏలననగా! ఒక్క మానవునికే స్వస్వరూపమును తెలియగల జ్ఞానము విశేషముగానున్నది. పశుపక్ష్యాదులకు అట్టి విశేషజ్ఞానము లేదు. మిగిలిన అన్ని విషయములలోను, మానవులకు, పశుపక్ష్యాదులకు సమానలక్షణములే కలిగియున్నవి. మానవ విశిష్టమగు ఈ జ్ఞానము సక్రమముగా వినియోగించలేని మానవుడుకూడా ఒక వింతపశువు (ద్విపాద పశువు) అగుచున్నాడు.

పైన ఉదహరించిన పంచసాధనలలో, ఏ సాధననైననూ దృఢముగా అభ్యసించిన ఎడల అవి ఆత్మసాక్షాత్కారమునకు దారితీయుచున్నది. కనుక అన్ని సాధనలకును చరమ లక్ష్యము ఆత్మసాక్షాత్కారమే కనుక సాధకులు పొందదగు ఉత్తమోత్తమ ఫలం ఆత్మ సాక్షాత్కారమే అయివున్నందున, సాధనసంపత్తి అనగా సాధనలచేత పొంద దగిన ఉత్తమఫలమగు ఆత్మసాక్షాత్కారమే సాధనసంపత్తి. సాధన చతుష్టయ సంపత్తి అనగా, నిత్యానిత్యవివేకాది సాధనలు మాత్రమే. ఈ సాధనచతుష్టయము వలన మాత్రమే ఆత్మసాక్షాత్కారముకాదు. సాధన సంపత్తి అనగా ఆత్మసాక్షాత్కారమే. కనుక ఆత్మసాక్షాత్కారము పొందినవాడు పరిపూర్ణ బోధకు ముఖ్యాధికారి. అంతేకాదు తానాశించిన జన్మరాహిత్యము కేవలము ఆత్మసాక్షాత్కారము వలననే చేకూరజాలదు. అని నిశ్చయము కలిగి ఆత్మసాక్షాత్కారమే మోక్షమగుచో అట్టిమోక్షమునాకు అవసరము లేదు. అని నిరసించినవాడే పరిపూర్ణబోధకు ముఖ్యాధికారి. కనుకనే కృష్ణదేశికేంద్రులవారు "రోసితి మోక్షదృపేక్షరూఢిగ వినుమీ. నీవిట్టి అరూఢతగనుమీ" అని శలవిచ్చియున్నారు. తమకందార్థములలో మొదటిలోనే లక్షణ యుతమై వినువారికే జన్మరాహిత్యము పరిపూర్ణ బోధచే కలుగునని చెప్పినారు. కనుక లక్షణయుతు లనగా ఆత్మసాక్షాత్కారమును పొందియూ దానివలననే జన్మరాహిత్యము పొందుదునని ఎంచక, అదియే నిజమైన మోక్షమని భావించక, కేవలము జన్మరాహిత్యమునే ఆశించువాడు లక్షణయుతుడు అని చెప్పనగును.

పరిపూర్ణబోధచే జన్మరాహిత్యము సిద్ధించునని నమ్మి, అట్టి ఉత్తమోత్తమమైన బోధపొంది, జన్మతరుణోపాయము పొందుటకు నేటికాలములో సంసిద్ధులై గురువులనాశ్రయించిన వారందరూ, ఇట్టి సాధనసంపత్తి కలిగి, మోక్షమును కూడా కోరి, లక్షణయుతులైయున్న వారేనా? అని యోచిస్తే అట్టివారే అందరును అని చెప్పుట చాలా కష్టము. కనుక సాధారణముగా నేడు పరిపూర్ణ బోధకు చెందినవారిలో పెక్కుమంది పరిపూర్ణబోధకు అధికారులు కారనియే ఒప్పుకొనక తప్పదు. అట్టి అనధికారులను పూర్ణగురువులు శిష్యులుగా ఎందుకు స్వీకరించు చున్నారు? అని ఎవరైననూ ప్రశ్నించవచ్చును. అట్టి అనధికార శిష్యులను, అధికారులుగా చేయు పూచీకూడా గురుమూర్తియే వహించి అట్టి అనధికారులను అధికారులుగా చేయుటకై వారికి తారక, సాంఖ్య అమనస్క, మహా వాక్య, వార్తిక పద్ధతులను క్రమముగా బోధించి, పిదప వారికి ఆత్మ వస్తు సాక్షాత్కారము గావించి, పిదప, ఆ వస్తువు చలనశీలమైయెట్లు వున్నదో, ఎట్లు సృష్టిగా పరిణమించుచున్నదో, ఎట్లు సృష్టి , స్థితి, లయములు లేక ఆవిర్భావ, తిరోభావములు చెందుచున్నదో, ఆయా విధములుగా మార్పులకు లోనయ్యే వస్తువునకును, ఎన్నడూ చలించక ఏ మార్పులూ ఎన్నడూ యెరుగక, ఏక స్థితిలో ఉండు పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునకు, గల అత్యంత విభిన్నత్వమును

నిరూపించుటరీత్యా మోక్షస్థానమనబడే ఆత్మయందైక్యము చెందిననూ కేవలమగు శాశ్వత జన్మరాహిత్యము కలుగజాలదని ఋజువు చేసి అట్టి ఆత్మ రూప మోక్షమునందు కూడా శిష్యునికి విరక్తి (రోత) కలిగించుటరీత్యా శిష్యుని పరిపూర్ణబోధకు పూర్ణాధికారినిగా గావించవలసియున్నది.

కనుక, మానవుడై పుట్టి, ఐహికాముష్మిక సుఖములయందుగాని, ఆత్మ స్వరూపమోక్షమందుగాని యెట్టి భ్రాంతియు లేక కేవలం జన్మరాహిత్యము మాత్రమే ఆశించిన స్త్రీ పురుషులందరును పరిపూర్ణ గురుసార్వభౌముని పాదములాశ్రయించి గురుకృపకు పాత్రులై పరిపూర్ణ బోధకు అధికారమును సంపాదించి పరిపూర్ణ బోధ తెలుసుకొని జన్మరాహిత్యమును పొందవలసియున్నది.

5. త్రివిధ తపస్సులు

తపః అనగా తపించుట. వేటిని తపింపచేయవలెను? అన్నచో త్రికరణములైన మనః ప్రాణవాక్కులనే అని చెప్పవలెను. ఏలననగా ఒకే అంతఃకరణము మనః ప్రాణవాక్కులుగా ప్రవర్తిల్లి తద్వారా కర్మ చేయుచూ బంధ మోక్షములు చెందుచున్నది. ఈ అంతః కరణయే జ్ఞానేంద్రియములు ద్వారా పంచతన్మాత్రలను గుర్తించి కర్మేంద్రియములు ద్వారా కర్మచేసి, సుఖదుఃఖములు పొందుచూ, సంస్కారయుతమై అనేక నీచోత్తమ జన్మలు పొందుచున్నది. యీ సంస్కార బలము వల్లనే వర్తమాన దశ యందు అనేక పుణ్యపాపకర్మలోనర్చుటకు ప్రేరణ కలుగుచున్నది. మిగిలిన ఉపాధులన్నిటిలో కన్నా మానవ ఉపాధియందు త్రికరణములు హెచ్చుగా వికాసము చెంది సకల ద్వంద్వ రూప వ్యవహారములు చేయుటకు శక్తివంతములై మానవోపాధి ఆధిక్యతను నిరూపించుచున్నది. అందువల్లననే "దుర్లభం మానుషం దేహం" అని నిర్ణయింపబడినది. మానవుడు తన స్వస్వరూపయధార్థ జ్ఞానమును పొంది, శాశ్వత జన్మ రాహిత్యమునకై పరిపూర్ణ బోధను గ్రహించుటకు అధికారియై యున్నాడు. స్వస్వరూపమును పొందుటకు అంతఃకరణ పరిశుద్ధత మానసిక ఏకాగ్రత అత్యంత ఆవశ్యకములు. గురూపాసన ద్వారా ఏకాగ్రతయును, త్రివిధ తపస్సులు చేసి అంతఃకరణ పరిశుద్ధి కలుగ గలదని తెలియవలెను. అంతఃకరణపరిశుద్ధిలేని శాస్త్రజ్ఞానము ఎంతయున్న అది నిష్ప్రయోజనమే కాగలదు. అందువల్ల పారమార్థిక కృషి యందు త్రివిధ తపస్సులు అత్యంత ఆవశ్యకమైయున్నది. కనుక త్రివిధ తపస్సులను విచారించవలసి యున్నది.

మానసిక తపస్సు, వాచిక తపస్సు, శారీరక తపస్సు అని త్రివిధములు. ఈ త్రివిధ తపస్సులను గూర్చి భగవద్గీత యందు క్రింది విధముగా వివరింపబడినది.

శ్లో॥ దేవద్విజ గురుప్రాజ్ఞ పూజనం శౌచ మార్జవమ్
బ్రహ్మచర్య మహింసాచ శరీరం తప ఉచ్యతే॥

తా॥ దేవతలను, బ్రాహ్మణులను, గురువులను తత్వవేత్తలను పూజించుట మరియు శుచిత్వము, సత్ప్రవర్తన, బ్రహ్మచర్యము అహింస అనునవి కల్గియుండుట శరీర తపస్సు.

శో॥ అనుద్వేగకరం వాక్యం సత్యం ప్రియహితం చ యత్
స్వాధ్యాయభ్యసనం చైవ వాఙ్మయం తప ఉచ్యతే॥

తా॥ ఏ వాక్యము ప్రాణులకు దు:ఖము కలిగింపనిదియో, యదార్థమో ప్రియకరమో, అదియును మరియు శాస్త్రాభ్యాసమును
వాచికమగు తపస్సని చెప్పబడును.

శ్లో॥ మనః ప్రసాదః సౌమ్యత్వం మౌనమాత్మ వినిగ్రహః
భావ సంశుద్ధిరి త్యే తత్త పో మానస ముచ్యతే॥

తా॥ ప్రశాంతి, సౌమ్యభావము, మౌనము, ఆత్మనిగ్రహము అంతఃకరణ శుద్ధి అనునది మనస్సుతో నిర్వహింపదగిన తపస్సు అని అందురు. యీ త్రివిధ తపస్సుల ద్వారా త్రికరణములు పరిశుద్ధమగుటయే త్రికరణశుద్ధిగాని కేవలము మనస్సుతో తలచినదే, వాక్కుతో పలుకుట, వాక్కుతో పలికినట్లు శరీరముతో చేయుట త్రికరణ శుద్ధిగాదు. దొంగలు, దుష్టకార్యములొనర్చు సంఘములు కూడ యిట్టి త్రికరణ శుద్ధి పాటించవచ్చును. వారికందరకు అంతఃకరణ శుద్ధి కలుగజాలదు గదా! అయితే, కం॥ మనసున
వాక్కున తనవున పనియొక్కటి జర్పునట్టి భక్తునకుదయన్. వినిపింపుము వినమని ...... అంటూ త్రికరణశుద్ధి గలవాడే భక్తుడు శ్రవణాధికారియని శెలవిచ్చినారే అని శంకించవలసిన అవసరం లేదు. ఏలననగా పారమార్థిక విషయములలో త్రికరణశుద్ధిగా ప్రవర్తించవలెను అని మాత్రమే అర్థము, పని అనగా గురువు చెప్పిన సాధనాక్రమంలోని పని. ఉదాహరణకు నిత్యానుష్ఠానం చేయుమని గురువు శాసిస్తే, అట్లాగే చేస్తానని గురువు యెదుట నమ్మబలికినపుడు అట్లే చేసే తీరవలెను. అట్లు చేయుటయే భక్తుని విధి. ఆ విధంగా చేసినవాడే భక్తుడన్నమాట వాటిని లౌకిక వ్యాపారములలో త్రికరణ శుద్ధి ప్రవర్తన పాటింపనవసరంలేదని 'అర్థమున్నూ కాదు. త్రివిధ తపస్సులలో నిష్ణాతుడగువానికి లౌకిక పారమార్థిక వ్యవహారముల రెండింటి యందును త్రికరణశుద్ధి ప్రవర్తన సహజమగును. త్రివిధ తపస్సులు చేయని వానికి త్రికరణశుద్ధి కలుగదు. పైన నిర్ణయింపబడిన త్రివిధతపస్సుల ద్వారా సత్వగుణము పెంపొంది అంతఃకరణశుద్ధికలిగి ఆత్మ జ్ఞానము పొందుటకు అర్హత కలుగునని గీతయందు స్థూలముగా నిర్ణయింపబడినది.

సప్తాన్నములలో, పశువులకు తృణాదులు, మానవులకు ధాన్యాదులు, పితృదేవతలకు శ్రాద్ధతర్పణాదులు, దేవతలకు హవిస్సులు, క్షుద్రదేవతలకు బలులు, ఆత్మకు, మనస్సు, వాక్కు, శరీరములు అన్న స్వరూపముగా చెప్పబడినవి. కావున త్రికరణములే ఆత్మకు ఆహారముగా చెప్పబడియున్నది. త్రికరణములు అపవిత్రముగా నున్నచో ఆత్మకు అపవిత్రాహారమిడిన వాడగును. వాని ఆత్మ మలినముగా నుండును. త్రికరణశుద్ధికలిగి అంతఃకరణ శుద్ధిగావించినవానికి సులభముగా ఆత్మ స్వరూప నిశ్చయ జ్ఞానము కలుగగలదు. కావున **ఆత్మోన్నతికై** పాటుపడు ముముక్షువు ముందుగా త్రివిధ తపస్సుల ద్వారా అంతఃకరణ శుద్ధి పొందక చేయు పారమార్థిక సాధలన్నియు వ్యర్థములే అగును.

ఈ త్రివిధ తపస్సులు ఏమి? అన్నచో శరీరము ద్వారా తనవంటి సాటి మానవులందరుకు ఉపకరించు, సమష్టిశ్రేయోదాయకమగు కర్మలు యజ్ఞరూపంగా ఫలితమాసించక చేయుట, పరబ్రహ్మనిర్మితమగు వాక్కుద్వారా తను పారమార్థిక కృషియందుచేయు విధానము తోడి మానవులకు ప్రబోదించి వారిని అజ్ఞానము నుండి మేల్కొల్పుట, మనస్సు ద్వారా సర్వమానవాళికి ఉపకరించు ఆలోచన చేయుచు, సంఘశ్రేయస్సుకు పాటుపడుచూ మానవతా ధర్మమును కాపాడుట యిట్లుగాక తపస్సు అనగా ఏ అరణ్య ప్రాంతమున కోపోయి ఏకాంతముగా మౌనస్థితిలో నుండుట కాదు. అట్లు చేయుట వలన స్వార్థముచే అధోగతి పొందును. సత్యవాక్పరి పాలన "పరోపకారార్థ మిదం శరీరం" అన్నట్లుగా పరోపకారం కొరకు శరీరవాగ్మనస్సుల ద్వారా, సమష్టి శ్రేయోదాయకమైన క్రియలుచేయుటయే నిజమైన తపస్సుగా చెప్పవలెను. వీనిని పై విధముగా తపింపచేసినవానికిగాని అంతఃకరణశుద్ధి కలుగజాలదు. అంతఃకరణ శుద్ధి లేనిదే ఆత్మావతరణము కలుగజాలదు.

త్రికరణశుద్ధిరూప ప్రవర్తన ద్వారా మానవుడు మాధవుడుగా మారి ధార్మిక జీవనము గడుపుట స్వధర్మమైయున్నది. అట్లుకాక వాటిని నిరుపయోగము గావించినచో పారమార్థికముగా భ్రష్టుడగును, మరల మరల నీచయోనిప్రాప్తిచెందునేగాని జనన మరణ రహితరూప మోక్షమును ఎన్నడూ పొందజాలడు.

6. జన్మరహితము - సాధనలు

పరమాత్మ సృష్టియందుగల 84 లక్షల జీవోపాధులయందు మానవోపాధి సర్వశ్రేష్టమైనది. ఎందుచేతననగా మిగిలిన ఉపాధులలో కర్మశరీరమో, జ్ఞానశరీరమో ఏదియో ఒకటి మాత్రమే హెచ్చుపాళ్ళలో నిర్మింపబడెను. కాని మానవోపాదియందు కర్మచేయుటకు అనుకూలమగు స్థూల శరీరము, అఖండాత్మక దృష్టితో తనమొక్క నిజస్థితిని గుర్తించి, ఉపాధిని పవిత్రమొనర్చుకొను జ్ఞానశరీరము రెండునుకలిసి ఒకరూపముగా పోతపోసినట్లుగా నిర్మింపబడెను. తనయొక్క జ్ఞానస్తితి వల్ల పరిసరప్రాంతములు తనకు అనువుగా చక్క చేసుకొని వాటి ఫలితములు అనుభవించుచు సుఖ దుఃఖములు పొందుచున్నాడు.

మానవజన్మ తరుణోపాయమునకు ధర్మ, అర్ధ, కామ, మోక్షములను నాలుగు సాధనలు నిర్ణయింపబడినవి. ఇవి ఒకదానితో ఒకటి జతపడి మానవ జన్మను పవిత్రతచేయుటకు హేతుర్భూతములగుచున్నవి. వీనిని విడివిడిగా అభ్యసింపక వీని కూడలి స్థానమును గుర్తెరిగి అభ్యసింపవలేనేగాని, వేరువేరుగా విచారించినచో అనర్థదాయకమగును. కేవలము అర్థసంపాదనయో ధర్మసంపాధనయో, కామసంపాదనయో, మోక్షసంపాదనయో ఏదియో ఒకదానిని అభ్యసించి నిజస్థితిని గుర్తించలేక అధోగతిపాలగుచున్నారు. ఇదిగాక వీనిని క్రమశావిచారించి వేటియందు ఏమరక కృషిచేయువాడు నిజమైన మానవుడు. తాను త్రికరణశుద్ధితో కూడిన ఆచరణయందు ధర్మము తప్పనివాడై కనీసావసరములకు సరిపడు ధన సంపాదన, తన శీలమును కాపాడుకొను కామ్యవృత్తి. జన్మ తరుణోపాయమగు మోక్షరూప సాధనలు చేయుట నిజముగా మానవునిగా పుట్టిన ప్రతివాని విధ్యుక్త ధర్మమైయున్నది. ఇదిగాక అన్యాయ ధనసంపాదన తీవ్రకామ్యభోగశక్తి, ధర్మమును వీడి, తన నిజస్థితిని గుర్తించుటకు శక్తిలేక, అంత:కరణమును మలినమొనర్చుకొని జన్మపరంపరలకు లోనగుట నిజముగా పశు లక్షణము.

మేఘమండలమునుండి బిందు రూపముగా నేలపైబడి నదులై అవి స్వస్థలమగు సముద్రము నందు చేరుట సహజము. అట్లే అనేక జన్మపరంపరలకు లోనై సుఖదు:ఖములుపొందుచు, జన్మతరుణోపాయమును వెదుకుటకు మానవునిగా జన్మించిన ప్రతివాడు కోరుట సహజము. ఈ లక్ష్యమునకు విభిన్నమార్గములు నిర్ణయింపబడినవి. తన విజ్ఞానమును పురస్కరించుకొని కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యములను అవలంభించి, అష్టాంగ సాధనలు చేసి, అణిమాది అష్టసిద్దులు పొంది మహావాక్యములను విమర్శించి, ప్రత్యగాత్మ పరిమాత్మలకు ఏకత్వమును గుర్తెరిగి తన నిజస్థితిని గుర్తించుటకు యత్నశీలుడగుచున్నాడు. ఆ సాధనలన్నియు అంతరేంద్రియములని చెప్పబడు జ్ఞానమనో, బుద్ధి, చిత్త, అహంకారములను పురస్కరించు

కొనియే నిర్ణయింపబడినవి. ప్రతియొక్కరుకూడా జన్మరహిత మోక్షస్థితిని పొందవలెనను సంకల్పముతో ఈ సాధనలందు కృషి చేయుచున్నారు. కాని వీరిలో నిజముగా జన్మకారణ వస్తువు ఏది? తాను ఎవరు? మోక్షము దేనినుండి? మున్నగు ప్రశ్నలకు సంపూర్ణ వివరణము తెలియకనే వివిధవిధాలను అనుసరించి తాము తెలుసుకున్నంతవరకు తృప్తి చెంది గమ్యమును చేర కున్నారు. స్థూలశరీర ధారణయే జన్మమని దానికే జనన మరణములని దానినుండియే విడుదల పొందవలెనని చాలమంది అపోహ. కాని ఇది విజ్ఞాన దృష్టికి చాలా అసమంజసమైన విషయము ఆత్మనుంచియే సర్వము సృష్టింపబడినవని ఉపనిషత్తులు, వేదములు చెప్పుచున్నవి. కనుక ఆత్మయే సర్వసృష్టికి ఆధారము, అధిష్టానముగాను ఉన్నది. శ్రీకృష్ణదేశి కేంద్రులవారు తమ కందపద్యములలో "జ్ఞానమునకు జన్మమొక్కటి కలిగెగదోయి" అని శలవిచ్చినారు. ఇదియే 84 లక్షల జీవోపాధులను సృష్టించి, వాని కర్మను తనయందు దాచుకొని అనేక జన్మపరంపరలకు హేతుర్భూతమగుచున్నది. "ఎరుక అనియెడి ఆటాడించేవాడు అతడేరా కర్త" అని కందార్థమందు చెప్పబడినది. త్రివిధ కర్మలకు కూడా ఈ ఆత్మయే ఆధారము. కనుక కర్మ సిద్ధాంతమునుసరించి కర్మయే జన్మలకు కారణమని గుర్తించి ఈ కర్మరూప జ్ఞానమునుండి పూర్తిగా విడుదల పొందిననాడే నిజముగా జన్మ రహితమగును. ఈ నిర్ణయమునే దేశికప్రభువులు తమ కందపద్యములలో "ముడిపడి కర్మము జ్ఞానమువిడువక నా రెండు వెలసె విశ్వమనదే కడువేడ్క బయలుగనెనా, గడియైనను నిల్వలేక కల్లయిపోవున్" అని నిర్ణయించినారు. నిరాలంబోపనిషత్తు "భ్రాంతి రహితమిదం మోక్షం" అని మోక్షశబ్దమును నిర్వచించెనది. ఇటువంటి భ్రాంతిరహిత మోక్షస్థితి ఒక్క పరిపూర్ణబోధవలన తప్ప అన్యసాధనల వల్ల లభ్యముకాదు.

ఇటువంటి భ్రాంతిరహిత మోక్షస్థితిని పొందవలెనని తీవ్రసంకల్పము కలవారు ముందుగా సాధనసాధ్యమగు తన నిజరూపమైన ఆత్మతత్వమును ప్రప్రథమముగా గుర్తించి తనస్థితిని వీడినగాని పరిపూర్ణ బోధ శ్రవణములకు అర్హులు కారు. ఆత్మ నిశ్చయము పొందుటకు అనేక సాధనలు నిర్ణయింపబడినవి. పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము ఏ సాధనలచేతను తెలియబడదు. అన్ని నిర్ణయములుచేయు అఖండ ఎరుకకు అందు ప్రవేశించుట స్థానముకూడ లేదు. ఆత్మనిశ్చయ జ్ఞానము పొందుటకు నిర్ణయింపబడిన సాధనములలో ముఖ్యముగా నిత్యానిత్య వస్తు వివేకము, ఇహమూత్రార్థ ఫలబోగ విరాగము, శమాది షట్క సంపత్తి, ముముక్షత్వము అనునవి చెప్పబడినవి. ఇవి పూర్తిగా విచారించి తెలుసుకున్నవారు తమ నిజస్థితిని గుర్తించు, అవకాశము కలదు. నిజస్థితి అయిన ఆత్మను గుర్తించినంత మాత్రమున జన్మరహితము కాదు. ఎందుచేతననగా ఆత్మ నుండి మరల సృష్టివికసించి, జీవేశ్వర

జగద్రూపముగా పరిణమించుచున్నది. ఈ సృష్టికి పూర్వస్థితిని చూచి అదియే అచలమని కొందరు భ్రాంతి చెందుచున్నారు. కాని ఇది కేవలాచలస్థితి కాదు. కేవల అచలమైనది ఒక్క పరిపూర్ణ బ్రహ్మము మాత్రమే. ఆత్మయందు సృష్టికి పూర్వము జీవేశ్వర జగత్తు మర్రి విత్తనమందలి మర్రిచెట్టు రీతిగా నిగూఢముగా బీజరూపముగా నుండి మరల సృష్టికోన్ముఖము అగుచున్నది. కనుక ఆత్మయే జన్మకారణమని చెప్పబడినది. శివరామ దీక్షితులవారు "సర్వభ్రాంతులకు మూలం మూలంలేని ఈ గుర్తెరిగే శరీరమని" సిద్ధాంతీకరించినారు. కావున జన్మరహితమాసించి కృషిచేయు ప్రతివారు కూడా ముందుగా సాధనలుచే తెలియబడు ఆత్మను గుర్తెరిగి తరువాత దానివల్ల మోక్షము లేదని గుర్తించి, పరిపూర్ణ గురువు చెంత చేరి భ్రాంతి రహితము గావించుకొనుటయే ఉత్తమము. సాంప్రదాయక పద్ధతులు తెలియని కొందరు తమ వద్దకు వచ్చు శిష్యులకు "ఏసాధన నీకెందుకు వీసానికి పనికి రాదు" అని బోధించి తాము చెడినదేగాక వారిని భ్రష్టులుగా నొనర్చు చున్నారు.

అన్ని సాధనలు చేసి వాని గమ్యమగు ఆత్మను గుర్తెరిగినవానికి దానివల్ల జన్మరహితము కాదని ఏ సాధనలు లేని పరిపూర్ణస్థితిని నీకు కలిగింతును. సాధనలు అన్నియు మాని స్థిరబుద్ధితో నుండమని, అభయప్రధానము గావించును. ఈ నిర్ణయము తెలియక తమ జన్మమును చేతులారా వ్యర్ధము గావించు కొనుచున్నారు. "కేవల మోక్షాపేక్ష సంకల్పోబంధః అని ఉపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. కనుక జన్మరహితమోక్షస్థితిని ఆశించిన ప్రతీమానవుడు పూర్ణ గురువు చెంతచేరి, వారికి సేవాశ్రూషలు చేసి మంత్రసిద్ధిపొంది వారికృపచే ఆత్మనిశ్చయము పొంది దానివలన కూడా మోక్షము లేదని గ్రహించి పరిపూర్ణ స్థితిని పొందుటయే ప్రధమ కర్తవ్యము, దీనినే పరమపురుషార్ధమందురు. ఇదితప్ప మిగిలిన మార్గములు వల్ల జన్మరహితము కాదు. కావున ఉత్తమోపాదియందుండు మానవులందరూ గురు పదములు ఆశ్రయించి నిజసాంప్రదాయమును గుర్తించి జన్మరహితం చేసుకొని కృతార్ధులు కావలసియున్నది.

7. శరణాగతి

శ్లో॥ శ్రవణం, కీర్తనం, స్మరణం, విష్ణోః పాదసేవనం, అర్చనం, వందనం, దాస్యం, సఖ్యం ఆత్మ నివేదనం॥ అని నవ విధ భక్తుల నిర్ణయము. వీనియందు ఆత్మ నివేదన రూపమైన శరణాగతి చివరిది. నవవిధ భక్తులు సోపానక్రమముగా చెప్పబడినవి. విభీషణ, శరణాగతి చాలా వుత్కృష్టమైనది. శరణాగతి అనగానేమి? విభీషణ శరణాగతికి అంత ప్రాధాన్యత ఎందుకు కల్గినది? భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు అర్జునికి బోధించిన శరణాగతి యొక్క నిజాభిప్రాయమేమి? శరణాగతి అను పదమునకు సాంప్రదాయ పద్ధతిగా నిజార్థము ఎట్లు నిర్ణయింపబడినది? మున్నగు విషయములు చక్కగా విచారించి తెలుసుకొనవలసియున్నది. ''శరణాగతి'' అనగా తనకున్న సర్వస్వమునాది అనే అభిమానము వీడి తాను దైవస్వరూపముగా తలంచుచూ పూజించువారికి త్రికరణశుద్ధిగా భావనా రూపముగా ధారబోయుటయే శరణాగతి. తన సోదరుడు తన్ను చంపను ద్యుక్తుడైనపుడు దుష్టునిచేత చంపబడుటకంటె ఆశ్రీరామ చంద్రుని చరణముల్రవాలి జన్మ సార్థకపరుచుకొనవలెనని ఎంచి విభీషణుడు రాముని చెంతకు వచ్చి నన్ను రక్షించినా, శిక్షించినా నీదేభారము అని సర్వార్పణబుద్ధితో శ్రీరాముని చరణములపై వ్రాలెను. అట్టి పరిస్థితిలో రాముడు విభీషనుని శత్రువునిగా భావించి వధించినా శిష్యునిగా తలంచి రక్షించినా ఆయన నిర్ణయమునకే వదలి విభీషణుడు శ్రీరాముని శరణాగతి కోరెను. అపుడు రాముడు తన పక్షమువారు ఎంతవలదన్నా విభీషణుని ఆత్మ నివేధన గ్రహించినవాడై అభయమొసగి రక్షించెనని రామాయణమునందు చెప్పబడినది. శరణాగతి అనునది భక్తికి పరాకాష్ట.

ఇకపోతే యుద్ధరంగమందు తన సోదరులను, బంధువులను, గురువులను చూచి మోహపరవశుడై యుద్ధమును మాని, భిక్షాటన చేయుదునని కింకర్తవ్యతా మూఢుడై, రథముపై చతికిలబడిన అర్జునుని శ్రీకృష్ణుడు కర్తవ్యోన్ముఖుని గావించిన పద్ధతి ఇంచుక విచారించవలసియున్నది. శ్రీకృష్ణుడు భగవద్గీతలో చిట్టచివర 'సర్వధర్మాన్' పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ, అహంత్వాం సర్వపాపేభ్యో మోక్ష ఇష్యామి మాశు చ॥ అని, ఆ విధముగా చేసినచో నీకు పుణ్యాపాపములు అంటవని శిష్యుడగు పార్థునికి ఆజ్ఞాపించినాడు. సర్వధర్మములు విడనాడి గురువునగు, నన్ను ఒక్కనినే శరణుబొందుము. నేను నిన్ను రక్షించగలను అని అభయమిచ్చినాడు.

జనన మరణ రూప ఘోర సంసార వారాశిలో చిక్కి నిలకడ లేక తల్లడిల్లుచూ విముక్తిని కోరు విజ్ఞానవంతుడగు మానవుడు ఏ విధముగా తన కర్తవ్యము అనగా స్వధర్మమును నెరవేర్చుకొనవలెనో ఇంచుక విచారించవలసియున్నది. తన జన్మకు అత్యంత

మూలాకారణమగు పరమాత్మ స్థానమును తాను స్వయంగా తెలుసుకొనుటకు శక్తి లేక, యెవరు తెలియ చేతురా అని పరితంపించుచూ తన పూర్వజన్మ సుకృతమువల్ల పరిపూర్ణ గురువును చేరి తనకున్న సర్వస్వము త్రికరణశుద్ధిగా నివేదించుటయే కర్తవ్యము. ఈ భావమునే స్కాంధ పురాణాంతర్గతమగు గురుగీతలో "శరీరమింద్రియం ప్రాణమర్థస్వజన బాంధవాన్, ఆత్మ దారాధికం సర్వంసద్గురుభ్యోని వేదయేత్" అని నుడివినది. ఇందు "నివేదన" అను మాటను శ్రద్ధగా విచారించవలసియున్నది. నివేదన అనగా కేవలము భావనా రూపముగా గురుపరమాత్మకు అర్పించుటయే. గురుమూర్తికి ఇవి అన్నియు ఎందుకు అర్పించుకొనవలెను? అని ప్రశ్నించుకొన్నచో వాని యందలి తీవ్రమైన అభిమాన రూపమైన మోహబంధము చేతను కదా తాను వాని కొరకు పుణ్యాపాప కర్మ లాచరించి సంస్కారములు పెంచుకొని జన్మ పరంపరలకు లోనగుచున్నది? తనయందు కర్మచేయు అంగములేవి? అన్నచో ముఖ్యముగా శరీరము, మనస్సు, వాక్కు, వీని ద్వారనే తాను పుణ్యాపాపకర్మలు, చేయుచున్నాడు. ఈ త్రికరణములు ఏ విధముగా ఏర్పడినవి? సృష్టికి పూర్వము "ఏకమేవా అద్వితీయం 'బ్రహ్మ' అయివున్న పరమాత్మ సృష్టిలోనికి వచ్చినపుడు మనఃప్రాణ వాక్కులుగా స్థూల పరిణామము చెందినది. ఈ భావమునే ఛాందోగ్యోపనిషత్తులో "ఆత్మ రు ఏకసన్ ఏతత్రయం, మనః ప్రాణవాచో సంఘాతంసత్తా" అని పేర్కొన్నది. అందువల్ల ఆత్మ యొక్క స్థూల పరిణామమే ఈ మనస్సు ప్రాణము (శరీరము) వాక్కు, ఇవి వస్తుతః ఆత్మ స్వరూపమే అయివున్నది. మనః ప్రాణముతో కూడిన సూక్ష్మ శరీరమే కదా! జన్మ జన్మాంతరములకు లోకాంతరములకు యానత్రయములో ప్రయాణము చేసి బంధములో చిక్కి ఉపాధి గతమై మోక్షము కావలెనని కోరుకొను చున్నది.

ఈ త్రికరణములను గురుపాద సన్నిధిని తనవి కావు, ఇవి గురుసొత్తే అను భావనతో వానిని గురుమూర్తి నియోగించిన పద్ధతిగా నడుపుటకు ప్రప్రథమములో గట్టిగా ప్రయత్నించవలెను. కర్మయే జన్మ కారణము. 'కర్మమున బుట్ట జంతువు. కర్మమున వృద్ధిపొందు కర్మమున జెడు, కర్మము జనులకు దైవము, కర్మము, సుఖదుఃఖములకు కారణమధిపా" అని కదా కర్మ సిద్ధాంతము. కర్మకు త్రికరణములు ఆధారము. శ్రీకృష్ణ దేశి కేంద్రులవారు "ముడిబడి కర్మము. జ్ఞానము, విడువకనా రెండు వెలసె విశ్వమననదె" అంటూ కర్మ జ్ఞానముల స్వరూపమే ఈ విశ్వమని నిరూపించినారు.

పై విధముగా తనయందు నిర్మింపబడి జన్మకర్మలకు కారణమగు మనస్సు, వాక్కు, శరీరములను గురుమూర్తికి అర్పణ చేసి, వానిని ఆత్మ నిర్ణయ పద్ధతిగా నేను. నాది అను వ్యష్టి అహంకార మమకారములు వీడి గురు నిర్ణయానుసారము. నడుపుట ముందుగా గురుపుత్రులైనవారు, నేర్వవలసియున్నది. పరిపూర్ణ బోధకు అధికార నిరూపణలో "మనసున,

వాక్కున, తనువున, పనియొక్కటి జరుపునట్టి భక్తునకు దయన్ వినిపించుము" అని నిజ భక్తుని గూర్చి శ్రీకృష్ణ దేశికేంద్రుల వారు నిర్ణయించినారు. ఈ భావమునే మరియొక చోట వెల్లడిస్తూ "శరణాగతుడగు శిష్యుని కరుణామృత దృష్టి చేత గని" పరిపూర్ణ భావము చెప్పినట్లుగా ఉల్లేఖించినారు. ఇచ్చట "శరణాగతి" అనగా త్రికరణములను గురుమూర్తికి సర్వార్పణ బుద్ధితో ధారబోయుటయే. అపుడు తనకు ఇక కర్తవ్యము లేదు. అందువల్ల కర్తృత్వము లేదు. ఈ విధముగా తనయందున్న వ్యష్టి అహంకారము గురుమూర్తికి ధారబోయుట ద్వారా నాశనమగుచున్నది. త్రికరణశుద్ధిగా ప్రవర్తించుచూ గురువుని సంతోష పెట్టుటయే కదా,ఆత్మ శుశ్రూష యొక్క నిజాభిప్రాయము.

ఇకపోతే జన్మజన్మలకు కారణమగు ఈ త్రికరణములను నివేదన పద్ధతిగా ధారబోసినచో శాశ్వతమైన జన్మరహితము కలుగునా! యిది కూడా చాలదనియే చెప్పవలెను. ఏలననగా యిది వరకే తను మన ధనముల ధారబోసియుండినను "ఎరుకను గురుదక్షిణగా మరి వేగిరమివ్వు" మని శిష్యుని హెచ్చరించుచున్నాడు. ఆత్మస్థానము తెలియబడినా మరల తిరోభావము చెందు స్థితిగతులు ఆత్మకు స్వభావక్రియలు. కావున శ్వాశత జన్మరాహిత్య మాసించి కృషి చేయువారు జన్మ అత్యంత మూల కారణమగు అధిష్టాన చేతన పరబ్రహ్మయందలి భ్రాంతి కూడా నాశనము చేసుకొనవలెను. లేనిచో మరల జన్మ తప్పదని చెప్పి తీరవలసినదే. "సర్వ భ్రాంతులకు మూలం మూలలేని యీ గుర్తెరిగే శరీరం"అని శ్రీ శివరామ దీక్షితులవారున్నూ " ఆత్మవస్తుకా మాయ సర్వం ప్రియం భవతి, భ్రాంతి రహితమిదం మోక్షం" అని శ్రుతులున్ను ఉద్ఘోషించుచున్నవి. ఎరుకకు కూడ వేరు నెరిగి త్రవ్వితే తప్ప శాశ్వత జన్మ రహితంకాదు అని చెప్పవలసినదే. ఇప్పుడీ భావముతో "శరణాగతి" అను పదమునకు అర్థమును విచారించినచో ఎరుకను వీడుటయే అని స్ఫురించుచున్నది. ఈ ఎరుకను వీడుట ఎట్లు? అన్నచో "ఎరుకను విడిపించలేరు ఎవ్వరు ధాత్రిన్,గురుడొక్కడు తప్ప" అని నిర్ణయమున్నది. కావున, స్థూల రూపమైన వానిని వదలకనే అన్నింటికి కారణమైన ఆత్మను వదులుటయే నిజమైన శరణాగతి. ఈ భావన దృఢమగుటకై నిత్యము గురుపుత్రుడు, తన గురుమూర్తికి ద్వాదశ సాష్టాంగ నమస్కార రూపముగా సర్వము భావనా రూపంగా అర్పించుచున్నాడు. తన సర్వస్వము గురునికర్పించి, యే విధముగా శిష్యుడు వ్యవహరించును అనగా "ముట్టక వ్యవహరించుమని గురుని ఆజ్ఞ. ఈ పద్ధతి నిజ గురువుల చెంతనే నేర్వవలసియున్నది. ఈ భావమునే శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునికి బోధించినాడు. అదియే నిజమైన శరణాగతి. యిట్లు విచారించి గురుమూర్తి దివ్యశ్రీ చరణములను అండగాగైకొని, భుక్తి, ముక్తి క్రియలందు పూర్ణయోగం పూని, అన్యోన్య సహకారము,ఐహికాకాముష్మికా పురోభివృద్ధి గాంచి జన్మ సార్థకత గాంచి తరించవలసియున్నది.

8. జన్మ రహిత విధానం

పరమాత్మ సృష్టియందుగల 84 లక్షల జీవోపాదులలో మానవోపాధి అత్యంత ఉత్తమమైనది. దుర్లభమైనది. కర్మ, జ్ఞాన శరీరములు సమ్మిళితమగు వివేకవంతమైన ఉపాధి కనుకనే ఈ మానవోపాధికి అంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది. తనయొక్కయు, తనకు ఆధారముగా కానవచ్చు, ఈ చరాచర ప్రపంచము యొక్కయు పరస్పర సంబంధమును యీ రెంటికి మూల కారణమగు ఆది తత్వమును కూడా గ్రహించి జన్మ తరుణోపాయమును పొంది తరించి అన్యులను కూడా తరింపచేయు శక్తి యుక్తులు కూడా, ఈ మానవోపాధికి మాత్రమే కలవు. మిగిలిన ఉపాధులందు యింద్రియములశక్తి ఏ కొద్దిగానో ఉన్నప్పటికి మానవోపాధియందు మాత్రము సంపూర్ణ వికాసము చెంది జ్ఞానేంద్రియములు ద్వారా విషయ పంచకమును గుర్తించి అంతఃకరణమునకు నివేదించి పరమాత్మ నిర్ణయ పద్ధతిగా కర్మేంద్రియములచే కర్మయొనర్చుటకు అనువైన పరిస్థితి ఈ ఉపాధియందు మాత్రమే కలదు.

మానవజన్మకు సార్థకత ఏది? జన్మకారణమేమి? జన్మరహితము గావించుకొనుట అవసరమా? అందుకు సరిఅయిన మార్గమేమి? శాశ్వత జన్మరాహిత్యము ఏ విధముగా చేకూరును? మున్నగు విషయములు విచారించవలసియున్నది.

మానవునికి చతుర్విద పురుషార్థములు నిర్ణయింపబడినవి. అవి ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములు ధర్మపద్ధతిగా ధనమును సంపాదించి, ధర్మ పద్ధతిగా కోర్కెలను నెరవేర్చుకొనుచూ, తన మూలస్థానమును గుర్తించి, దాని రహితమునందు తప్ప జన్మరాహిత్య మోక్షము సిద్ధించదని, మానవుడే తెలుసుకొనగలడు. ఇందు మోక్షమనునది పరమపురుషార్థము. చరమ లక్ష్యము. ముందుగా తాను బంధమందు చిక్కుకున్న కదా! తనకు మోక్షావసరము. ఏ బంధ మునందు తాను చిక్కుకొనెను? అనగా సంసార బంధమునందే? సంసారమనగా ఎండిపోని ప్రవాహ రూపమగు జన్మపరంపరలో "పునరపిజననం, పునరపి మరణం" అన్నట్లుగా జీవుడు పుట్టుచూ, చచ్చుచూ మరల పుట్టుచూ చక్రభ్రమణము రీతిగా తిరుగాడుచూ కర్మత్రయముచే బద్ధుడై క్షణమైన శాంతి లేక తల్లడిల్లుచున్నారు. అందుకూ "జన్మదుఃఖంజరాదుఃఖం జాయాదుఃఖం పునః పునః, సంసార సాగరం దుఃఖం తస్మాత్ జాగ్రత్త జాగ్రతా॥ అని పెద్దలు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఈ సుఖ దుఃఖములతో కూడిన జన్మ ఏ విధముగా కలుగుచున్నది తెలియనిదే, జన్మ రహితమునకు మార్గమును ఎట్లు అన్వేషించగలము? కావున ముందుగా జన్మ ఏ తీరుగా కలుగుచున్నది విచారించవలసియున్నది. "కర్మమున బుట్టు జంతువు కర్మమున వృద్ధిపొందు

కర్మమున జెడున్, కర్మము జనులకు దైవము, కర్మము సుఖ దుఃఖములకు కారణమధిపా'' అని కదా కర్మ సిద్ధాంతము. కర్మయే జన్మపరంపరలకు అత్యంత మూల కారణమని తెలియుచున్నది. తాను చేసుకొన్న శుభాశుభ కర్మల సంస్కారములను పురస్కరించుకొనియే తనకు నీచోత్తమ జన్మలు ప్రాప్తించుచున్నవి. ఆగామి సంచిత ప్రారబ్ధములను కర్మ చక్రమందు తగులుకొని సంచితము నుంచి తెచ్చుకొన్న ప్రారబ్ధము అనుభవించుచూ, మరల ఆగామి రూపముగా నూతన సంస్కారములు ఏర్పరుచుకొని, ప్రారబ్ధ శరీర పతనానంతరము సూక్ష్మ శరీరముతో జీవుడు లోకాంతరములకు, యానత్రయములలో పయనించి స్వర్గ నరకములు అనుభవించుచూ, బంధమునందు తగులుకొని అనేక నీచోత్తమ ఉపాదులు పొందుచూ, ప్రశాంతి లేక తల్లడిల్లుచున్నాడు. ఇదియే సంసారము. కర్మ యెట్లు జరుగుచున్నది? అన్నచో ముఖ్యముగా త్రికరణములు ద్వారా జరుగుచున్నది అని చెప్పక తప్పదు. ఏలననగా మానవుడు మానసికముగా వాచికముగా శారీరకముగా పుణ్యపాప కర్మలు చేయుచున్నారు. ఈ త్రికరణములను ధర్మపదములో ఏకపద్ధతిగా ప్రవర్తింపచేసినచో అంతఃకరణ పరిశుద్ధి కలిగి పరమాత్మ వస్తువు తెలియబడుటయు, వక్రమార్గమందు చేసిన నీచయోని ప్రాప్తియు కలుగుచున్నది. ఈ త్రికరణములు ఒక్క మానవోపాధియందు మాత్రమే సంపూర్ణ వికాసము చెందియున్నవి. సంస్కారముల మూట, వాసనలకు పుట్టిల్లు అనదగు మనస్సు దాని కావరణమైన ప్రాణముతో జతపడి లింగశరీరమను పేరుతో జన్మపరంపరలలో సుఖదుఃఖములు శోక మోహములు పొందుచుండును. ఈ బంధము నుండి శాశ్వతమగు విడుదల అనగా మోక్షమును కోరుకొనుచున్నది. " మన ఏవమనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయో'' అని శృతివచనము. ఈ త్రికరణములు సప్తాన్న విభజనలో ఆత్మకు ఆహారముగా చెప్పబడినవి. త్రికరణ శుద్ధిగా పరమాత్మ నిర్ణయానుసారము ఆచరణ కలిగి శాశ్వత జన్మరాహిత్యము పొందుటయే మానవుని యొక్క స్వధర్మము. ''మానవునిగా పుట్టినందులకు సార్థకము యిక పుట్టుక లేకుండా చేసుకొనుటయే'' అని పెద్దల సూక్తి. జన్మరాహిత్య మోక్ష స్థితిని పొందుటకు మార్గమును అన్వేషించుట వివేకము గల మానవుని విద్యుక్త ధర్మమై ఉన్నది. ఈ జన్మను దుఃఖ రూపముగా ఎందుకు నిర్ణయించినారు? అంటే ఈ జన్మయందు దుఃఖము 90 పాళ్ళు సుఖము 10 పాళ్ళు గాను చెప్పబడినది. కేవలం సుఖము, కేవలం దుఃఖము కాదు. కేవల దుఃఖ భూఇష్టమైనదే మానవజన్మ. ధనికుని మొదలు కటిక నిరుపేద వరకు దుఃఖము అనుభవించుచునేయున్నారు. అందుకే జన్మయే దుఃఖరూపమని వర్ణింపబడినది. ''బతికియుండిన సుఖములు బడయవచ్చు'' ననే భ్రాంతి చెంది అజ్ఞానులు వీనియందే వ్యామోహము పెంచుకొని సుఖమునకై ప్రాకులాడుచున్నారు. పుణ్యపాపకర్మలు

రెండునూ చేయుచు బద్ధులై జన్మపరంపరలకు లోనగుచున్నారు. దుఃఖమయమైన ఈ జన్మయందు మోహము చెంది తన స్వధర్మము గుర్తెరుగక బద్ధుడగుట పశులక్షణము. దేవతిర్యగ్ మానవోపాధులలో దేని యందునూ దుఃఖము లేకుండా ఉండుట లేదు. కనకనే "దుఃఖధ్వంసో మోక్ష" యని శృతి మోక్షమును నిర్వచించినది. "సర్వ భ్రాంతులకు మూలం మూలంలేని యీ గుర్తెరిగే శరీరమని" శ్రీ శివరామ దీక్షితులవారు నుడివినారు. ఇట్టి దుఃఖభూయిష్టమైన ఈ జన్మనుంచి విముక్తిని కోరుట బుద్ధి విశిష్టత గల మానవుని, జన్మ హక్కు అయిఉన్నది.

ఈ దుఃఖము ఏ తీరున పోవును? అంటే సుఖము వల్ల పోవునని కొందరు చెప్పెదరు. వెలుగువల్ల చీకటి పోయినట్లుగా, పుణ్యకర్మల వల్ల పాపకర్మలు పోయి స్వర్గసుఖములు లభించునని తలంచుట అవివేకము. పుణ్యపాప ఫలములగు సుఖదుఃఖములు దేనికవి వేరువేరుగా అనుభవించవలసినదే. కొందరు యజ్ఞయాగాది దానధర్మములు ఉపవాస వ్రతాదికములు అష్టాంగ యోగములు చేసి జీవబ్రహ్మైక్యమును సాధించిన మోక్షమని వివిధ సాధనలు చేయుచున్నారు. ఈ కర్మలు ఆచరించుట వల్ల స్వర్గాది ఉన్నత పదవులు సిద్ధించిననూ ఆయా పుణ్యకర్మలు క్షీణించగానే "క్షీణేపుణ్యేమర్త్యలోకం విశంతి" అనే న్యాయముగా మరల ఉపాధికి రావలసినదే మరల దుఃఖమనుభవించవలసినదే. పాపము ఇనుపసంకెళ్ళు పుణ్యము బంగారు సంకెళ్ళు. ఏ సంకెళ్లకైనను జన్మకారణములే బంధకారణములే కదా! వాసనా వాసితమై, పుణ్యపాప సంస్కారములకు నిలయమై జన్మవాగురులలో చిక్కుకొని సుఖదుఃఖములు పొందుచున్న వస్తువు యొక్కఅత్యంత నాశనము నందు తప్ప శాశ్వత జన్మ రాహిత్యము కలుగనేరదు. సుఖదుఃఖములు పొందుచు, జన్మధారణ చెందునది అంతః కరణము. ఇదే సుఖదుఃఖములకు పుట్టిల్లు. వ్యష్టి, సమిష్టి రూపముగా పరిణమించుచూ, సృష్టికి పూర్వము ఏకరూపంగానున్న యీ వస్తువే జన్మపరంపరలకు అత్యంత మూల కారణము యీ విశ్వ మహా వృక్షమునకు యిదియే కూకుడు వేరు. దీని రాహిత్యమందు తప్ప జన్మరహితము కాదు.

సచ్చిదానంద లక్షణములు కలదై, సర్వ వ్యాపకమైయున్న పరమాత్మ వస్తువును తెలుసుకొని నిరతిశయా ఆనందమును పొందియుండడమే మోక్షమని కొందరు మతకారులు చెప్పినారు. ఆ బ్రహ్మము. ఆనంద స్వరూపముగా నుడివినారు. ఈ జగత్తు కేవలము భ్రాంతి లక్షణముచే తోచుచున్నది. బ్రహ్మ సత్యం జగన్ మిధ్యా అని సూత్రీకరించినారు. ఇది ఎంత వరకు సమంజసమో విచారించవలసియున్నది. సృష్టికి పూర్వము "ఏకమేవా అద్వితీయం బ్రహ్మ" గా నున్న బ్రహ్మము "సోకామయత బహుస్యాం ప్రజాయేయ" అను సంకల్పముతో జీవేశ్వర

జగత్తుగా పరిణమించి, తాను తిరిగి వాని యందు జీవరూపంగా తత్సృష్ట్వా తదేవానుప్రావిశత్" అని చెప్పబడినట్లుగా ప్రవేశించి, పిండబ్రహ్మాండములుగా పురుష ప్రకృతులుగా సర్వ ద్విపుటి త్రిపుటులుగా పరిణమించి ఏకం అనేకం భవతి అయినది సృష్టికి పూర్వము ఏకరూపముగా నున్న ఆత్మ సత్పదార్థముగా చెప్పబడెను. అదియే సృష్టిలో మన ప్రాణవాక్కులుగా పరిణమించెనని "ఆత్మాఉః ఏకస్సన్. ఏతత్రయం" అనిన్ని మనఃప్రాణ వాచాసంఘాతం సత్తా" అనిన్ని ఉపనిషత్తులు నిర్ణయించెను. కావున సృష్టి కారణమై, జగదధిష్టానమైయున్న పరమాత్మయే జన్మకర్మలకు అత్యంత మూలకారణము. దాని సత్తా లేనిచో గడ్డిపోచకూడా కదులజాలదు. "తేనావినా తృణాగ్రమపినచలతి" పరిపూర్ణ పరబాహ్యా మందు ఈ పరమాత్మకు మూలంలేదని ఆరూఢపరచుకొన్న తప్ప జన్మ రాహిత్యము కలుగదు. "స్వయం బ్రహ్మమయో భూత్వా తత్పరంచావ లోకయేత్" అని గురుగీత శాశించుచున్నది. నిన్ను విడచి చూడమంటున్నారు దీక్షితులవారు.

పంచతన్మాత్ర విషయములచే బద్ధుడైన తనకు ఏ తీరుగా భ్రాంతి రహితమగును? అనగా ఒక్క పరిపూర్ణ బోధవలనే అని చెప్పక తప్పదు. దీనినే పరిపూర్ణ రాజయోగమని కూడా అందురు. శ్రీ శివరామ దీక్షిత నిజప్రబోధ విధానము జన్మకర్మలకు కారణమైన పరమాత్మను వస్తు నిశ్చయముగా తెలియచేసి, అదియే జన్మకు అత్యంత మూలకారణమని, ఎరుకపరచి, సర్వలక్షణ విలక్షణమైన పరిపూర్ణ పరబాహ్యమును ఉండచూపి అందుతన నిజరూపమైన పరమాత్మకు మూలముకాని కొనకు ప్రవేశించుటకు స్థానముకాని లేదని ఆరూఢపరచి సర్వభ్రాంతి రాహిత్యము చేకూర్చి త్రివిధ కర్మలను రహిత పరచి, సర్వభ్రాంతి రహితము గావించ శక్తివంతమై అలరారుచున్నది.

కావున పరిపూర్ణ గురువుల చెంత చేరి వారి పాదము లాశ్రయించి సేవాశుశ్రూషలు చేయుచూ "గూరుపదిష్ట మార్గేణ మనత్శుద్ధింతుకారయేత్" అన్నట్లుగా వారి కృషితో అంతఃకరణ పరిశుద్ధి గావించుకొని ఎరుక పరిపూర్ణములను వస్తు నిశ్చయముగా గుర్తించి, భ్రాంతి రాహిత్య స్థితిని పొంది జన్మసార్థకత చేసుకొని తరించవలసి యున్నది.

9. పరిపూర్ణ బోధ - శ్రవణాధికారులు

శ్రీమద్రామడుగు శివరామ దీక్షిత పరిపూర్ణ సిద్ధాంతము తప్ప మిగిలిన ప్రబోధనల వల్ల శాశ్వత, జన్మరాహిత్య మోక్షస్థితి చేకూరజాలదు. మిగిలిన ప్రబోధనలు సృష్టికి అత్యంత మూలకారణమైన అఖండ ఎరుకను తెలియచేసి, అదియే మోక్షస్థానమని భ్రాంతి చెందించుచున్నవి. పరిపూర్ణ బోధ ఈ భ్రాంతి నుంచి విముక్తి గావించి, పరిపూర్ణ స్థితిని చేకూర్చును. అఖండ ఎరుక యందలి మూలభ్రాంతి రహితము కానిదే జన్మరహితము కాదు. ఈ పీఠ ప్రతిష్ఠాపనాచార్యులు శ్రీ శివరామ దీక్షితుల వారు "సర్వ భ్రాంతులకు మూలం మూలంలేని ఈ గుర్తెరిగె శరీరము" అని సిద్ధాంతీకరించినారు. కావున జన్మరహిత రూప మోక్ష స్థితికి పరిపూర్ణ బోధయే అత్యంత అవలంబనీయము.

ఇట్టి మహోన్నత సిద్ధాంతమును అవలంభించుటకు ముందుగా ముముక్షువునకు ఉండవలసిన లక్షణము లేవి? అవి ఏవిధముగా గ్రహించనగును? అట్టి అధికార లక్షణములు పొందుట అవసరమా? అను విషయములు ముఖ్య విచారణీయములు. " "దుర్లభం మానుషం దేహం వివేక మతిదుర్లభం" అను శృత్యానుసారముగా వివేక వంతమైన మానవోపాధికి చెందిన ప్రతివారు స్త్రీ పురుష బేధములేక అందరూ ఈ జన్మ రహిత పరిపూర్ణ సిద్ధాంతమును పొందుటకు అర్హులు.

శ్రీకృష్ణదేశి కేంద్రులవారు తమ కందార్థములలో మొట్టమొదట ప్రారంభమందు ఈ భావన కొర్కై "జనులార జనన మరణములను దొలగంద్రోయజాలు. లక్షణయుతమై వినువారికి కనువారికి తన లావెరిగించు ..." అని చెప్పినారు. కాని ప్రతివారు కూడా తమ ఉపాధి అత్యంత మూల కారణమైన ఆత్మ స్వరూపమును గురుకృపకు పాత్రుడై వస్తు నిర్ణయముగా గుర్తెరిగి అందు ఆరూఢత చెంది దాని యందు కూడా "రోసి తిమోక్షాద్యపేక్ష" అను భావన కలిగిన పూర్ణాధికారులు కావలెను. ఇది అంత తేలికగా గుర్తింపబడదు. గురువు చెంతచేరి వారి శుశ్రూషలందు ఏమరక, మంత్రానుష్టానపరుడై త్రికరణశుద్ధిని అక్షరాలా పాటించుచూ పవిత్రాంతఃకరణ కలవానికి మాత్రమే పూర్ణగురువు ఆత్మ స్వరూప నిర్ణయము గావింపగలడు. అట్టి శిష్యుడే ఆ వస్తు నిర్ణయమును గ్రహించి ఆరూఢత చెందగలడు. "స్వయం బ్రహ్మ మయోభుత్వా తత్పరంచావలోకయేత్, పరాత్పరం నాన్యత్ సర్వగంతన్ని రామయం" అని గురుగీత అన్యత్రా చెప్పుచున్నది. అనగా తాను బ్రహ్మ స్వరూపుడై తన కన్యముగా నుండు కేవలాత్మను తెలియవలెనని భావము. పూర్ణబోధకు అధికారము పొందుట బహు కష్టము. "పూర్ణబోధ కొరకు పురుషుండు బహు జన్మ పుణ్యవశము చేత పుట్టవలయు"అని ఆత్మలింగ శతకము చెప్పుచున్నది. పూర్ణబోధలో చేరని వారు అందరూ కూడా ఇటువంటి స్థితిలోని

వారేనా! అందరూ పూర్ణాధికారము పొందిన వారేనా? ప్రస్తుత స్థితిలో ఇట్టి పూర్ణాధికారులు ఉండుట చాలా అరుదు. కాని కొందరు మేము కూడా పరిపూర్ణబోధ పొందితిమి. మాకు భ్రాంతి రహితమైనదని ఆత్మవంచన గావించుకొని తమ్మునాశ్రయించిన వారిని కూడా చెరుపుచున్నారు. జన్మకారణమైన ఆత్మవస్తు నిర్ణయముగా మాకు తెలుసునని ధైర్యముగా చెప్పుటకు ముందుకు ఎవరురారు అని చెప్పుటలో అతిశయోక్తి లేదు. నిజగురువైతే తన్ను ఆశ్రయించిన శిష్యులకు ముందుగా సాంఖ్య, తారక, అమనస్క మహావాక్య విచారణయు వారికి పద్ధతిని సాకల్యముగా నెరిగించి ఆ పిదప ఆత్మ నిర్ణయము గావించి, అందు శిష్యుని నిష్ణాతుని గావించి దానివల్ల కూడా జన్మరహితము కాదని నిరూపించి, ఆ పిదప "ఆత్మాతీతం కేవలాత్మ" అను పరిపూర్ణ బోధను శిష్యునికి ఎరిగించును. కావున కర్మరూపసాధన, జ్ఞానరూపసాధన యోగరూపసాధన, భక్తి రూపసాధనలు చేసి తాను ఆత్మస్వరూపుడు కావలెను. ఇట్లుకాక ఊహ అపోహల చేత నిర్ణయించుకొని పరిపూర్ణబోధ యందు ఆరూఢత సంపాదించుట కలలోని వార్త. "మనసున వాక్కున తనవున పని యొక్కటి జరుపునట్టి భక్తునకు దయన్ వినిపించుమని" కృష్ణదేశికేంద్రులవారు శెలవిచ్చినారు. ప్రతీ విషయము శాస్త్ర దృశ్యం, గురుర్వాక్యం, తృతీయం ఆత్మ నిశ్చయం, చతుర్థం, సంశయచ్ఛేధం పంచమం మ్ముక్తిదాయికం" అను శృతి పద్ధతిగా నుండవలెను.

ఈ సిద్ధాంత ప్రతిష్టాపనాచార్యులవారు పూర్ణాధికారిని నిరూపించుటలో "స్త్రీలే కాని పురుషులే కాని ఏ భ్రాంతి లేనివారు కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యములందు ఇచ్ఛలేనివారు. ధ్యాన భ్రాంతి, అయితినను భ్రాంతి. వివిధ మతములందు భ్రాంతి లేనివారు, కావలెనని కోరిక లేనివారు, నిరంతర గురుసేవాపరాయణులు, త్రికరణశుద్ధి కలిగినవారు, గురూపదిష్ట మార్గమందు కృషిచేయువారు, తన నిజస్థితియందు కూడా కోరిక లేనివారు" ఈ బోధకు శ్రవణాధికారులుగా నిరూపించినారు. శ్రీకృష్ణదేశికేంద్రులవారు తమ కందార్థములలో "వినవలెనని కనవలెనని మనసందున కోర్కెకల్గు మనజులెవినుడి, వినజేసెద కనజేసెద ఘనమగు ఈ బోధ" అని పేర్కొనినారు. "కేవల మోక్షాపేక్ష సంకల్పోబంధ" అని ఉపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. కావున ఇట్టి పూర్ణాధికార లక్షణములు ముందుగా పొందుట అత్యంత అవసరము. పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము, మనోవాక్కుల కందనిది. "యతోవాచో నివర్తంతే అప్రాప్యమనసాసహ" అనగా మనోవాక్కులు దానిని తెలుసుకొనుటకు శక్తి లేనివి. అది గురుమూర్తియే అధికారమును బట్టి శిష్యునికి అపరోక్షము గావింపగలడు. "అపరోక్షమౌనె మనుజులకు పరోక్షంబైన బయలు గురుకృపలేకన్, కీలిదెలేని యెరక తాతొలుగా" అనిన్ని "గురుమూర్తి చూపెనేనియుపరిపూర్ణము తనకు లెస్స, ప్రత్యక్ష మౌరా, చూస్తునే ఎరుక

పారిపోవునుర్గా" అనిన్ని దేశి కేంద్రులు తమ కందార్థములలో చెప్పినారు. ఆ కందార్థ, కంద పద్యములు పరిపూర్ణ బోధకు వెన్నెముక వంటివి. అంతే వాసులై ఇది సాంప్రదాయిక పద్ధతిగా గురువుల చెంత వస్తు నిర్ణయముగా విచారించి తెలుసుకొనదగినవి. ఎరుక పరిపూర్ణములను వస్తు నిర్ణయముగా గురుకృపా పాత్రులై గ్రహించి ఆరూఢపరుచుకోనిన పూర్ణాధికారి మాత్రమే,ఈ కందార్థములను విచారణ చేయుటకు అర్హుడు. ఆత్మ స్వరూపమును పంచసాధనలచేత గుర్తించి, ఆరూఢత గాంచి పిదప మాత్రమే పరిపూర్ణ బోధను గ్రహించుటకు అధికారి, కావున ఈ అధికార లక్షణములు మనయందు ఉన్నవాలేవా? లేకపోతే అందుకు వలయు ప్రయత్నము పురుషాకారము బూని త్రికరణశుద్ధిగా కృషి చేయుచున్నామా? అని ఎవరికి వారే సాత్మ పరీక్షగావించుకొని విధిగా భగీరథ ప్రయత్నము గావించి, అయినా గురుకృపను పొంది శాశ్వత జన్మరాహిత్య మోక్షస్థితి పొందవలసియున్నది.

10. నిజ వైరాగ్యము

ప్రపంచములో కానవచ్చు వస్తువులు అసత్యములు, అనిత్యములు, బంధ కారణములు, భ్రాంతి జన్యములు, అని తలచి వాని నాశింపక ఇంద్రియ నిగ్రహము కలిగి శాశ్వత సుఖదాయకమైన వస్తువు ఏదైనా కలదా? లేదా? అని యోచించవలెను. తత్ ప్రాప్తికి వైరాగ్యమవసరము. జ్ఞానేంద్రియములకు, మనస్సుకు గోచరించు ఈ సమస్తము, ఏదో ఒక కాలమందు నాశనము అగునని కేవలాచలస్థితి వీనియందు లేదనియు, ఆ వస్తువులచే కలుగు సుఖదుఃఖములు అనుభవించు తాను కూడా వానితో పాటుగా మార్పు చెందుచూ చుక్కాని లేని నౌక వలె తుదమొదలు కానరాని నిరంతర ఆవేదన నుండి విడుదల కోరి, దుర్లభమైన మానవోపాధిని పొందిన తాను పరిపూర్ణ గురువుల చెంతచేరి, వారి పాద పద్మములాశ్రయించి, మృత్యువు తన్ను మ్రింగక మునపే, విజ్ఞానవంతుడగు మానవుడు విముక్తిపొందనాశించుట సహజము.

కొందరు భార్యబిడ్డలతో కూడిన సంసారము దుఃఖమయమని, తన జన్మకు కారణమైన తల్లిదండ్రులు కూడా తనకు బంధమని, వారి వలన తనకు ఈషణ్మాత్రము కూడా ప్రయోజనము లేదని, వారిని పరిత్యజించి ధర్మశాల వంటి గృహస్త ధర్మమును వీడి, సన్యసించుచున్నారు. తాము సర్వసంగపరిత్యాగులమని, అన్నింటిని జయించిన అతీతులమని, వైరాగ్యపరులము మేమే, అని భావించుకొనుచు, పవిత్రమైన మానవజన్మను చేతులారా వ్యర్థము కావించు కొనుచూ, మోక్షము కొరకు కర్మ సన్యాసమని, యోగ సాధనలని వారికి తోచిన పద్ధతులు అవలంబించి, తాము తెలుసుకొన్నదే గొప్ప అని వారిలోవారు

కలహించుకొనుటయే గాక వారిని ఆశ్రయించిన వారిని కూడా కర్మ భ్రష్టులుగా చేసి, రెంటికి చెడిన రేవడి రీతిగా అధోగతిపాలు చేయుచున్నారు. ఎచ్చటికి వెళ్ళిన, ఎచ్చట ఉన్నా ఎన్ని సాధించినా భ్రాంతి రహితము కానిదే జన్మరహితము కాదని పాపము వీరికి తెలియదు.

పరిపూర్ణ ఋషులు "వైరాగ్యము" అను పదమునకు నిజ అభిప్రాయము నెరుకపరచి, దాని ద్వారా అన్ని వస్తువులకు ముందుగా అధిష్టానచేతన బ్రహ్మ భ్రాంతి రహిత విధానము, వస్తు నిశ్చయముగా తెలియచేసి, సర్వసంగ పరిత్యాగమనగానేమో తెల్పి కర్మకౌశలముతో శేష జీవితము గడుపుడని సకల మానవాళికి బోధించుచున్నారు.

మిథిలానగరం అగ్ని జ్వాలల కాహుతియగుచున్నదని **దండక కమండలాదులు గైకొని** పారిపోయిన సన్యాసి శ్రోతలవలెగాక ఏమాత్రము చలించక సంపూర్ణ అంతఃకరణ స్థిమితముతో గురుబోధయందే లగ్నమనస్కుడైయుండి పోయిన జనకుని కథ సుపరిచితమే. కావున పై వేషములు మార్చి, భార్యాబిడ్డలను వదలి సన్యసించుట నిజవైరాగ్యమ నబడదు. అన్ని రాగములకు మూలము తాను "ఆత్మ వస్తు కామాయ సర్వం ప్రియం భవతి" అని బృహదార్యణకోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. ఈ యదార్థ జ్ఞానమైన తన్ను, తన మీద అభిమానమును వీడజాలక పైపై విషయములు వదలిన మోక్షము సిద్ధించదు. "భ్రాంతి రహిత మిదం మోక్షం" అనగా సర్వభ్రాంతులకు మూలమగు తనకు పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునందు మూలము కాని కొనకు ప్రవేశించుటకు స్థానము కాని లేదని, గురుకృపకు పాత్రులై, గురువు వలన తెలిసికొని సర్వభ్రాంతి రహితము కావించుకొనిన సత్పురుషుడే నిజవైరాగ్యపరుడు.

పరమాత్మ సృష్టి విధానములో సన్యాసమునకు తావులేదు. గృహస్థాశ్రమము ధర్మశాల కర్తయైన తాను ఉండగా కర్మఫలమంటక తప్పదు కనుక పరిపూర్ణ గురువుల చెంతచేరి వారి కృపచే తన అఖండస్థితిని వస్తు నిశ్చయముగా గుర్తెరిగి, **ఆ అఖండ** యెరుక లేశమైనా లేని పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము ఉండచూచుకొని, కర్మకౌశలము ఎరిగి వేనియందు భ్రాంతి లేక జనక చక్రవర్తివలె గృహస్థు అయి, ధన్య జీవితము గుడుపుటయే నిజమైన వైరాగ్యము. కావున సర్వులు పై విషయము నందలి యధార్థం గ్రహించి గురుదేవుల చరణంబుల వ్రాలి జ్ఞానముచే జన్మరహితము కావించుకొనుటయే శరణ్యము.

11. శిష్యుని అంతరంగ సాధన

గురుమూర్తి పాదముపట్టిన తరువాత ఆ గురువును పరమాత్మగానే భావించవలెను. తదన్య భావన కలిగిన యెడల గురుపుత్రుడనని తృప్తిపడుటకు వానికి అర్హతలేదు. యేలననగా గురుపాదము పట్టుట భగవంతుని తెలుసుకొనుటకేగదా! అట్టి భక్తికే లోపము రానీయరాదు. యెన్ని కష్టములకు లోనైన గురుమూర్తిని పరమాత్మగానే యెంచుకొనవలెను. శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మ, గురుర్విష్ణు, గురుర్దేవో మహేశ్వరః। గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ, తస్మై శ్రీ గురువేనమః॥ అని చెప్పిన శ్లోకమును ప్రతి దినమునూ గురుమంత్రముతో సమానముగా కొంచెం ఇంచుమించులో జరిపించుచునేయుందుము. సాక్షాత్ పరబ్రహ్మయన్న వాక్యము ఒక్కటే చాలును. ఎందుకు సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ మని చెప్పబడినది? అంటే జగత్కారణ స్వరూపమైనది, జగస్సాక్షి స్వరూపమైనది, ఏ పరమాత్మ వున్నాడో, అట్టి పరబ్రహ్మ స్వరూపమును తన గురుముఖతః విని, తానుగూడా పరబ్రహ్మ స్వరూపుమును చెందినట్టి గురుమూర్తి గనుక, సాక్షాత్ పరబ్రహ్మయని చెప్పుటకు ఏమిని సందేహము లేదు. అట్టి స్థితికే గదా తాను గురువు వద్దకు చేరి కృషిచేయుట! తన యొక్క అంతఃకరణమును తాను బాగుచేసుకొనవలెను. గురుమూర్తి రాజయోగాశ్రమము నందుండి భార్యబిడ్డలతో సంసారము చేయుచూ అతిథి, అభ్యాగతులను సత్కరించుచున్నపుడు, సమస్తమైన వ్యవహారికములను నడుపుచుండవలెను గదా! అట్టి పరిస్థితి యందు గురుమూర్తి విషయలంపటుడుగా గానవచ్చును, అంత మాత్రమున అతడు కలలో వాడనుట తన బుద్ధిలోపమే గాగలదు. దేవాలయము లోనికి వెళ్లిన భక్తుడు దేవాలయము నందున్న విగ్రహమును భగవంతునిగానే భావించి, తాను శుచియైన మనస్సునందు ఆ దేవుని, గ్రంథము నందు వర్ణించిన మూర్తివంతునిగా ధ్యానించునే గాని యిది రాతి విగ్రహమని, యిది మానవుని వులి నుంచి ఆకారమును జెందెనని అనుకోడు. దేవాలయమునందున్న విగ్రహము మానవ నిర్మితమని తెలిసినప్పటికి దానియందు ఒక మహిమ వున్నదనే తలంపు ఆ భక్తునికి వున్నది. ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసి, బీజాక్షరమంత్రములచే నిత్యధూప దీప ఆరాధనలచే, ఆవిగ్రహమట్టి మహిమాన్విత శక్తిని సంతరించుకున్నది.

భగవద్గీత 6 అధ్యాయం శ్లోకము 5 నందు 'ఉద్ధరేదాత్మ నాత్మాన, నాత్మానం మవసాదయేత్। ఆత్మైవహ్యాత్మనో బంధు రాత్మైద రిపురాత్మనః॥ అని వున్నది. ప్రతి మనుజుడును తాను బాగుపడుటకు గాని, చెడుటకు గాని కారణం తానే, తనకు మంచిచేయు హితుడు గాని, చెడు చేయగల యహితుడు గాని లేడనుటచే కర్తవ్యతాకర్తవ్యతలు యందు, ప్రతి మానవునకు కర్తృత్వము గలదనియు, విహిత ప్రతి సిద్ధాచరణము నందు భారతంత్ర్యము యెంతమాత్రము

లేదనియూ గీతయందు చెప్పబడుచున్నది. గనుక గురుమూర్తికిని తాను, యే దృక్పథముతో సేవచేసి కొలుస్తాడో అట్టి స్థితికే తాను అర్హుడౌతాడు గాన త్రికరణశుద్ధిగా మనో **వాక్కాయికములచే గురుస్సాక్షాత్** పరబ్రహ్మగా ధ్యానించి కించిజ్ఞత్వము గల తన్ను అర్పణ చేసుకోవలెను. అలా చేసినప్పుడు తప్పకుండా తాను అట్టి స్థితికి అర్హుడయ్యే అదృష్టము పట్టును. యీ విధానములో ఏ విధమైన పొరపాటు జరిగినా తనకు తానే శృంఖలాబద్ధుడగుటకు కారణభూతుడగును. యెట్లంటే గురుమూర్తి యందు యే విధమైన లోపమును తన మనస్సు సంకల్పించినా తన మనస్సే కలుషితమగును గాని, గురుమూర్తికి పోయినదేమీ లేదు. భగవద్గీతా శ్లోకంలో చెప్పినట్లు తాను బాగుపడుటకైనా, చెడుటకైనా తానే కారణము గాన ఏ విధమైన విషయ సంకల్పమునకూ తన అంతఃకరణము నందు తావీయకుండా జాగ్రత్త పడవలసిన బాధ్యత తనయందు ఉన్నది. తనకు కావలసినది గురుమూర్తి వద్ద వున్న విద్య. గురుమూర్తి యందు వున్న లోపములు శిష్యునికి అనవసరం. గురులోపముల వైపు శిష్యుని దృష్టి పోయినచో గురులక్ష్యముచెడును. గురువిద్య యొక్క ప్రభావము క్షీణించిపోవును. విద్యా లోపమున్న యెడల యింకొక గురువు వద్దకు వెళ్ళవలసియే వుండును. శ్లో॥ శాస్త్ర దృశ్యం గురుర్వాక్యం తృతీయం ఆత్మనిశ్చయం, చతుర్థం **సంశయచ్ఛేదం**, పంచమం ముక్తిదాయకం॥ ఈ విధంగా ఆత్మదృఢనిశ్చయం చేసుకోవలసివుంటుంది. కనుక సత్ శిష్యుడు అంతఃకరణము నందు యే విధమైన లౌకిక విషయ సంకల్పములు ప్రవేశించుటకును, తావీయకుండా జాగ్రత్త పడవలెను. కోశ కోశాంతరముల యందు పరమాత్మ స్వరూపమును నింపుకొని సర్వమునందు తానూ తనయందు సర్వము అనే నిశ్చయం పొందిన గురుమూర్తినెట్లు చూచుకోవలెను?

కృష్ణపరమాత్మ దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ చేయలేదా? అయనను నరునిగా చూడవలెనా? నారాయణునిగా చూడవలెనా? పరంపరాపురుషులలో వారు గాదా? పాండవులకు దైవస్వరూపుడై, కౌరవులకు శతృస్వరూపుడును కాలేదా? కాబట్టి దైవాంశ సంభూతుడైనా, లోక సంగ్రహము కొరకు మంచి చెడు కర్మలను, కర్మశరీర ధారియైన కృష్ణపరమాత్మ చేసినట్లే గురుమూర్తి కూడా సమస్త వ్యవహారములనూ చూచుచుండవలెగదా! శిష్యునకు కావలసినది ప్రబోధ, తదన్యం కించిత్తు కూడా అవసరం లేదు. మనస్సునందు, భౌతిక విషయవాసన ప్రవేశించిందంటే దాని నిర్మూలనకకు అప్రమత్తుడై ఉండవలెను. కర్త అయినా, భోక్త అయినా తానే కారణుడగుచున్నాడు. అంతా తానే తనను విడచి చూడబోతే, తానే లేనని చెప్పుటకు కూడా వీలుకాని అనిర్వచనీయస్థితి. దేవాలయమునకు వెళ్ళి దేవుని దర్శనము చేసుకొవలెనని వుద్దేశ్యం కలిగినప్పుడు తలారా స్నానం చేసి, శుచియై పట్టు

వస్త్రములు ధరించి పువ్వులు, పళ్ళు, ఆకులు, వక్కలు, అగరువత్తులు, పట్టుకు వెళ్ళి దేవునికి అభిషేకములు, పూజలు చేయించుచున్నారే! దేవాలయము లోని దేవుడు రాతి విగ్రహము గదా! వాళ్ళు ఏఏ కోరికలు కోరునో, మ్రొక్కులు మ్రొక్కునో అచంచలమైన భక్తివిశ్వాసంతో మెలగెదరు కదా! నిజంగా దేవాలయంలో దేవుడు వీళ్ల కోరికలు తీరుస్తాడో, లేదో సందేహాస్పదమే గదా! అటువంటి కేవలం గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మయనే తలంపుతో గదా, గురుభక్తుడు గురుశుశ్రూషణ చేయ్యాలి? అట్టి తరి తన అంతఃకరణ ఎంత పవిత్రత గలిగినదై వుండాలి? యే విధమైన భౌతిక విషయ సంకల్పములూ తన మనస్సునందు ప్రవేశించకుండా జాగరూకుడవ్వాలి. పరబ్రహ్మమును తెలుసుకోవలెనంటే అట్టి పరబ్రహ్మ తన అంతఃకరణయందు ప్రవేశించడానికి అనుకూలమైన పద్ధతిగా అంతఃకరణ సరిచేసుకోవాలి. అప్పుడు గదా గురుమూర్తికి అనుగ్రహ పాత్రుడౌవుతాడు. అంతటి శక్తి అంతఃకరణకు కలుగచేయడానికి మార్గమేమిటి? అనగా గురుమంత్రమే మార్గము. ఒక్క క్షణం కూడా పవిత్రమైన అమూల్యమైన ఈ విషయమును మరువకూడదు. ఇతర విషయముల అప్రయత్నంగా మనస్సునందు చోటుచేసుకొనుటకు ప్రయత్నించునప్పుడు మనకెందుకు యీ విషయముజోలి, అని ప్రతి అనవసర విషయమునకు విముఖడయ్యే, పద్ధతి యందు సాధన చేయాలి. "ఖంమధ్యేకురు చాత్మానం ఆత్మ మధ్యేచ ఖంకురు" అనునట్లు నిరంతరం కృషిచేయాలి. ఆకాశవత్తుగా అంతఃకరణను మలచుకునేందుకు పట్టుగా ప్రయత్నించువాడే నిజమైన శిష్యుడు.

12. పరిపూర్ణ బోధ - ఆరూఢమగు విధానము

"పునరపి జననం, పునరపి మరణం" అను న్యాయంగా జనన మరణములు పొందుచూ, ప్రశాంతి లేక, కర్మ సంస్కారబద్ధుడై, సముద్రమందలి కెరటమువలె జన్మలకు వస్తూపోతూ మానవ జన్మ యొక్క పరమార్థమును, స్వధర్మమును గుర్తించక, కేవలము ఐహికా ముష్మిక సుఖభోగములకు, సాలోక్య, సామిప్య, సారూప్య సాయుజ్య సార్షిణత్వము మున్నగు పంచముక్తుల భ్రాంతిలో మునిగి భావిలో గిలకవలె వస్తూపోతూ నుండు సకల మానవాళికి కర్తవ్యమేమి? అనేక జన్మలయందు చేసుకొనిన సత్కర్మసాఫల్యము వలననే వివేకవంతమైన మానవజన్మ లభించినది. అన్ని ఉపాధుల కంటె మానవోపాధియందు విమర్శనాత్మక జ్ఞానము విశేషముగా కలదుగదా! యిట్టి విశేషజ్ఞానము సద్వినియోగ పరుచుకొనక కేవలము ప్రాపంచిక సుఖదుఃఖ విషయ వాసనలలో మునిగి తేలుచూ, కూపస్తమండూకమువలె నుండి జీవితమును వెళ్ళబుచ్చుట నిజముగా పశులక్షణమే అనదగును.

ప్రపంచమందుగల మహాపురుషులందరూ ఈ అంశముల పైననే తమ జీవితము నంతయు

వినియోగించి, తీవ్రమైన కృషిచేసి, సాధించిన సత్ఫలితములు, అనుభవములను, సిద్ధాంతరూపంగా, గ్రంథరూపంగా సర్వులకు అందచేయుచునే వున్నారు. పూర్వము వేదాంత శాస్త్రమంతయు సంస్కృత భాషయందే నిర్మింపబడియుండెను. అన్ని మతములు కూడా జన్మ కారణము. జన్మ రాహిత్య విధానము పరమ శాంతి మున్నగు పరమ లక్ష్యములను దృష్టి యందుంచు కొనియే తమ తమ నిర్ణయ విధానములను భిన్న భిన్న రూపంగా సిద్ధాంతీ కరించినవి. పరిపూర్ణ సిద్ధాంతమును ఉద్ధరించిన శ్రీ శివరామ దీక్షితులవారు, అద్వైత సిద్ధాంతము కంటె అతీతమైన, శాశ్వత జన్మరాహిత్యమేర్పరచు దేవ మార్గమును సిద్ధాంతీకరించి సకల మానవాళికి మహోపకారము చేసిరి. ఈ పరిపూర్ణ భావము ఆయనకున్నూ పరంపరాప్రాప్తించినదే. సంస్కృతంలో నిఘూఢముగా నున్న దానిని అచ్చతెనుగులో సర్వులకు గ్రాహ్యమగునట్లుగా వీరు దీనిని ఉద్ధరించుటచే దీనికి దీక్షితీయ సిద్ధాంతమని కూడా పేరు. ఈ పూర్ణ భావము ఎట్లు ఆరూఢమగునో విచారించుటకు ముందుగా వీని నిర్మిత పద్ధతిని కొంత విపులీకరించుట ముఖ్యము.

ఈ సిద్ధాంతము యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమి? ఇది మిగిలిన మత నిర్ణయముల కంటె అధికంగా ఏమి నిర్ణయము చేసినది? ఇది కూడా ఒక మతమా? దీనికి పరిపూర్ణ భావము అను పేరు ఎట్లు వచ్చినది? ఈ పరిపూర్ణ సిద్ధాంతము వలన జన్మ కర్మ రాహిత్య మోక్షము ఎట్లేర్పడును? దానికి సాధకుడు చేయుదగు, అనుసరించదగు ముఖ్య కర్తవ్యమేమి? సర్వమానవసౌభ్రాతృత్వము, అన్యోన్య సహకారము ఏపగిదిని నిజముగా చేకూరి వ్యక్తులకు, తద్రీత్యా విశ్వమునకును పరమశాంతి ఏర్పడగలదు? మున్నగు విషయములు విపులీకరించుటయే ఈ వ్యాసము యొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

జన్మఎట్లు, ఎవరికి, ఏ రీతిగా కలుగుచున్నది? ఇది తెంపులేక జరుగుటకు కారణమేమి? జీవేశర జగత్తుయొక్క ఉత్పత్తికి ఆత్మయే కారణమని సర్వమతములు అంగీకరించియే వున్నవి. వేదములు, ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీత, అన్నియూ కూడా బ్రహ్మమే జగత్కారణమని నుడివియున్నవి. "తస్మాద్వాయే తత్ ఆత్మానః ఆకాశస్సంభూతః....అనిన్నీ "బ్రహ్మణ్యోర **వ్యక్తాన్**" అనిన్నీ శ్రుతులు బ్రహ్మమే జగత్ కారణమని నిరూపించినవి. బ్రహ్మమే జగత్కారణ మని ఎట్లు నిరూపణ గావింపబడినదో "పరిపూర్ణ దర్శనము" అను గ్రంథములో సృష్టి విజ్ఞాన ప్రకరణము చూచిన గ్రాహ్యము కాగలదు. ఆత్మయే 84 లక్షల జీవోపాదులగా పరిణమించియున్నది. జన్మకు కర్మ కారణమా? లేక కర్మకు జన్మ కారణమా? అన్నచో ఒకదానికి ఒకటి ఆధారమైయున్నది. తీపికి బెల్లము, బెల్లమునకు తీపి ఎట్లు ఆధారముగా నున్నవో, అట్లే ఈ జన్మ కర్మలు ఒకదానికొకటి ఆధారముగా వున్నవి. సృష్టి కారణమైన బ్రహ్మయే, జన్మకర్మస్వరూపమై యున్నది. 84 లక్షల జీవనోపాధులుగా తానే పరిణమించి,

తనచే సృజింపబడిన ప్రకృతి ఆవరణయందు తానే బంధింపబడి, సంస్కారముల నేర్పరచుకొనుచు లింగ శరీరము అనుపేరుతో సంస్కార ఫలానుభవములు కొరకు నీచోత్తమ జన్మలు పొంది ఆవిర్భావ, తిరోభావములు చెందుచూ జనన మరణములు పొందుచున్నదీ సృష్టి కారణమైన బ్రహ్మమేనని, పరిపూర్ణ భావజ్ఞుల నిర్ణయము. బంధమోక్షములకు కారణము ద్వైతాద్వైత విశిష్టాది మత నిర్ణయములు, సృష్టి కారణము బ్రహ్మమని నిరూపిస్తూనే, మాయా పరిణామమే ఈ జగత్తని, బ్రహ్మము సత్యము, జగత్తు మిధ్యా అని నిర్ణయించి, భాష్యములు వ్రాయుట జరిగినది. కాని దీని అభావము వెంటనే తెలియుచున్నది. "ఏకమేవా అద్వితీయం బ్రహ్మ" సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ" అని శృతులు ఘోషించుచున్నవి. ఈ కారణ బ్రహ్మయే జగత్తుగా పరిణమించినదని, ఈ రెండు కూడా ఒకదానిని నొకటి విడిచిలేవని బ్రహ్మము నందు ఈ ద్వయ లక్షణము సహజముగా నున్నదనీ, స్థూల భాగమసత్యము సూక్ష్మము సత్యము కాదనియు, రెండూ సత్యమైనా కావలె, లేక అసత్యమైనా కావలెననీ, ద్వంద్వ లక్షణములు గలిగి సర్వత్రిపుటి, ద్విపుటులుగా, భాసించుచూ, సర్వ భ్రాంతులకు జన్మకర్మలకు ఈ (బ్రహ్మయే) మూలకారణమనియు, దీనియందు కేవలత్వమనునదీ లేదనియు, సృష్టికి పూర్వము అచల లక్షణము కలిగియున్నా సృష్టి సంకల్పరూప చలనముతో సర్వచలనమూ యేర్పడుచున్నదనియు, కావున ఇట్టి లక్షణములు గల ఈ అఖండ ఎరుకకు, దానికంటె అన్యమై, సర్వలక్షణ విలక్షణమై కేవల నిష్ప్రతియోగికమైయున్న, పరిపూర్ణ పరబాహ్యము నందు ఈ కారణ బ్రహ్మమునకు మూలముగాని, కొనకు ప్రవేశించుటకు స్థానముగాని లేదని అరూఢపరచి, జన్మకర్మలను లేకుండా చేయునది పరిపూర్ణ సిద్ధాంతము. దీనినే అస్పర్శయోగమని, పరిపూర్ణ రాజయోగమని సహజా మనస్క రాజయోగమని, కూడా అందురు. ఇది ఒక మతము కాదు. మతము అన్నిటని ఏర్పరచి, సరిహద్దులు ఏర్పరుచుకొని వున్న ఎరుక రాహిత్యమునే తెలియచేయునది. దీనిని కూడా ఒక మతమని అపోహచెందుట గొప్ప పొరపాటు కాగలదు.

ఈ పరిపూర్ణ సిద్ధాంతమును పూర్ణయోగమని కూడా అందురు. కేవలము తత్వ విచారణయో, యోగాభ్యాసమో, మతనిర్ణయమో, భక్తి మార్గమో, మంత్రోపాసన యందేదియో ఒకటి మాత్రమే గాక వీటినన్నిటిని ఏక కాలమందే అభ్యసింప చేసి ఈ సాధనల ద్వారా పొందదగిన ఆత్మస్వరూపమును వస్తు నిశ్చయముగా సాధకునకు ఆరూఢపరచి జన్మ కర్మలకు కారణముయిన దీనియందు కూడా భ్రాంతి రహిత పద్ధతిని ఆరూఢపరచి, భుక్తిముక్తులందు పూర్ణత్వము ప్రసాదించి శాశ్వత జన్మరాహిత్యమును ఏర్పరుచు వస్తునిర్ణయ విధానము దీనియందు ఉండుటచే, దీనికి పూర్ణయోగమని అందురు. ఉపాధులనుభవించు కర్మలను

ఆగామిసంచిత ప్రారబ్ధములందురు. ఆత్మ నిశ్చయ జ్ఞానము వలనసంచితరాశిని, అనుభవము వల్ల ప్రారబ్ధమును రహిత పరచుకొన వచ్చునే కాని, ఆగామి రహిత విధానము ఎంత ఆత్మనిశ్చయ జ్ఞానపరునికైనా అసంభవము. తన నిజరూపమున అఖండ ఎరుకకు పరిపూర్ణ పరబాహ్యము నందు మూలము లేదని, కొనకు ప్రవేశించుటకు స్థానము కూడా లేదని, ఆ కేవలత్వమందు ఈ జన్మకు కారణమైన అఖండ ఎరుకలేనేలేదని, పుట్టనేలేదని, అరూఢపరుచుకొని, కర్మత్యాగము, కర్మఫలత్యాగముగాక, కర్మ కారణరూపమయిన అఖండ ఎరుకను వీడిన, కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణ విధానమువలన గాని ఆగామి రహితముగాదు. దీనినే అస్పర్శయోగమందురు. భగవద్గీత యందు శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునకు ఈ పరిపూర్ణ భావమునే బోధించెను. సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్యమాం ఏకం శరణం వ్రజ" అని అన్ని ధర్మములకు మూలమైన నీవైన ఆత్మను, గురువగు, నాకు సమర్పించి కర్తృత్వరహితముగా కర్మాచరణ గావింపుమని, నరుని నారాయణుడు ఆజ్ఞాపించెను. ఈ విధముగా ఒక్క పరిపూర్ణ సిద్ధాంతమునందే కర్మత్రయనాశనము, తద్వారా జన్మ రాహిత్యరూప పరమ ప్రశాంతి సంభవించగలదు. గాని మిగిలిన మార్గములన్నియు తిరిగివచ్చు, పద్ధతుల నేర్పరుచును గాని "నసపునరావర్తతే" అన్నట్లుగా తిరిగిరాని పరిపూర్ణత్వమును ప్రసాదింపలేవు.

కావున జన్మరహిత విధానమును ఆశించిన ముముక్షువునకు ఇక కర్తవ్యమేమి? ఏ మార్గము ననుసరించిన తాను జన్మకర్మలను సునాయాసముగా అధిగమించ గలడు? అన్నచో ఒక్క పరిపూర్ణ బోధచే తప్ప ఇతర మార్గములచే శాశ్వత జన్మరహిత్యము సిద్ధించదని నొక్కిచెప్పవలసినదే. ఈ పరిపూర్ణ సిద్ధాంతము నందు తన జన్మలకు కారణమయిన ఆత్మ స్వరూపము వస్తు నిశ్చయముగా తెలియచేసి అందు నిష్ఠాతుని గావించి పిదప పరిపూర్ణ బోధచే సర్వభ్రాంతిరాహిత్య స్థితిని చేకూర్చు బోధ విధానము నిర్ణయింపబడియున్నది. "పరిపూర్ణ మెరిగి ఎరుక నెరిగి, ఎరుకమాను" అని పరిపూర్ణ భావము. ఇట్టి విశిష్టమైన పరిపూర్ణ భావము. సాధకునకు ఎట్లు ఆరూఢమగును? దానికి సాధకుడు అనుసరించదగిన ఆచరణ లక్షణమేమి? గురుభక్తి గురుసేవ, గురునిష్టలు ఈ మూడింటి యొక్క విశిష్టత ఏమి? ఈ గురూపాసన ఇంతగా ఎందుకు నిర్ణయింపబడినది? మున్నగు అంశములను చక్కగా విచారించి తెలియవలసియున్నది. గురుసేవఅనగానేమి? గురు అనగా గొప్ప స్వరూపమని కదా అర్థము. "గురుస్సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ" అను న్యాయంగా పరమాత్మ స్వరూపమే గురు స్వరూపము. ఇట్టి సర్వోత్కృష్టమైన గురు స్వరూపమును సేవించుట యెట్లు? సర్వశుద్ధ పవిత్రోసౌ అనగా అది పరమ పవిత్రమైనదిగదా! అట్టి పరమాత్మ స్వరూపమును సేవించవలెననిన తన యందు అంతఃకరణ పరిశుద్ధత, ఏకాగ్రత

కావలసియున్నది. గురువు పరమాత్మయే అను భావనతో కదా, గురుభక్తుడు గురూపాసన గావించుచున్నాడు. గురుమూర్తి ప్రభువు, తాను భృత్యుడు ॥ భృత్యునుభృత్య పరిచారక భృత్యుభృత్యస్య'' అని ముకుందమాలలో చెప్పుచున్నది. శిష్యుడు తన యొక్క అహంకారమును గురుసేవద్వారా నశింప చేసుకొనుటకు కృషి చేయుచున్నాడు. తన యందలి వ్యష్టి అహంకారము వలననే పుణ్యపాపసంస్కారములను ఏర్పరచుకొనుచున్నాడు. దానివల్ల సంస్కారబద్ధుడై జన్మపరంపరలకు లోనగుచున్నాడు. ఈ వ్యష్టి అహంకారము గురుసేవచేత మా త్రమే నశింపగలదు. గురుమూర్తికి నిత్యము నమస్కారము పూజాధికము. గురుని అజ్ఞపాలనము మున్నగు వాని ద్వారా నిరభిమాన పూర్వకముగా గురుసేవ సల్పిన గాని తన అహంకారము నశించదు. తనతో సహా సర్వమును గురుమూర్తికి అర్పణచేసి దాని యందు అభిమాన రాహిత్యముతో ప్రవర్తించినగాని, మమకారము అనగా నాదియను దృష్టి పోదు. శ్లో॥ శరీర ఇంద్రియంప్రాణం అర్థ స్వజన బాంధవాన్, ఆత్మదారాధికం సర్వం సద్గురుభ్యో నివేదమిత్'' అని గురుగీత శాసించినది. ఇందు "నివేదన'' అను శబ్దమును గమనించవలసియున్నది. తనయందు ముఖ్యముగా ఏకర్మచేయుటకైననూ మనసు వాక్, శరీరము అను మూడు అంగములు కలవు. వీనినే త్రికరణములని అందురు. ఈ త్రికరణముల ద్వారానే తాను ముందు సగుణరూపంలో సాకారరూపుడై తన గురుమూర్తిని సేవించవలసియున్నది. ఎందుకనగా అభిమాన రహితునికి మాత్రమే అంతఃకరణయందు ఆవరణ రహితమై తద్వారా ఆత్మ నిశ్చయము ఆరూఢమగుట సంభవించును. గురుభక్తి ఎంత అవసరమో, గురుసేవ కూడా అంతే అవసరమని చెప్పవలెను. కేవలము భక్తియున్నా పొసగదు. గురుసేవ మంత్రముననే గురుని ఆజ్ఞాపాలనము వలన మాత్రమే, అనేక మంది శిష్యులు తరించగలిగినారని, అనేక పురాణగాథలందు చెప్పబడియున్నది. గురుసేవా పద్ధతి యందు నాల్గు శూశ్రూషలు నిర్ణయింపబడినందున దానిని గూర్చి విపులముగా తెలియవలసియున్నది. ఈ శూశ్రూషలు గురులబ్ధికా? శిష్యలబ్ధికా? శుశ్రూషలవసరమా? తన లబ్ధికి తానే ఎట్లు చేసుకొనగలడు. తన యందు గల త్రికరణములను త్రివిధ తపస్సుల ద్వారా పరిశుద్ధమొనర్చి, తానే పరమాత్మ స్వరూపుడనని ఆరూఢపరచుకొనవలెను. గురుమూర్తి మార్గదర్శకుడు మాత్రమే. ఆ మార్గ మునందు పయనించుచూ తన్నుతాను ఎరుగుటకు, శిష్యుడే ప్రయత్నించవలసియున్నది. కావున తన్నుతాను తరింపచేసికొనుటకు అనగా తన లబ్ధికొరకే సమిష్టి రూపమైన పరమాత్మ స్వరూపమును సేవించుకొనవలెను. గురుసేవయే పరమాత్మ సేవ1. స్థాన శుశ్రూష 2. అంగ శుశ్రూష 3. ఆత్మ శుశ్రూష 4. భావ శుశ్రూష అని నాలుగు శుశ్రూషలు పేర్కొనబడినవి.

1. స్థానశుశ్రూష : గురుస్థానమునకేగి గురుసేవ చేయుచూ అందలి కష్టసుఖముల యందు ఓర్మి కలిగి ప్రబోధ వినుట. ఈ పద్ధతి రామునకు లేనందుననే వశిష్ఠుడు బ్రహ్మవిద్య బోధించిననూ ఆరూఢత చెందలేక పోయెను. శ్రీకృష్ణుడు సాందీపని ఆశ్రమమునకు వెళ్ళి గురుసేవ మాత్రము చేతనే తరించగలిగినాడని చెప్పబడుచున్నది. ప్రారంభమందు గురుస్థానమునకు వెళ్ళి గురుప్రబోధ వినవలెను. లక్ష్యార్థమునందు గురుస్వరూపమును సర్వేసర్వత్రా చూచుచు దానియందు తన మనస్సును నిల్పి ఆత్మదృష్టిపూనియుండుటయే స్థానశుశ్రూష అని చెప్పబడును. శిష్యుడు గురుని వెంటనైనా వుండాలి, గురుడు తన యింటనైనా వుండాలని పెద్దలందురు. తన యింటనుంచుకొని బోధ గ్రహించుట స్థాన శుశ్రూష కాజాలదు. గురుని యింటనూ వెంటనూ వుండుటయే స్థాన శుశ్రూష. కనుక సావకాశము కలిగినపుడు మాత్రము ఆ అవకాశమును జారవిడుచుకోక, యితర సమయములందు గురుమూర్తి తన అంతఃకరణము నందే సుస్థితుడై యున్నట్లు భావించుచూ కృషి చేయుటయే స్థానశుశ్రూష.

2. అంగశుశ్రూష : అంగములనగా భాగములు తనయందు త్రికరణములే ముఖ్యమైన అంగములు. వీనిద్వారా గురు సేవ చేయుటయే అంగశుశ్రూష అనగా మనస్సు వాక్కు శరీరములద్వారా గురుభక్తి కలిగియుండి తన యందలి త్రికరణములు పరమాత్మయొక్క స్థూల శరీరమని నిర్ణయము. కలిగి వానిని మహా పవిత్రముగా నుంచగలుగుటయును, త్రికరణశుద్ధి కర్మాచరణము అంగశుశ్రూష అని నిర్ణయము. ఇట్లుగాక గురుమూర్తి శరీర స్థూలాంగములకు సేవచేయవలెనని శిష్యులకు చెప్పుచూ, త్రికరణశుద్ధి రూపమైన ఆచరణ పద్ధతిని నేర్పి ఆచరింపచేయకనే శిష్యవంచకులై దురాచార పరాయణులై, ప్రవర్తిల్లు స్వార్థగురువులుకూడా ఉన్నారనుటలో అతిశయోక్తిలేదు.

3. ఆత్మశుశ్రూష : గురునికి ఆత్మసంతృప్తి గలుగునట్లు ప్రవర్తించుట నిజగురుదేవుడు ఎట్లు సంతోషించును! అనగా శిష్యుడు ఆత్మయందు ప్రేమ, ఆచరణయందు పాపభీతి కలిగియుండి, త్రివిధ తపస్సులద్వారా అంత:కరణ పరిశుద్ధి పొంది తద్వారా ఆత్మనిశ్చయపరుడై యుండవలెను అంతఃకరణ అపవిత్రముగా నున్న ఆత్మవతరణ జరుగదు. అంతఃకరణయే మనఃప్రాణవాక్కులుగానున్నవి. ఇది వ్యష్టియందు త్రికరణములుగాను సమిష్టియందు పరమాత్మగాను శ్రుతులందు చెప్పబడుచున్నవి. "ఆత్మఉప్కస్సన్ ఏతత్రయం. ఆత్మ ఒక్కటియే సత్ రూపముగా నున్నది. అది మనఃప్రాణ వాక్కులుగా నున్నవని భావము. సప్తాన్నములలోను ఆత్మకు త్రికరణములే ఆహారమని నిర్ణయింపబడినవి. ఈ త్రికరణములను వక్రమార్గమందు ప్రవర్తింపచేసిన అంతఃకరణ అపవిత్రత నొంది, నీచజన్మలు

ఎత్తవలసియుండును. త్రికరణశుద్ధి కర్మాచరణద్వారా, అంతఃకరణ పవిత్రతను, తద్వారా ఆత్మ స్వరూప నిర్ణయమును పొందనగును. పరమాత్మ పద్ధతిగా ఆచరణ కలిగి ప్రవర్తించుటయే ఆత్మశుశ్రూష. ఇదియునుగాక పారమార్థిక త్రికరణశుద్ధి ముఖ్యంగా కలిగియుండును. "గురువాక్యం యదాతథా" అన్నట్లుగా గురుమూర్తి నియోగించిన పరమార్ధరూపసాధనలందు ఏమరకుండా తన ఆచరణచే గురుమూర్తిని మెప్పించి తద్వారా వారికృపను పొందవలసి యున్నది. గురుమూర్తినియోగించిన అనుష్ఠాన ఆచరణ విచారణలందు ఏమరకుండా త్రివిధ తపస్సులద్వారా ఆచరణ గలిగియున్న భక్తుడు నిస్సందేహముగా కడతేరగలడు.

శ్లో॥ ఆకల్పజన్మకోటీనాం యజ్ఞదానతపఃక్రియా తాస్సర్వాస

ఫలాదేవీ గురు సంతోషమాత్రత:॥ అని గురుగీత నిర్ణయించినది. కావున తన ఆచరణ పద్ధతిచే గురుమూర్తికి ఆనందము కల్గించి, వారి అనుగ్రహము పొందుటకుచేయు ఆచరణ విధానమే ఆత్మశుశ్రూష. ఇట్లుకాక స్వార్ధగురువులు లౌకిక ప్రయోజనములను ఆశించి ధన కనక వస్తువాహనాదులర్పించుకొని గురువును సంతోషపెట్టవలెనని భోధించి, శిష్యుల విత్తమును హరించుచూ తాము చెడినవేగాక తమ బోధలచే ఇతరులనుకూడ చెరుపుచున్నారు. కావుననే "మనసున వాక్కున, తనవున పనియొక్కటి జరుపునట్టి భక్తునికి దయన్ ! వినిపించుము వినుమని యీఘనబోధను వానికతుకగలదుడుగకుమీ" అంటూ అధికారిని ఆవిధముగా గుర్తించి, స్వార్ధములేక, తప్పక పూర్ణబోధను బోధించుమని శ్రీకృష్ణదేశికేంద్రులు గురువులనే హెచ్చరించుచున్నారు.

4. భావశుశ్రూష : పరిపూర్ణ భావము నందు ఇక ఏ ఇతర భావములు ప్రవేశించుటకు వీలులేదు. అన్ని భావములకు అవకాశమిచ్చు ఆత్మయే పరిపూర్ణ భావముచే అభావముగావించబడుచున్నది. ఐహికా ముష్మిక సుఖభోగముల కొరకు, ధనకీర్తి ప్రతిష్ఠల కొరకు, మానవుడు ఆశించకుండా జన్మరాహిత్య విధానము నందే కృషి చేయవలయును. ఎందుకనగా ఎన్ని సాధనలు చేసి ఎన్ని భోగములు అనుభవించినా, అవన్నియు క్షణికములే. మరల జన్మకు వచ్చి తీరవలసినదే. ఆత్మరూప నిర్ణయము పొందిన వారికైన మరల జన్మ తప్పదు. కావున కామ్యరూపమైన సాధనల యందు ఏ భ్రాంతియును పొందక ఒక్క పరిపూర్ణ భావమును మాత్రమే ఆరూఢపరచుకొనుచూ ఇతరమైన వానిని కొంచెమైన దరిచేరనీయక, యుండుటయే భావ శుశ్రూష. ఈ శూశ్రూషా విధానములందు తన్ను తానే సేవించు కొనుచున్నాడు. ఎందువలన అంటే తన పురోభివృద్ధికి తానే ప్రయత్నించు కొనుచున్నాడు. ఎవ్వరునూ తన్ను రక్షించి ఉద్ధరించ సమర్థులుకారు. "ఉద్ధరేదాత్మనాత్మానం ఆత్మాన మవసాదయేత్" అని భగవద్గీత యందు శ్రీకృష్ణుడు చెప్పియున్నాడు. కావున ఎవరికి

వారే తమ్ము తాము తరింపచేసుకొనుటకు గురుమూర్తిని మార్గదర్శకునిగా నిర్ణయించుకొని వారు విధించిన మార్గమందు పయనించి కృతార్థులు కావలసియున్నది.

ఈ శూశ్రూషలను గూర్చి శ్రీకృష్ణదేశికులు తమ కందార్థములందు "నాలుగు శుశ్రూషణములు లోలత గావించుకొనుచు లోకాతీతం బాలోకించి గురునిచే యీ లోకము జోలి విడువుమింతే చాలన్నా నీతో కూడా యిది మరువకన్నా" అని నాల్గు శుశ్రూషలు తనకు తానే గావించు కొనుచూ గురుమూర్తి కృపచే ఎరుకను విడువమని శ్రీకృష్ణ దేశికుల హెచ్చరిస్తున్నారు. ఎంత వరకు ఈ గురుసేవ అవసరము? అంటే పుట్టినది మొదలు చచ్చినదాకా అవసరమేనని చెప్పి తీరవలసినదే. ఈ భావమునే ఎరుక తనకు తావీడిపోదు" అనే కందార్థములో "గురునకు పరిచర్య యొనర్చి బోధపద్ధతి వినివన్, తిరిగి రాని పద్ధతి గనినన్" అని చెప్పినారు. పరిచర్యలనగా యీ నాల్గు విధములగు శుశ్రూషలేయని తెలియవలెను.

కావున గురుమూర్తికి శిష్యుడు నాల్గు శుశ్రూషల ద్వారా సేవచేయుచూ తాను గురూపదిష్ఠ మార్గమునందు పయనించి గమ్యము చేరవలసియున్నది. వాచాగా కాకుండా కేవలం ఆచరణ కల్గినపుడే సహజముగా మార్పు రాగలదు. నాల్గు శుశ్రూషలచే త్రికరణశుద్ధిగా గురుని సేవించి ఆత్మ స్వరూపుడైయున్న వానికి గాని పరిపూర్ణ బోధ ఆరూఢము కాజాలదు. పరిపూర్ణ పరబాహ్యము నందు సేవకుడు సేవించు విధానము, సేవింపబడు వస్తువు అనే త్రిపుటి లేక ఒక్క ఆత్మస్వరూపము (గురు స్వరూపము) సేవించదగినది. అనగా తాను పరిపూర్ణ బోధ ఆరూఢ పర్చుకొని ఇతరులను కూడ తరింపచేయుటకు అవతరించిన గురుమూర్తి మాత్రమే సేవింప తగినవాడు. ఏలననగా "బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మైవ భవతి" అనే న్యాయముగా తన గురువే నిర్గుణ రూపము నందు పరమాత్మ అయ్యియున్నాడు. నిదురవచ్చిన దనుక నీవు చచ్చినదనుక గురు భక్తి గురుసేవలు గురు భక్తుడు కలిగి ఉండవలసినదే. గురువులై యున్న వారికి కూడ ఈ గురు సేవ అత్యంత ఆవశ్యకమై యున్నది. ఎందుకనగా గురుకృపచేత తాను ఇదివరలో అరూఢ పర్చుకొనిన పూర్ణ భావము తన నుండి ఎల్లవేళల వేరు కాకుండ ఎరుకను వీడి అశరీర పద్ధతిలో నుండుటకు వలయు శక్తియుక్తులు గురుభక్తి గురుసేవ వలననే లభింపగలవు. కావున ఎంతటి వారికైన గురుభక్తి, గురుసేవలు ఆవశ్యకములై యున్నవి.

గురునిష్ఠా అనగా గురుమూర్తి నిర్ణయించిన ఆచరణ పద్ధతి యందు ప్రవర్తిల్లుచూ గురుమూర్తి ధ్యానము నందు మాత్రమే నిలకడ కల్గి, కాలము గడుపుట గురుభక్తి గురుసేవకల్గియున్న గురునిష్ఠ లేనిచో ప్రయోజన హీనమే కాగలదు. సర్వకాల సర్వావస్థలయందు గురునిష్ఠ కల్గియున్న గురుభక్తుడు కడతేరగలడు. "పానీయంబులు ద్రావుచున్, గుడుచుచున్, భాషింపుచున్" ప్రహ్లాదుడు శ్రీహరిని మరువనట్లుగా గురుపుత్రుడు గురుమూర్తి యందు

తీవ్ర నిష్ఠ కల్గియుండుటయే గురునిష్ఠా.

గురునిష్ఠ కలిగియుండి త్రికరణశుద్ధి కర్మాచరణ యందు ఏమరకుండ నున్న వాడే నిజమైన గురుపుత్రుడు. ఎందుకు గురునిష్ఠ కల్గియుండువలెను? అన్నచో ఎంత పరిపూర్ణ భావము ఆరూఢపర్చుకొన్న తాను ఎరుకలో ప్రవర్తించుచూ కర్మాచరణ అంటీ అంటని పద్ధతిలో చేయువలసినదే కదా? సహజ పద్ధతిగా పరమాత్మ నిర్ణాయానుసారంగా తాను రాజయోగమునందు గృహస్త ధర్మక జీవితములో కర్మయోగియై కర్మనాశనము, ఋణ నాశనము కొరకు పాటుపడుచు ధన్యజీవితం గడపవలసి యున్నది కదా! ఇంతటి అంతఃకరణ నైర్మల్యము, సహజ ఆచరణ పద్ధతీ ఏ రీతిగా తనకు లభ్యం కాగలదు? అన్నచో గురునిష్ఠ వలననే అని చెప్పక తప్పదు. ఎరుకను గురుదక్షిణగా గురుమూర్తికి ఇచ్చి వేసిన తర్వాత గురుమూర్తి మరల శిష్యునికి లోక వ్యవహారార్థము ఎరుకను ఎరువిచ్చి ముట్టక వ్యవహరించుమని ఆదేశించుచున్నారు కదా? ముట్టక వ్యవహరించు ఆచరణ పద్ధతి కూడ గురుమూర్తి కృపవలననే అనగా గురుభక్తి, గురుసేవ, గురునిష్ఠల వలననే చేకూరగలదు. ఈ గురునిష్ఠను గూర్చి శ్రీకృష్ణ దేశికేంద్రులు తమ కందార్థకంద పద్యముల యందు "జలము నేడబాయనొల్లని జలచరముల తీవి బూని సత్సశిష్యుడు హృజ్జలజంబను పీఠముపై నిల్పి ఇతరము మాని గురువునే కొల్చుసుమ్మీ! తదుక్తులనే తలచునమ్మి కలకాలమీరీతి గడ్పుచూనే ప్రొద్దు తల్లితండ్రి, దొరదాత దైవమనుచు గురువునే కొల్చు సుమ్మీ అని "పతి భక్తిగల యువతి వలె సతతము గురుభక్తి గల్గి సత్ శిష్యుడిలన్ స్థితి గుదురసేవచేయును" అని నుడివి యున్నారు. ఇదియే గురునిష్ఠా.

గురుభక్తి గురుసేవల యందు ఏమరకుండా గురునిష్ఠా కల్గియున్న పరిపూర్ణ భావజ్ఞడే ధన్యజీవి. గురుభక్తి. ప్రథమ సోపానంగాను, గురుసేవ ద్వితీయ సోపానముగాను, గురునిష్ఠ తృతీయ సోపానముగాను చెప్పబడినవి. వాని యందు ఏమరకుండ కృషిచేయువాడు తప్పక కృతార్థుడు కాగలడు. "దుర్లభం మానుషం దేహం" అనే శృతి నిర్ణయానుసారముగా మానవోపాది అత్యంత దుర్లభమైనదనియు అందునూ వివేకవంతుడై యుండుట మరి దుర్లభమని చెప్పబడినది. కేవలము లౌకిక ప్రయోజనములకు మాత్రమే పాటుపడక, పారమార్థికముగా కూడా ముందడుగు వేసిననేగాని ఈ వివేకము సార్థకము కాజాలదు. జన్మ సహజముగా దుఃఖ స్వరూపము. ఈ మానవ జన్మయందు సుఖమేదో కలదని చేయరాని పనులు చేయుచూ మానవుడు కర్మ సంస్కార బద్ధుడై జన్మ పరంపరలకు లోనై అధోగతి పాలగుచున్నాడు. మిగిలిన ఉపాదులన్నిటికన్న మానవుని పంచతన్మాత్ర విషయములు గట్టిగా బంధించి యున్నవి. ఈ మానవోపాదియందు ఏ మాత్రము కూడా శాంతి లేదని ఉన్నా అది క్షణికమేనని స్పష్టముగ తెలియుచున్నది. పుణ్యకర్మాచరణచే పాప సంస్కారములు పోవునని యెంచి,

పుణ్యకర్మాచరణగావించు చున్నారు. కాని పుణ్యపాప ఫలముల రెంటినీ దేనికదియే వేరువేరుగా అనుభవించవలసినదే. పాపము ఇనుపసంకెళ్ళతోను, పుణ్యము బంగారు సంకెళ్ళతోను పోలిక చెప్పబడినవి. ఏదైన బంధకారణమే, జన్మ కారణమే మొత్తం సంస్కారములకు పుట్టినిల్లైన వస్తువేదో దాని రాహిత్యమందు గాని శ్వాశత జన్మరాహిత్యము కాజాలదు. "క్షీణేపుణ్యం మర్త్యలోకం విశంతి" పుణ్యము క్షీణించగా మరల ఉపాధికి రావలసినదే! తన యందు గల అభిమాన దృష్టి చేతనే తనకు అన్నియు ప్రేమ పాత్రములగుచున్నవి. బాహ్యరూపమైన వస్తువులను వీడి దూరముగా పోయి వైరాగ్యపరుల మని ఎంచి సన్యాసదీక్షతో నున్ననూ తన యందలి అభిమాన దృష్టి మాత్రము పోదు. తాను అనగా పరమాత్మ స్వరూపుడే గదా! సర్వమునకు కారణమైన ఆత్మయే స్వ + అర్థము = స్వార్థము! దానిని పరిపూర్ణ బోధచే రహిత పరిచిన గాని శాశ్వత జన్మ రాహిత్యము కాదని అచల ఋషుల సిద్ధాంతము. "ఆత్మవస్తుకామాయ సర్వం ప్రియం భవతి" అని బృహదారణ్యకోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. తన ఆత్మయందలి ప్రేమచేతనే సర్వము నందు తనకు ప్రేమ కల్గును. తనయందే తనకు ప్రేమలేని వానికి దేనియందును ప్రేమ కలుగజాలదు. కావున సమస్తమునకు మూలమైన ఆత్మకు పరిపూర్ణమందు మూలముగాని, స్థానముగాని లేదని ఆరూఢ పరుచుకొనినగాని తన యందలి ప్రేమగాని, పుణ్యపాప సంస్కారములగాని పోవని తెలియవలసియున్నది. "సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ" అని నీవైన ఆత్మ గురువైన నాకు అర్పించి (వీడి) యుండుమని శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుని ఆజ్ఞాపించినాడు కనుక శాశ్వత జన్మరాహిత్యము ఒక్క పరిపూర్ణ బోధచే మాత్రమే చేకూరగలదని నొక్కిచెప్పక తప్పదు.

మానవునిగా పుట్టినవారు ఇక మరల పుట్టుక లేకుండా చేసుకొనడమే సార్థకత. మానవునకే మోక్షార్హత కలదు. ఇట్టి సర్వోత్కృష్ట మానవోపాధి పొంది కేవలము ప్రాపంచిక విషయ సుఖములకే పాటుపడుచూ జీవితమును వ్యర్థము చేసినచో అది వివేకయుక్తమగు మానవ నైజమునకే విరుద్ధమైన కేవలం పశు లక్షణము పొందినట్లు చెప్పతగియున్నది. "ఇహచేదవేదీ బహు సత్యమస్తి ఇహ చేన్నవేదీ మహతీవినష్టిః" అని శృతి హెచ్చరించుచున్నది. ఏలననగా జన్మరాహిత్యము సాధించుటకు ప్రత్యేక పనిముట్టుగా నున్న మానవోపాధి మరల ఎపుడు కల్గునో చెప్పజాలము.

ఒక్క పరిపూర్ణ బోధ చేత మాత్రమే, శాశ్వత జన్మ రాహిత్యముతో బాటుగా సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము, అన్యోన్య సహకారము, ఐహికాముష్మిక పురోభివృద్ధి, చేకూరి తద్వారా విశ్వ మానవ కళ్యాణము ప్రపంచ శాంతి చేకూరగలవు. ఎట్లనగా వ్యష్టి లక్షణములచే కేవలం స్వార్థ దృష్టితో నున్న మానవునకు తనకు నిజరూపమైన ఆత్మ స్వరూప వస్తు నిశ్చయ

జ్ఞానమును కలిగించి, తద్వారా సమిష్టి అంతఃకరణ పూర్వకమగు కర్మాచరణ విధానము, ఈ సిద్ధాంతమందే చేకూరగలదు. అంతా ఒక్కటే ఏక రూపులే యని తలంచాలని, సమిష్టి శ్రేయోదాయక కర్మాచరణ గావించు కోవాలని, అందరు బోధించుచున్నారు. కాని కేవలము వాచా వేదాంతము తెచ్చుపెట్టుకొన్న బాహ్యావైఖరి కాక సహజముగా సమిష్టి కర్మాచరణ పద్ధతి చేకూరవలెను. అది ఒక్క వస్తు నిశ్చయజ్ఞానము గురుకృపచే అరూఢ పర్చుటచేతగాని సిద్ధింపనేరదు. అరిషడ్వర్గములను జయించాలి, త్రికరణశుద్ధి కావాలి, అంతఃకరణ పరిశుద్ధి, ఇంద్రియ నిగ్రహము కావాలని, సర్వము బ్రహ్మమేనని తెలియాలని నినాదములు గావించి నంతమాత్రమున ప్రయోజనం లేదు. వస్తు నిశ్చయ జ్ఞానముచే పైన పేర్కొనినవన్నియు సిద్ధించగల అనుష్ఠాన ఆచరణ పద్ధతులు ఈ పరిపూర్ణ సిద్ధాంతము నందు మాత్రమే నిర్ణయింపబడి యున్నవి. జన్మ కర్మలకు తన నిజరూపమే(అఖండ ఎరుకయే) కారణమని దానిని పరిపూర్ణ బోధచే రహిత పరచి, కర్మత్యాగము, కర్మఫలత్యాగము గాక, సర్వకర్తయగు పరమాత్మ స్వరూపమునే గురూపదిష్ఠ మార్గముచే త్యాగము చేసి, కర్తృత్వ రహితముగా చేయు, కర్మ కౌశలమును నేర్చి అంటీఅంటని పద్ధతిలో అశరీర పద్ధతి నవలంబించి జన్మ కర్మల నుండి మానవుడు శాశ్వత విముక్తి గాంచవలసి యున్నది. వివేకవంతమైన మానవోపాధి లభించినందుకు దానిని చేతులారా వృథాకానివ్వక గురుపాదములాశ్రయించి జన్మచరితార్థత గావించుకొనుటయే మానవుని కర్తవ్యమైయున్నది.

ఇట్టి పరమ రహస్యమైన ఈ పరిపూర్ణ భావమును గురు ముఖతః మాత్రమే ఆరూఢపరచుకొని, తరించవలసియున్నది. "గురోర్ముఖేన జ్ఞాతవ్యం నాన్యథా గ్రంథ కోటిభిః అనిన్ని", "గురూపదిష్ఠ మార్గేణ మన సుద్ధింతు కారయేత్" అనిన్ని చెప్పబడుచున్నది. ఈ పరిపూర్ణబోధ అరూఢమగుటకు నిజ సాంప్రదాయక సద్గురువునే ఆశ్రయించుట ఎంతో అవసరమై యున్నది. ముఖ్యముగా గమనించవలసియున్నవి. కనుక, సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము, అన్యోన్య సహకారము, ఐహికా ముష్మిక పురోభివృద్ధికి తోడ్పడుచు పరమ శాంతితో మానవ జన్మను చరితార్థత గావించుకొని గురుమూర్తి దివ్యశ్రీ చరణములు అండగా గైకొని సర్వులు దివ్య జీవితము గడుపుచూ కృతార్థులుగావలసియున్నది.

13. పరిపూర్ణ బోధ - సాధానాంతర నిరపేక్షము

పరిపూర్ణ బోధయందు కృషిచేయు గురుపుత్రుడు యితర సాధనలు మానవలెనా? సాధారణముగా ఈ ప్రశ్న సర్వులకు జనించుచునే వుండును. దీనికి జవాబు బడయ వలెవన్నచో ముందుగా పరిపూర్ణ బోధయందు సిద్ధాంతపరమైన నిర్ణయ విధానము తెలియవలసియున్నది. పరిపూర్ణ బోధ అనగా నేమి? దేనినాశించి పరిపూర్ణబోధ పొందవలను? పరిపూర్ణబోధ యందు శిష్యుని ఆచరణ విధానము ఎట్లుండవలెను? ఒక్క గురూపాసన ద్వారా సర్వార్ధసిద్ధి ఎట్లు పొందగలడు? మున్నగు విషయములను విపులముగా విచారించవలసియున్నది.

"దుర్లభం మానుషం దేహం, వివేకం అతిదుర్లభం", అనే నిర్ణయానుసారంగా దుర్లభమైన మానవోపాధిని పొంది పరమపురుషార్థమనంబడు జన్మతరుణోపాయమునకు కృషిసల్పక, కేవలం ప్రాపంచిక సుఖమునకై జీవితమును, వినియోగించువాడు నిజముగా పశుతుల్యుడే. జన్మరాహిత్య మోక్షం పొందుటయే మానవుని ప్రధాన కర్తవ్యం స్వధర్మమునై యున్నది. మానవుడై పుట్టుట మరల పుట్టుక లేకుండా చేసుకొనుటకే, అని పెద్దల సూక్తి.

యిట్టి జన్మరహితము ఒక్క పరిపూర్ణ బోధ చేతనే సిద్ధించ గలదు. ఏలననగా మతవాదులు జన్మకర్మలకు కారణమగు బ్రహ్మమునే మోక్షస్థానముగా నిర్ణయించి, తత్ ప్రాప్తికై వివిధ రూపములైన మత నిర్ణయముల నేర్పరచి, మత సరిహద్దులలో చిక్కి జన్మరహితం పొందగలమని అపోహ చెంది యున్నారు. పరిపూర్ణబోధయందు జన్మంతరుణోపాయము చక్కగా ఎరుకపరచబడియున్నది. జన్మకర్మలకు అత్యంత మూలకారణమైన అధిష్టాన చేతన బ్రహ్మమును వస్తు నిర్ణయ రూపముగా ఎరుకపరచి, దానినంటక సర్వత్రా నిండియున్న అచల పరిపూర్ణ బ్రహ్మమును ఉండజూపి సర్వభ్రాంతి రాహిత్యస్థితిని ప్రసాదించునది పరిపూర్ణబోధ. సాలోక్యాధి పంచముక్తులను పొందినా, అహం బ్రహ్మాస్మియను అనుభవము పొందినా నిర్వికల్పసమాధిస్థితిని పొందినా, జన్మకారణమగు వస్తువు మిగిలియే యుండును కనుక మరల జన్మ పరంపరలకు లోనుకావలసినదే. ఒక్క పరిపూర్ణ బోధయందే తిరిగి పుట్టని మార్గము నిర్ణయింపబడియున్నది.

కావున జన్మరాహిత్యమాశించి కృషిచేయు ముముక్షువు పరిపూర్ణ బోదను విధిగా ఆశ్రయించవలసియున్నది. ఉత్తమాధికారిని ఉద్దేశించుచు, మోక్షసంకల్పము కూడా బంధహేతువేనని నిరాలంబోపనిషత్తు "కేవలమోక్షాపేక్ష సంకల్పో బంధః" అని నిర్ణయించి యున్నది. జన్మరాహిత్యరూప సర్వభ్రాంతి. రాహిత్యస్థితి ఒక్కటియే గురుపుత్రుని ఏకైక

లక్ష్యంగా ఉండవలెను. ఏ భ్రాంతులకును లోనుగాకుండా వుండవలెను. పరిపూర్ణబోద యందు, తాను అనే వస్తువునే త్యాగము చేయువిధానము నిర్ణయింపబడినది. సమస్త సుఖదుఃఖములకు, రాగద్వేషము లకు, తానేమూలము "ఆత్మ వసుకామాయ సర్వం ప్రియంభవతి" అని శృతి నిర్ణయించినది. జన్మకర్మలకుతానే మూలము తనమూల నాశనమునందు తప్ప జన్మరాహిత్యము సిద్ధించ నేరదు. తన్ను తాను త్యాగము చేసుకొనుటయే జన్మ స్వార్ధత్యాగము. రాహిత్యస్థితి ఒక్కటియే ఇదియే నిజమైన త్యాగము. జన్మకర్మలకు తానేమూలము. తన మూల వినాశనయందు తప్ప జన్మరాహిత్యము సిద్ధింపనేరదు. తన్ను తాను త్యాగము చేసుకొనుటయే స్వార్ధత్యాగము. ఇదే నిజమైన త్యాగము యీభావమే. భగవత్ గీతయందు శ్రీకృష్ణడు, అర్జుననకు "సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్యమాఏకం శరణం వ్రజ అంటూ నీవైన ఆత్మను, గురువగు నాకు అర్పించి కర్తృత్వ రహితముగా కర్మాచరణ మొనర్చమనియు, పుణ్యాపాపములంటని, అశరీరపద్ధతిని, తానొసంగెదననియు, గీతోపదేశమందు విశదపరచియున్నాడు.

జన్మరాహిత్యం ఒక్క గురూపాసనద్వారా మాత్రమే పొందవలసివున్నది. "గురోర్ముఖేన జ్ఞాతవ్యం నాన్యథాగ్రంధకోటిభిః" అనిన్నీ "గురూపదిష్ట మార్గేణా, మునశ్శుద్ధింతు కారయేత్ అనిన్నీ నిర్ణయించబడియున్నది. "జ్ఞానా దేవతుకైవల్యం", "సత్యజ్ఞానమ నంతంబ్రహ్మ", "ఏకమేవా అద్వితీయం బ్రహ్మ", అని చెప్పబడిన తన నిజరూపమైన పరమాత్మ స్వరూపము తెలియవలెన్నను, "యతోవాచోనివర్తంతే. అప్రాప్య మనసాసహ", అనినీ, "నచక్షర్గచ్ఛతి. నవాగ్లచ్ఛతి, నోమనః", అనిన్ని "నైనం ఛిందంతి శస్త్రాణి" మొదలగు శ్రుత్మిస్మృతులచే నిర్ణయింపబడిన కేవలపరిపూర్ణపరబ్రహ్మము వుండచూచుకొనవలెనన్నను, ఎరుకను వీడి అశరీర పద్ధతిలో కర్తృత్వరహితముగా కర్మల నాచరించుచు, ధన్యజీవితము గడపవలెనన్ననూ ఒక్క గురుకృపవల్లనే సాధ్యమగునని చెప్పక తప్పదు. "పరిపూర్ణమెరుక లెట్టివా గురు ముఖమున రెంటిలెస్స గురుతెరిగెరుకన్, సరిపుచ్చుకున్న మృషయని, పరిసుద్ధపు బోధయిది. పాటించికనరా శివరాములపద్ధతి యిదేరా" అనిన్ని "ఎరుక తనకు తావీడి పోదు మెరుకను విడిపించలేరు ఎవ్వరు ధాత్రిన్, గురుడొకడుతప్ప" అనిన్న "అపరోక్షమౌనె మనుజులకు, పరోక్షంబైన బైలుగురు కృపలేకన్". అనిన్నీ కందార్థములలో సర్వోత్కృష్టమైన గురుకృప కలుగుటకు గురూపాసన ప్రధానాంగముగా నిర్ణయింపబడినది. ఒక్క గురుకృప నాసించియే గురుపుత్రుడు, గురూపాసన, గురుమంత్రానుష్టానము, కావింపవలసివున్నదేకాని, యితరమైన యేకోరికలను ఆశించరాదు.

గురుకృపనాశించి, గురుపాసనచేయు గురుపుత్రునికి యితరోపాసనలు యితరసాధనలు వర్జనీయములే. ఏలననగా ఏకలక్ష్యమన్నపుడే ఏకాగ్రత సిద్ధించును. ఏకాగ్రత సిద్ధించినగాని మనస్సుధ్యేయ వస్తుదాత్మ్యము చెందదు, గురుకృపావిర్భావము వలన అతడు సర్వార్థ సిద్ధిని గాంచగలడు. గురూపదిష్ట మార్గమందు అనుష్టాన ఆచరణ, విచారణలు సలుపుచూ, నాలుగు శుశ్రూషములు లోలత గావించుకొనుచు ఇతర సాధనలనుమాని కృషిచేయువాడు తప్ప కృతకృత్యుడు కాగలడు. ఈ భావమునే శ్రీకృష్ణదేశికేంద్రులవారు తమ కందర్థాములలో "జలము నేడబాయ నొల్లని, జలచరములు రీవిభూని సత్శిష్యుడు హృజ్జలజంబను. పీఠముపై నిలపి యితరముమాని గురువునే కొల్చుసుమ్మి! **తదూక్తులచే తలచునమ్మి**" అనిపేర్కొని యున్నారు. "యితరము మాని" అను మాటను ముఖ్యముగా గమనింపవలసివున్నది. గురుపుత్రుడు. భావశ్రూషకెన్నడును భంగము కలుగకుండా ప్రవర్తింపవలసి వున్నది. తాను ఏ భావమునందు ప్రవర్తిచవలసివున్నదో గురుముఖమున గుర్తించి దానియందే వర్తించుచూ యితరేతర సాధనలన్నియు సంపూర్ణముగా వర్జించుటయే భావశుశ్రూష. అన్ని భావములకు అవకాశమిచ్చు అఖండ యెరుకయే పరిపూర్ణ బోధచే అభావము గావింపబడుచున్నది. కావున ఏ విధమైన భ్రాంతికి లోనుగాకూడదు. దీనిని గురుపుత్రులు విధిగా పాటించవలసియున్నది. యితరమైన సాధనల భ్రాంతిలో మునిగి పరిపూర్ణ బోధ ఆరూఢపరచుకొనలేక రెండింటికి చెడిన రేవడిరీతిగా అధోగతి పాలగుట, కడుంగడు శోచనీయము. కావున గురుపుత్రుడు, యితరమైన సాధనలన్నియు ప్రయత్న పూర్వకముగా విసర్జింపవలసియున్నది. గురుకృప వలన తాను కోరకనే సర్వార్థసిద్ధి పొందగలడు, అన్ని సాధనలు యెరక నిర్ణయమునకే, పరిపూర్ణబోధ ఏ సాధనల చేత పొందనలవికాదు. ఒక్క గురుకృప వల్లనే ఆరూఢము కావలసియున్నది. ఆతని యెడల యితర సాధనలన్నియు నిరర్థకములే అగును.

కావున జన్మరాహిత్యమాశించి గురూపదిష్ట మార్గమందు కృషిచేయు ముముక్షువులందరూ, గురువునియోగించిన మార్గమందే కృషిసల్పుచూ, భావశుశ్రూషకు భంగము కలుగనివ్వకుండా ఇతర భ్రాంతులకు లోనుగాక, సర్వభ్రాంతి రాహిత్యస్థితియే పరమావధిగా నెంచి గురుభక్తి, గురుసేవ, గురునిష్టలందేమరక, అనుష్టాన, ఆచరణ విచారణల ద్వారా గురుకృపవడిసి లక్ష్యసిద్ధిగాంచవలెను.

14. అంతశ్శౌచము

ప్రభాత సమయమున సదాచార సాంప్రదాయ యుక్తడగు ఒక బ్రహ్మణోత్తముడు చెరువులో స్నాన మాచరించి సూర్యునకర్ఘ్యమొసంగి ఆ చెరువుకట్టపై దర్భాసనమువై చికూర్చొని, జపమాలను చేత ధరించి నిమీలిత నేత్రుడై ఉత్తరాభిముఖ్ఖుడై మంత్రజపము చేయుచుండెను. అట్టి సమయమున చెరువులో ఒక మూల చాకలి వాడొకడు విప్రునకు సమీపముగా బట్టలు ఉతుకుచుండెను. ధ్యాననిష్ఠుడగు ఆ ద్విజుని రజకుడు చూడలేదు. పొరపాటున ఉతుకుచున్న వస్త్రముల నుండి ఒక జలబిందువు ఎగిరి విప్రునిపై బడెను. వెంటనేయితడు జపధ్యానములను విరమించి రుద్రాకారుడై లేచి నిలబడి బట్టలుతుకుచున్న చాకలి వానిని గాంచిన తోడనే ఆతనిలో క్రోధాగ్ని రగుల్కొనెను. కారుచిచ్చువలె అది హృదయసీమ యందంతటను వ్యాపింపతొడగెను. తత్ప్రభావముచే యితడు ఒడలు మరచిన వాడై తానివరో ఎదుటి వాడెవడో తెలియని పరిస్థితికి దిగజారి పోయెను. అత్తరియతడు చెరువుకట్టపై నుండి క్రిందకు దిగి చాకలిని సమీపించి తనపై మురికినీరు చల్లినందులకు దుయ్యబట్టి నానాదుర్భాషణలాడి పరుష వాక్యములు పలికి పలువిధములు దుమ్మెత్తిపోసెను. అంతటితో ఆగక పరమక్రోధావిష్ఠుడై ఆ చాకలి వీపుపై రెండు దెబ్బలు కొట్టెను. చాకలి మారు పలుక లేదు. ప్రతికారము సలుపలేదు. ప్రశాంతత చిత్తుడై యుండెను. అయ్యో! చాకలి వానినితాకి వైచితినే! నేనవరు? అతడెవరు? నా కులమేమి? అతని కులమేమి? రామ రామ! ఎంత పొరపాటు జరిగినది. ఇప్పుడు నా శరీరము అపవిత్రమై పోయినదే! అని పశ్చాత్తాప పడుచు ఆమైలను పోగొట్టు కొనుటకై దూరముగా పోయి ఆ చెరువులో ఒకమూల స్నానము చేయుదొడగెను. చాకలియు వేరొక చోట స్నానమునకు ఉపక్రమించెను. చాకలి స్నానము చేయుచుండగా ద్విజుని చిత్తమున సంభ్రమాశ్చర్యములు రేకెత్తినవి. అతడు తన మనంబున ఇట్లు తలపోసెను. చాకలిని తాకినందు వలన నేను స్నానము చేయుట న్యాయముగానున్నది. మరి ఆ చాకలి ఎందులకు స్నానము చేయుచున్నాడు? దీనికి కారణమేమియో అరయుట ఉత్తమము అని తలంచి వెంటనే విప్రవర్యుడు రజకుని చెంతకు వెళ్ళి "ఓరీ! నిన్ను తాకినందువలన నేను స్నానము చేయుట న్యాయము. మరి నీవెందులకు స్నానము చేయుచున్నావు? ఆ రజకుడు ప్రశాంతచిత్తుడై నవ్వుచూ, అయ్యా! నిన్ను తాకినందు వలన నేను స్నానము చేయుచున్నాను అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. అది విని భూసురుడు ఇదెక్కడ న్యాయమురా! నేను బ్రహ్మణుడను. నీవు అబ్రహ్మణుడవు నిన్ను స్పృశించునందువలన నేను స్నానము చేయుట సహేతుకము. మరి నీ స్నానము యొక్క ఆంతర్యమేమి? అని పలుకగా రజకుడిట్లు చక్కని సమాధాన మొసంగెను. ఓ విప్రవర్యా మీ దేహము

పవిత్రమైనది. నేను దానిని గౌరవించెదను. కాని మీ శరీరము లోపల కోపమను చండాలుడు ప్రవేశించినాడు. అతనిని స్పృశించి నందువలన నేను అపవిత్రుడనై పోయితిని. అందుచేత స్నానము చేయవలసివచ్చినది. రజకుని యా గంభీర వాక్యములు కర్ణ పుటములందు బడగనే విప్రునకు జ్ఞానోదయమయ్యెను. తన పొరపాటు గ్రహించి పరితప్త హృదయుడయ్యెను. అయ్యో! అనవసరముగ నోరు పారవేసుకొంటినే! పాప మా రజకుడు కట్టపై నున్న నన్ను చూడలేదు. పొరపాటున ఒక చుక్క నీరు పడినది. అంత మాత్రము చేతనే నేను శాంతమును వీడవచ్చునా? అన్యాయము. రజకుడు చెప్పినది పరమ సత్యము. అతని వాక్యములచే నాకు కనువిప్పు కలిగినది. కోపము చావనిదే ఎన్ని శాస్త్రములను చదివిన నేమి ఫలము. ఎన్ని కోట్ల జపము సల్పిన ఏమి లాభము? లోని అసూయ తొలగినదే లోని ద్వేషము అంతరించనిదే ఈ పైపై చేష్టల వలన ఏమి ఉపయోగము. చిత్తశుద్ధిలేని శివపూజ వలన ప్రయోజనముండునా? నేను పుట్టను కొట్టుచున్నాను. పాములు చావలేదు. శరీరము విభూతి రేఖలచే అలంకరించుకొనుచున్నాను. మడి బట్టలచే పవిత్రము గావించు కొనుచున్నాను. కాని అంతరంగమున కామక్రోధాది చండాలుడు విజృంభించుచున్నారు. వారిని తొలగింపనిదే వారికి ఉద్వాసన చెప్పనిదే, ఈ శరీరము ఎంత పవిత్రముగ నున్నప్పటికిని అపవిత్రమైనదే యగును. ఇకమీదట ఈ పొరపాటు జరగనీయను. ఈ దుర్గుణరాశిని హృదయకోశమున రావణ కాష్ఠమువలె రగుల్కొననీయను. దానిని ప్రయత్నపూర్వకముగా దూరికృత మొనర్చి బాహ్య శుద్ధితోబాటు అంతర శుద్ధిని గూడ సంపాదించుకొందును అని నిర్ణయము గావించుకొని వీడిపోయెను.

15. అభిమానము

అభిమానమనునది అంతఃరేంద్రియమైన అహంకారమునకు ఆదిభౌతికమై యున్నది. ఈ అభిమానం వల్లనే మానవుడు పుణ్యపాప కర్మాచరణ చేయుచూ సంసారబద్ధుడై అనేక నీచోత్తమ జన్మలు పొందుచున్నాడు. ఈ అభిమానమనునది భిన్న భిన్న రీతులలో ప్రకటమగుచున్నది. 1. స్థూల శరీరాభిమానము 2. కులాభిమానము లేక జాత్యభిమానము 3. మతాభిమానము 4. దేశాభిమానము 5. స్వాభిమానము లేదా ఆత్మాభిమానము. ఇవన్నియు స్వార్థమును పెంచుటచే పారమార్థికాభ్యున్నతికి ఆటంకములగుచున్నవి.

1. స్థూల శరీరాభిమానము :

ఈ స్థూల శరీరమే నేను దీనిని ఏ విధముగానూ బాధింపకుండా సుఖపెట్టుటయే ముఖ్యావసరము. అన్యాయ మార్గముల చేతనైనా సరే ఈ శరీరమును, శరీర సంబంధులగు భార్యా పుత్రాదులను ఎట్టి ఇబ్బందులకు లోను కానివ్వకుండా వారిని కూడా తనవలెనె

సంతోష పెట్టుగలగుట తనకు పరమావధి అని ఎంచి మానవుడు సంచరించుచూ అధోగతి పాలగుచున్నాడు. ఈ స్థూల శరీరా భిమానముచే అనేక బంధములు స్వయముగా కల్పించుకొని, తన స్వార్థము కొరకై ఎదుటి వారికి ఎంత హానియైనా సరే కల్పించి తన్ను రక్షించుకొని సుఖపడుటకుద్యుక్తుడగుచున్నాడు. విచక్షణా జ్ఞానము కోల్పోయి పుణ్య పాప రూపకర్మాచరణ చేయుచూ, అనేక నీచోత్తమ జన్మలను పొందుచున్నాడు. మరియు దేహవాసనకు చిక్కి, శరీర పుష్టికి సౌందర్యమునకు ప్రాకులాడుచున్నాడు.

2. కులాభిమానము లేక జాత్యాభిమానము :

కులాభిమానముచే తాను అగ్రజాతికి చెందిన వాడననో లేక అగ్రకులమునకు చెందినవాడననో ఎంచి తక్కువ కులముల, వారిని యేహ్య భావముతో తనకంటే హీనులుగా తలంచుట ప్రారంభించును. జాతులందు విద్వేషము పెరుగును. వర్గకలహములు హెచ్చి సర్వమానవ సౌభ్రాత్వము అన్యోన్య సహకారము కలుగుటకు బదులుగా అనైక్యత ఏర్పడి మానవ సమాజము నందు ప్రశాంతి లేకుండా చేయుచున్నది. ఒకరికంటే ఒకరు అధికులమని నిర్ణయించుకొని, వారి ఆధిక్యతను నిలద్రొక్కుకొనుటకు ప్రయత్నాలు సాగించుచున్నారే కాని, పరమాత్మ నిర్ణయ పద్ధతి తెలియలేకున్నారు. వర్ణవ్యవస్థ తారుమారై కులవృతులు నశించి ధనార్జనయే పరమావధియని ఒకరితో నొకరు పోటీలు పడి అన్యోన్య సహకారము నశించి స్వార్థబుద్ధి పెరుగుచున్నది. సంఘమునందు వర్గభేదములు అవతరించి, మానవత నశించుచున్నది. యీ పరస్పర ద్వేషములు నశించి సమైక్యత సిద్ధించవలెనన్న వర్ణవ్యవస్త నశించుటే ఏకైక మార్గమని చెప్పక తప్పదు. దీనిని సమూలముగా నాశనము గావించిన గాని, సుఖశాంతులు కలుగవని, మానవుడు గ్రహింపగలిగినా స్వార్థ దృష్టి విడువలేక మనోదౌర్భల్యము వల్లనో లేక యితర ప్రాద్బలము వల్ల ఆచరణయందుంచ లేక పోవుచున్నాడు కులాభిమానము మానవుని నుండి దూరమై సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము, అన్యోన్య సహకారముతో సంఘజీవనము సుఖశాంతిమయమై వెలుగుట పరిపూర్ణ భావమెట్లు సహకారి కాగలదో ముందు ముందు విచారించవలసియున్నది.

3. మతాభిమానము :

మతాభిమానము, వలన ఎవరి మత సిద్ధాంతములు వారు నమ్ముకొని వానిని ఆచరించి ప్రగతి పథం అధిరోహించుటకు బదులుగా, ఒకరి ఆచార విచారములు, మరియొక్కరు విమర్శించుకొనుచూ, కలహములు పెంచుకొని సమాజమునకు తీరని కీడు ఏర్పరుచు చున్నారు. ముఖ్యముగా మానవుని నిత్యదైనందిన జీవితము నిర్ణయించి, సంఘజీవనము పటిష్టము గావించి, మానవాభ్యున్నతికి పాటుపడి, జీవితము శాంతి వంతము గావించుట కొరకు కదా మతములు ప్రవర్తిల్లినవి. ఏ మతమైనను మానవుని స్వధర్మ పరాయణుని

గావించి సమిష్టి శ్రేయోదాయకమైన పద్ధతిలో నడవడి నిర్ణయించి, మానవుని మానవునిగా గుర్తింపచేసి,సమిష్టి శ్రేయస్సు ప్రాప్తింపచేయుటయే ముఖ్యోద్దేశము కదా! సంఘవినాశమునకే మతపద్ధతులు వినియోగింపబడుట కడంగడు శోచనీయము. మత యుద్ధ జ్వాలలలో శలభముల వలె తండోపతండములుగా నాశనమైపోయిరి. ఇట్టి మతముల వల్ల మానవ సమాజమునకు ఈషణ్మాత్రము కూడా ప్రయోజనముండబోదు. ప్రపంచమును మతముల అల్లకల్లోలము చేసిన ఘట్టములో చరిత్రలో కోకొల్లలు, అన్య మతస్థుల నాశనము చేయుట ఒక మహాపవిత్ర కార్యము దేవునికెంతో ప్రీతికరము. కనుక ప్రాణహానికి కూడ వెరువక మతాభిమానముచే ఒండురులు విమర్శించుకొనుచుండిరి.

ఈ మతాభిమానము వల్ల చరిత్రలో ఎన్ని మత కలహములు ఏర్పడి, సంఘజీవనము నష్టపడియున్నదో తెలియుచునేయున్నది. స్వ మతాభిమానముతో పాటు అన్యమత విద్వేషము ప్రబలి, అన్యమతములు నిర్మూలనముకై నడుముకట్టి మత యుద్ధముల చెలరేగి చిరకాలము ప్రపంచం అశాంతిలో మునిగిపోయెను. మానవుని మతదురాభిమానమును పాద్రోలి పరమాత్మ నిర్ణయ విధానము ఎరుక పరచి, సంఘశ్రేయస్సుకు తోడ్పాటుకు పరిపూర్ణ బోధ ఎట్లు సహాయకారి కాగలదో ముందు విచారింతము.

4. స్వాభిమానము లేక ఆత్మాభిమానము :

స్వాభిమానము వల్ల మానవుడు అనేక కష్టములకు లోనగుచున్నాడు. అభిమాన ధనుడనని, అభిమానవంతుడనని నిర్ణయించుకొని, మానవుడు అశాంతికి లోనగుచున్నాడు. ఈ స్వాభిమానము వల్లనే మిగిలిన యితరాభిమానములన్నియు కలుగుచున్నవి. తనయందు తనకు అభిమానము ఉండుట వల్లనే ఇతర మంతయు తనకు ప్రేమ పాత్ర మగుచున్నది. జీవితములో ధనమైనా, భార్యాపుత్రాది బంధు వర్గమునైనా, గృహరామక్షేత్రాదులనైనా వదలుకొనగలడు గాని, స్వాభిమానము వీడలేడు. పైన పేర్కొన్న వాని వల్ల తనకు ఎంత మాత్రము సుఖశాంతులు లేవని గ్రహించి చివరకు వీనిని సన్యసించి, ఏకాకిగా నుండుటకైనా ఉద్యుక్తుడగు చున్నాడు. స్వాభిమానము ఎట్లు కలుగుచున్నది? దీనికి మూలకారణమేమి? తనకు మూలమైన బ్రహ్మండమందు కూడా ఈ అభిమాన కారణమున్నదా? సృష్టి కారణమైన బ్రహ్మమందు కూడా ఎట్లు అభిమానము కలదు? విమర్శించవలసియున్నది.

అభిమానము అహంకారము యొక్క ఆది భౌతికమని ముందుగానే పేర్కొనియున్నాము. అహంకారమనగా "నేను" అని అర్థము కదా! ఈ నేననే గుర్తు ఎట్లు కలుగుచున్నది? ఈ "నేను" ను గూర్చి సంపూర్ణముగా విచారించి తెలియవలసియున్నదని శ్రీ రమణ మహర్షుల వారున్నూ సెలవిచ్చియున్నారు. ఈ నేను అనగా నెవరు? జవాబుకై ఆది నుంచి యా జిజ్ఞాస గావింపబడుచునే వున్నది. స్థూల శరీరము, ఇంద్రియములు, మనస్సు, బుద్ధి

వీటికాధారమగు అంతఃకరణము వీనిని గూర్చి విమర్శిస్తూ, ఇందేదియూ నేను కాననియు, వీనికి విలక్షణముగా నుండినది నేననియు, అదియే ప్రత్యగాత్మ అనియు, ఆ నేను సాన్నిధ్యమాత్రకర్తృత్వము కల్గి వ్యవహరించుచున్న దనియు, మత సిద్ధాంతంలందు నిర్ణయించియున్నారు.

ఈ నేను వ్యష్టియందు ప్రత్యగాత్మ గాను, సమిష్టియందు పరమాత్మగాను వున్నది. ఈ రెంటికి ఐక్యత సాధింపబూనుటకై సామ వేదాంతర్గతమగు చాందోగ్యోపనిషత్తు నుండి "తత్వమసి" మహావాక్యము గైకొనబడి వాక్యములోని తత్‌త్వంపద పదార్థములు అన్వయ వ్యతిరేక యుక్తులచే శోధించి వాక్యార్థ జ్ఞానమును పొందవలసియున్నది. "తత్వమసి" ఉపదేశము పొందిన శిష్యుడు "అహం బ్రహ్మాస్మి" అని మనము చేయుటకుపక్రమించి, అహం లక్ష్యార్థమగు ప్రత్యగాత్మను సాక్షాత్కరించుకొనుట కుపక్రమించుచున్నాడు. కాని ఇది అంతయు సామాన్యుడు గాక పండితుడు మాత్రమే గ్రాహ్యము చేసికొనగలడు. అట్లుగాక సామాన్యునికి కూడా అందుబాటులో నుండి వారి అభ్యున్నతికి కూడా, వస్తు నిశ్చయ పద్ధతిగా ప్రబోధ విధానము గల సిద్ధాంతమే ఈ మత సిద్ధాంతములు కన్నా ఉత్తమోత్తమమైనదని నిస్సందేహముగా చెప్పవచ్చును. అట్టి వస్తునిశ్చయ జ్ఞానబోధ పద్ధతి పరిపూర్ణ సిద్ధాంతమునందు మాత్రమే నిర్ణయించబడియున్నది.

"నేను" అను వస్తువును నిర్ణయించుటలో అన్నపు సూక్ష్మాంశమైన మనస్సు జల సూక్ష్మాంశమైన ప్రాణము ఈ రెండు కలిసి 'నేను' అనే అహం, లేక గుర్తు కలుగుచున్నదని స్థూలముగా చెప్పవచ్చును. ఈ 'నేను'కు హృదయ స్థానము నిర్ణయము ఇట్లు చెప్పినచో దాని అఖండ వ్యాప్తికి భంగము కలుగును. మేను ఎంత ఆవరించియున్నదో, నేను కూడా అంతా ఆవరించుకొనియున్నదని అచల ఋషులు చెప్పు నిర్ణయమే సమంజసముగా నుండును. ఈ రెంటిని గూర్చి గురుముఖతాః వస్తు నిశ్చయ పూర్వకంగా వినవలసి యున్నది. వ్యష్టియందు మనఃప్రాణములు చేరికలో 'నేను' కలిగినట్లే బ్రహ్మాండమునందు కూడా పరమాత్మకు సమిష్టి మనఃప్రాణముల చేరికలో సమిష్టి అహంకారము లేక మహదాహంకారము కలుగుచున్నదని తెలియవలెను. వ్యష్టి అహంకారముల కెల్ల ఇది మూలమగుటచే సమిష్టి అహంకారముగా చెప్పబడినది. ఈ వ్యష్టి సమిష్టి అహంకారముల రెంటికి సృష్టికారణమైన బ్రహ్మము ఆధారము, అధిష్టానముగా నిర్ణయింపబడినది. సృష్టి కారణమైన బ్రహ్మమునందు కూడా నేను అనే అహంకారము కలదా? అన్నచో తప్పక కలిగియున్నదని చెప్పవలెను. కారణమందు ఏ లేశమాత్రంగానైనా లేకున్నచో కార్యము ఏర్పడుటకు అవకాశము లేదుకదా! సృష్టికి పూర్వము తాను తానైయున్న బ్రహ్మమునందు నేను అనే గుర్తు అణిగియుండి అహం స్ఫురణ కలిగి "సోమలకాయత బహుస్యాం ప్రజాయేయ" అను సంకల్పము కలుగుటతో

త్రిగుణాత్మకమైన ప్రకృతిగా విజృంభించి, జీవేశ్వర జగత్తుగా పరిణమించినది. ఈ సృష్టికి నేను కర్తను అను కర్తృత్వము గల్గి బ్రహ్మాండమందు సమిష్టి అహంకారము గాను, పిండాండమందు వ్యష్టి అహంకారముగాను వ్యవహరింపబడుచున్నది. ఈ నేను యొక్క వాస్తవిక స్థాన, స్వరూప, స్వభావములను గూర్చి వివరముగా సద్గురువుల చెంత సత్ శిష్యులు వస్తు నిశ్చయముగానే ఆరూఢ పరుచుకొనవలసియున్నది. **"బ్రహ్మణోన్యంనకించన"** సర్వంఖల్విదం బ్రహ్మ" అనే శ్రుతుల నిర్ణయానుసారంగా సర్వ వ్యాపకమైయున్న "నేను"తో ఐక్యత సాధించవలెననుట నిజముగా హస్యాస్పదమే కాగలదు. ఖండత్వము సోపాధికము. ఖండా ఖండములుగా గానవచ్చుచున్నదే గాని వస్తుతః అఖండముగానే యున్నది. కనుక ఐక్యత కొరకు ప్రాకులాడక వస్తునిశ్చయ పద్ధతిగా ఆరూఢపరుచుకొనవలసియున్నది. అధిష్టాన చేతనమే "నేను" అని చెప్పవలెను. స్వాభిమానము. స్వ అనగా తాను పరమాత్మ స్వరూపుడే కదా! తనయందుగల అభిమానమే. ఇతర అభిమానములన్నింటికి, ఆధారభూతమగు చున్నదని స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. "ఆత్మ వస్తుకామాయ సర్వం ప్రియంభవతి" అని యీ భావమునే బృహదారణ్యకోపనిషత్తు నిరూపించుచున్నది. కనుక యీ అభిమానము వల్లనే అభిమానములన్నియు ఏర్పడుచున్న వని తెలియుచున్నది. యీ స్వాభిమానమే అనేక అనర్థములకు హేతుర్భూతమగుచున్నది. నేను బ్రాహ్మణుడనని విద్వాంసుడనని, ధనవంతుడనని వ్యష్టి అభిమానము చేతను, నేను సర్వకర్తను, నేను బ్రహ్మమును అనే సమిష్టి అభిమానము చేతను, నేను ఆత్మ స్వరూపుడననే పరిపక్వ అహంకారము చేతను, మానవుడు బంధింపబడి, సుఖ దుఃఖములు పొందుచున్నాడు. కావున అభిమాన రాహిత్యము సిద్ధించినగాని, మానవునికి శాశ్వత సుఖశాంతులు కలుగజాలవు.

యీ స్వాభిమానము లేక మహదహంకారము ఎట్లు, ఏ విధమున నాశనము కాగలదు? పరిపూర్ణ బోధయందు ఈ అభిమాన రాహిత్యము ఎట్లు సిద్ధించునో వివరింపబడినది? భగవద్గీతయందు శ్రీకృష్ణుడు, స్వాభిమాన పూరితుడై, మోహగ్రస్తుడైయున్న అర్జునునికి, అహంకార నిరసనతో కూడిన పరిపూర్ణ బోధను ఎరుక పరచి కర్తవ్యనిష్టుని ఎట్లు కావించెను? మతముల నిర్ణయమేమి? పరిపూర్ణ బోధయందు అహంకార రహిత రూప అశరీర పద్ధతిలో పరిపూర్ణ భావజ్ఞుని ఆచరణమెట్లుండును? అభిమాన రాహిత్య మెట్లు సిద్ధించును. వ్యష్టి అభిమానము ఒక్క గురుసేవ చేత మాత్రమే రహితముగా గలదా? ఎట్లు? తదాచర విధానమేమి? అభిమాన రాహిత్యము ద్వారా గురుపుత్రుడుఇతరాభిమానముల నుండి ఎట్లు విముక్తి చెందగలడు? గీతోపదేశముతో మోహగ్రస్తుడై స్వాభిమానపూరితుడై,రథముపై చతికిలబడి కింకర్త వ్యతామూఢుడైయున్న నరునకు, నారాయణుడు నిర్దేశించి, కర్తవ్యోన్ముఖుని గావించిన రహస్యమేమి? అతడు అభిమాన రహితుడా? మున్నగు

విషయములు చక్కగా విచారించవలసియున్నది.

ఉపదేశ కాలమందు ముముక్షువు తనతనుమన ధనములు త్రికరణ శుద్ధిగా గురుమూర్తికి అర్పణ చేయును. ఆ విధంబున తన సర్వస్వము అనగా తన స్థూల,సూక్ష్మ, కారణ, మహాకారణ శరీరములను గురువునికొసగి, శరణాగతి చెందిన గాని, గురుమూర్తి, ఉపదేశమొసిగి, అభయ ప్రధానము చేయునా? ఈ విధమైన పద్ధతిలో ఇక శిష్యునికి నా అనే వస్తువు లేదు అది సమూలముగా గురువునకు అర్పింపబడినది. ఇక "గురువాక్యం యధాతదా" అనే నిర్ణయానుసారంగా గురుమూర్తినిర్ధేశించిన మార్గమునందే తన త్రికరణములను ప్రవర్తింపచేయును. సర్వము గురుమయముగా భావించును. "గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ" అనే విధంగా గురువు నరుడనే భావన తొలగిపోయి పరుడే అనే భావన పెంపొంది, చతుర్విధ శుశ్రూషల యొక్క వాచార్థ్య, లక్ష్యార్థముల నెరిగి వానిని తూచ తప్పకుండా ఆచరించుచూ రాగా, వ్యష్టి అభిమానము రహితమై సర్వం గురుమయంగాతో చి, యదృచ్ఛా లాభసంతుష్టితో విషయములందు గలుగు తొట్రుపాటు తాకిడికి, అభిమానరహిత పద్ధతిలో ప్రవర్తించుచూ పారమార్థికాభివృద్ధికాభ్యున్నతి గాంచగలడు. తన యందలి స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ, మహాకారణ శరీరములు ఏ విధంబున గురుమూర్తికి భావన రూపంలో అర్పించ వలసియున్నదో, గురుగీత ప్రథమోధ్యాయ యందలి లమిత్యాది పంచ పూజల నిజాభిప్రాయమును గురుమూర్తి ద్వారా విచారించిన ఇంకనూ స్పష్టము కాగలదు. ఒక్క గురుసేవ, గురుభక్తి వల్లనే వ్యష్టి అభిమాన రహితం కాగలదని గ్రహించవలెను.

ఇక పరిపూర్ణ బోధ యందు సర్వాభిమానములకు మూలకారణమైన స్వాభిమాన రహిత మెట్లు పొందుపరచబడినది? స్వ+ అభిమానం = స్వాభిమానం స్వ అనగా తాను పరమాత్మ స్వరూపుడే కదా! తన యందలి అభిమానము చేతనే ఇతరములన్నియు ప్రేమ పాత్రమగుచున్నవని తెలియవలెను. "ఆత్మ వస్తుకామాయసర్వం ప్రియం భవతి అని శ్రుతి నిర్ణయించుచున్నది. స్వాభిమాన రాహిత్యము సిద్ధించిన గాని మానవునికి శాశ్వత సుఖ శాంతులు కలుగబోవని తెలిసికొన్నాము కదా!

పరమాత్మ సృష్టియందు సర్వులు సమానులే. కులము, జాతి మానవుడే సృష్టించుకొన్నవే గాని, వేరు గావు. గురుముఖతః తన నిజరూపమైన ఆత్మయొక్క స్థాన, స్వరూప, స్వభావములు గుర్తించి **"మమాత్మా సర్వభూతాంతరాత్మ"** అనే నిర్ణయ పద్ధతిగా ఆత్మ దృష్టితో వ్యవహరింప గలిగినచో శరీర కులాభిమానములు నశించి సర్వులు తానే అనే సమిష్టి దృక్పధముతో సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము ఏర్పడగలదు. అట్టి వస్తు నిశ్చయ

పద్ధతి ఒక్క పరిపూర్ణ బోధయందే నిర్ణయింపబడి గురుపుత్రుని కర్మయోగిగా నొనర్చి అనుష్ఠాన వేదాంత పద్ధతిని నిర్దేశించుచూ సర్వసమత్వ భావము పెంపొందింప చేసి సంఘ జీవనము సుఖశాంతిమయము చేయు బోధ విధానము నిర్ణయింపబడియున్నది.

సర్వమతములు "మతి" అనగా బుద్ధి చేతనే నిర్ణయింపబడినవి. "బుద్ధిగ్రాహ్య మతీంద్రియం" అనే గీతా నిర్ణయానుసారముగా బుద్ధికి మాత్రమే గోచరించగలది ఆ పరమాత్మతత్వము. కావున అదికూడ దృశ్య కోటిలో చేరిపోవును. "యదృశ్యం, తన్నశ్యం" అనే నిర్ణయానుసారంగా మతములచే నిర్ణయింపబడి, మోక్షస్థానమని వన్నెకెక్కిన బ్రహ్మము కూడా నశ్వరమే అగుచున్నది. దానియందు ద్వయ దోషపద్ధతి కలదు. సర్వద్వంద్వ రాహిత్యమైనది ఒక్క పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమే. అది సర్వలక్షణ విలక్షణమైనది. అది మతి అనగా బుద్ధిచేత గాని, దాని కారణమైన జ్ఞానము లేక ఎరుకచేతగాని తెలియబడనిది. అది ఎరుకలేకనే సేవించదగినది. మత నిర్ణయములన్నియు ఒకే నిర్ణయ విధానమును నిర్దేశించిన విభిన్న రూపముగానుండి, వేరువేరు ఆచార విచారములు కలిగి మత దురభిమానము ప్రబలి సంఘశ్రేయస్సు ఎట్లుకుంటుపడినదో ముందు విచారించియే వున్నాము. వస్తుతః అంతా పరమాత్మ రూపమే. అట్టి ఆత్మను గుర్తించి, సమిష్టి అంతఃకరణ వృత్తి విధానముతో ప్రవర్తించ గలిగినచో మత దురభిమానము సమసిపోగలదు. శ్రీకృష్ణదేశికేంద్రులు మతనిరసన గావిస్తూ, "మతముల వారలు తమ సమ్మతమైన శాస్త్ర మర్యాదలచే మితమేరుపరుచుకొని బహుగతులను కలంహింతురటి.| గతినీకేమీటికి చపలత చెందే స్థితినీ కేమిటికి" అని ప్రశ్నిస్తున్నారు. వేమన కూడా మతములందు ముక్తి వెదకిన లేదయా" అని ఉద్ఘాటించి యున్నాడు. మతములన్నియు బుద్ధి నిశ్చయ జ్ఞానమునే ప్రసాదించ గలవు గాని వస్తువు నిశ్చయ జ్ఞానమును గలిగింప లేవు. ఇదిగాక మత నిర్ణయములలో శాశ్వత సుఖము, అత్యంత దుఃఖ నివృత్తిని సంపూర్ణ మార్గమును నిర్దేశించ లేదు. "అహం బ్రహ్మసి" అనే అద్వైత భావనయున్ను, దాసోహం అనే విశిష్టా ద్వైత భావనయున్ను సర్వభ్రాంతి రాహిత్యము కల్గించదు. ఇవి అన్నియు ఎరుక నిర్ణయములే" ఏ నిర్ణయము చేయని పరిపూర్ణ పద్ధతి నొక్క శివరామ దీక్షితులువారు తాము రచించిన దీక్షితీయ గ్రంథములో మత నిర్ణయ విధానమును క్రింది విధంగా నిరసించియున్నారు. "బ్రహ్మమన్నా సుఖ దుఃఖాలు తప్పలేదు. దాసుణ్ని అన్నా సుఖదుఃఖాలు తప్పలేదు. భ్రాంతి రహితం బ్రహ్మత్వం చేతా కాదు. దాసత్వం చేతా కాదు. రెండు అహంకారమే . యీ మూలంలేని గుర్తెరిగే శరీరమే. అహంకారమనిన్ని, అహంకారంవల్లనే అన్ని భూతాలు కలిగిన, వని న్నీ, అహంకారములేని గురువు కావలెనని న్నీ, అహంకారము వల్లనే అన్ని మతములు కలిగిన వనిన్నీ కైంకర్యము చేతగాని అహంకారం

వదలదని, అభిమానమే అని సిద్ధాంతీకరించి యున్నారు. కనుక సర్వనిర్ణయములకు భ్రాంతులకు మూలమైన ఎరుకను గురుబోధచే విడిపించుకొన్న గాని భ్రాంతి రహితము కాదు. తాను పరమాత్మ స్వరూపుడనే అభిమానము అన్ని అభిమానములకు కారణమగు చున్నది. ఈ స్వాభిమానము ఒక పరిపూర్ణ బోధచేతనే రహితము కాగలదు. పరిపూర్ణ మెరుకలను రెండిని వస్తు నిర్ణయముగా గుర్తించి గుర్తెరిగే తన తెలివిని లేకుండా చేసు కొనుటయే కదా పరిపూర్ణ బోధ. పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమందు ఎరుకపుట్టనే లేదు అనే భావన క్రమశః ఆరూఢమగుచున్న కొలది అంతఃకరణ నిర్వీర్యమై సర్వాభి మానములు రహితము కాగలిగి అశరీర పద్ధతి ఏర్పడగలదు. ఎరుకను విడిపించే గుట్టు గురుమూర్తి వద్దనే కలదు. ఈ భావమునే శ్రీకృష్ణదేశికేంద్రులు "ఎరుక తనకు తాపీడిపోదు, ఎరుకను విడిపించ లేరు ఎవ్వరు ధాత్రిన్ గురుడొకడుతప్ప" అని గురువు ఆధిక్యతను నిరూపించియున్నారు. ఒక్క గురుకృప వల్లనే పరిపూర్ణబోధ అరూఢము కాగలదని ముఖ్యముగా గ్రహించవలసియ్యున్నది. గురుమూర్తి సర్వాభిమానములకు మూలమైన మూలములేని గుర్తెరిగే శరీర మందలి భ్రాంతిని రహితముగావించగలరు. ఏ నిర్ణయము చేయని పరిపూర్ణస్థితి అనగా అశరీర పద్ధతిని ప్రసాదించి, కర్తవ్యనిష్ఠుని గావించగలడు. అశరీర పద్ధతి అననేమి? తదాచరణ విధానమేమి? అనే అంశములు విచారించుటకు ముందుగా గీతారహస్యమును తెలియవలసియున్నది. కురుక్షేత్ర సంగ్రామంలో ఏకైక వీరుడైన నరుడు తన సోదరులను, తండ్రులను, తాతలను, బంధువులను చూచి, అభిమానగ్రస్తుడై మోహమున చిక్కి యుద్ధము చేయనని, అడవికేగి కందమూలాదులు భుజించెదనని గాండీవమును విడిచి రణరంగమునుండి నిష్క్రమించుటకు ద్యుక్తుడు కాగా, శ్రీకృష్ణుడు వానికి సాంఖ్య యోగమునందు పరిపూర్ణ భావమును, స్థిత ప్రజ్ఞ లక్షణములను ఎరుక పరచి లోకమందు గల ఇతరమైన కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన మార్గములను నిర్దేశించుచూ చివరకు స్వధర్మమును ఎరుకపరచియున్నాడు. చిట్టచివరి శ్లోకములో "సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య" అంటూ సమస్త ధర్మాధర నిర్ణయములను వదిలి ఏ నిర్ణయము పూనక గురువునగునన్నే ఆశ్రయించుమని అనగా గురుమూర్తికి నీ ఎరుకను దక్షిణగా నొసగి, నీవు లేని పరిపూర్ణమున అంతఃకరణేలేని అశరీర పద్ధతిలో సహజరూప కర్మానుష్టాన పరుడవై కర్మాచరణగావించుమని, అట్టి స్థితి యందు పుణ్యపాప రూప సంస్కారములు నిన్నంటవని, కనుక ఎరుకను వీడి అశరీర పద్ధతిలో తన నిర్ణయా నుసారముగా ప్రవర్తించమని బ్రహ్మోపదేశము చేసియున్నాడు. గీత యందలి రహస్యమిదియే. ఇట్టి పూర్ణ భావమును సూచించక, వారి మత నిర్ణయములే సరిపెట్టుకొనుట కడు శోచనీయము. అశరీర పద్ధతి అనగానేమి? పరిపూర్ణ భావజ్ఞుడు అభిమాన రహితులా,

సహితులా? విచారించవలసియున్నది.

శ్లో ॥ అశరీరం సర్వదా అస్తి శరీరరహితంసదా
అయమేవ సద్యోముక్తి, రన్యథాభ్రమకారణం॥

అనగా అశరీర రూపముగా అనగా ఆవరణ రహితమైన కేవల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమే వున్నది: దానియందు లేక తోచుచూ, శరీర రూపమైయున్న (ఆవరణ రూపమై)మూలములేని గుర్తెరిగే శరీరము ఏమియు లేదు. ఇట్లు తెలియుటయే ముక్తి. మిగిలిన మార్గములన్నియు భ్రాంతిరూపకములే. శరీరమనగా నేమి? అన్నచో సమస్తమును గుర్తెరుగునదియును, సమస్త వ్యవహారములకు అత్యంతమూల కారణమైనదియును ద్వయదోషసమీతమైనదియును అగు ఎరుకయే అని తెలియవలెను.

శ్రీ దయానంద పొన్నాల రాజయోగీంద్రులు రచించిన "నిజప్రబోధవిధానము" అను గ్రంథమందు అశరీర నిర్ణయమును క్రింది విధముగా నిర్ణయించియున్నారు. "అచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునకు మూలములేని గుర్తెరుగు శరీరమునకు, ఏలాంటి సంబంధము లేదని తెలియుట మాత్రమే ఆశరీరస్థితియని, అశరీరపద్ధతిని వివరిస్తూ" ఈశ్వరుడు జీవులొనర్చు కర్మానుసారముగా ఫలములనొసగి తానకర్తగానుండునట్లు, పరిపూర్ణస్థితి గల అశరీరి లోకహితమునకు సర్వకర్మలొనర్చి అకర్తగానుండును. అని శలవిచ్చియున్నారు.

శ్రీభాగవత కృష్ణదేశి కేంద్రులవారు తాము రచించినకందార్థ కంద పద్యములలో ఆ శరీర పద్ధతిని నిర్ణయించియున్నారు. అందు ముఖ్యముగా "కలనెడ బాసిన మనుజులు" అనే కందార్థములో అశరీర పద్ధతిని విపులీకరించియున్నారు. కల అనగా నరస్వప్నముగాక సురస్వప్నమునే గ్రహించవలెను. పరిపూర్ణములో లేక తోచిన ఎరుకేకలః "హరియందుతోచు విశ్వము నరస్వప్నమువంటిదనిరి. నానాజనముల్ సురస్వప్నము వంటిది అనెస్థిరమతి శివరామనామదీక్షితుల్ ధరన్" అని కందపద్యములో శలవిచ్చియున్నారు. కలనెడబాయుట అనగా కలతోచిన విధముగా గుర్తెరుగు శరీరము తోచుచున్నది గాన గురుమేల్కచే గురుబోధ మెలుకువ పొందుటయే కలనెడబాయుటకదా కలలోపలి పనులు అనగా నేమి? అన్నచో నేను అనే గుర్తుతో చేయు సమస్త కర్తృత్వరూపకర్మలు అని తెలియవలెను.

గురుకృపచే తాననే తెర, తొలగించుకున్న మనుజులకు, ఇక తమచేజరుపబడు పుణ్యాపాప ఫలితములుండునా? తానే లేడు గనుక తానుగా చేయవలసిన పనులేమియు లేవు. నేను, నాది అను అహంకార, అభిమానములు లేవు. ఇక అతనికి కర్తవ్యమేమి? అన్నచో నేను అనే గుర్తును విడిచి వ్యవహరించుటయే అని గ్రహించవలెను. కలనుండి మేలుకవ పొందినవారు మరల కలలోపలి పనులు చేయగలరా అని దేశికేంద్రులు ప్రశిస్తున్నారు.

జవాబుగా కలవారు కారని నిరూపిస్తూ వారలవలె ఎరుకనే కలను, గురుకరుణచే వదలి అనగా గురుబోధచే **మేల్కనుపొందవలెనని నిర్ణయిస్తు,** అంతటితో ఆగక "ఎరుకలో నా గల పని చేయవలదే" అని కర్తవ్యమును నిర్దేశించుచున్నారు. ఎరుకను విడిచిన తరువాత ఇక ఎరుకలోగల పనిచేయుట ఎట్లు? కావున ఎరుకను వీడి ఎరుకలోగల పనిచేయుట పొసగునా? అను శంక కలుగక మానదు. "ఎరుకతో వచ్చిన విశ్వము ఎరుకతో జనుగాని నిల్వదు, అని తననుంచైనది కనుక తాను విశ్వము కనుపించుటుళక్కి అనిన్ని, నిరూపించిన విధముగా తాను, తననుంచి వచ్చిన సమస్తము తానులేకపోయినప్పుడు అన్నియు లేక పోవును. ఎరుకను వీడిన పిదప, ఎరుక లోగల సమస్త పనులు లేవు. అనగా నేను అనే గుర్తుతో సమస్త వ్యవహారములు లేవు. అనగా ఇక ఏ విధమైన నాదనే వస్తువు లేదు తద్వారా కర్తవ్యం లేదు. "నేను" గురుమూర్తికి అర్పణగావింపబడినది. దానిని ముట్టక వ్యవహరించమని అనగా అది కేవలము గురుసొత్తునియు, తానొక ధర్మకర్తగా మాత్రమే వ్యవహరించువలెనని, గురు ఆజ్ఞాపాలనయే తన కర్తవ్యమనియు, భావించుచూ ఎరుకలోగల పనులు చేయుచున్నచో, అవి నూతన సంస్కారోత్పత్తికి హేతువులు కాబోవు. ఇది అతికష్టసాధ్యమైన స్థితి లక్షణము. సామాన్యముగా అలవడుట కష్టసాధ్యము. అత్యంత గురుకృపా పాత్రులకు సుసాధ్యము. ఎరుకను వీడి, నేను, నాది, అను అహంకార మమకారములు వీడి, గురువు నిర్దేశించిన మార్గములో పయనించినచో వారు మేల్కలోవారే కాని, కలవారు కారు. వారు కలలో పనులు చేయువారు కాదుకదా! ఈ విధముగా ఎరుకను వీడి, తిరిగి ఎరుకలోగల పనులు కర్తృత్వరహితముగా చేయుచున్న వారు కలవారు కారనియు, కలవారని పలికిన వారికి పాపముతొలగదనియు నిర్ణయించినారని తెలియవలెను. అంతేగాని, నేనే లేను గనుక నేనే పనియు చేయనని కర్మ సన్యాసము చేయరాదని ముఖ్యముగా తెలియవలెను.

"జగము వలన సంకల్పము" అనే కందార్థంలో " మృగజలమగు పద్ధమిధ్యం చెరిగిన మాద్కి" అని నుడివియున్నారు. ఎండమావులలో నీరుతోచుచూన్ననూ అది నీరు కాదనియు, దానివల్ల దాహోపశాంతి కలుగ జాలదనియు ఎండమావులు అగుపడటమే గాని వస్తువు నిజముగా లేనట్లు అని తెలిసి ఎండమావులందు భ్రాంతి వుంచని యట్లు, దానియందు ఎట్టి భ్రాంతి లేక వ్యవహరించమని నిర్దేశించుచున్నారు.

పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమందు ఎరుక పుట్టనే లేదు ఈ భావము ఒక్కసారిగా ఆరూఢమగుటకష్టము "ఎరుకనే కల నీకు ఎప్పుడుతోచితే ఎరుకలేందను మేల్కనెరుగుము అప్పుడే చాలు" అని దేశికేంద్రులు శలవిచ్చిన విధముగా ముందుగా అంతఃకరణయందు పై భావమును

16. అంతఃకరణము

అంతఃకరణమనగా లోపలి పనిముట్టు అని శబ్దార్థము. దానిని శాస్త్రములు అద్దముతో పోల్చినవి. అద్దమెంత చిన్నదైన పెద్దదైన పర్వతము (లేక ఆకాశం) కూడా అందు ప్రతిబింభించగలదని వేమనార్యులు చెప్పియున్నారు. అంతఃకరణమునకు ఒక ఆవరణము లేక పరిమితి కల్గియున్నది. ఇది వ్యష్టి సమిష్టి రూపములుగా నున్నది. వ్యష్టి అంతఃకరణము మిక్కిలి సంకుచితమై ఒక చిన్న ఆవరణ (శరీరం) లో నున్నది. దానియందు కర్తచేయు సమస్త వ్యవహారములు సంస్కారములై బీజమందలి అంకురమువలెనుండును. అది అసలు పరిశుద్ధమైనను వాసనలు (సంస్కారములు) దానిని మలినమొనర్చినవి. సమిష్ట్యం తఃకరణము నందు సమస్తజీవోపాదుల యొక్క కర్మవాసనలు చేరుచుండును. తిరిగి యే జీవోపాధి కర్మఫలమును ఆ జీవోపాధికి కాలానుసారముగా చేర్చుచుండును. ఈ సమిష్టి అంతఃకరణయే కూటస్థమని, అక్షర పురుషుడని చెప్పబడుచున్నది. అంతఃకరణము మనఃప్రాణ వాక్కులు యొక్క సమిష్టి అయి వున్నది వ్యష్టి యందు కర్త యొక్క మనః ప్రాణవాక్కులు చేయు కర్మ సంస్కారములు పునర్జన్మకు పునాది వేయుచున్నవి. కనుక ఆధ్యాత్మిక సాధన చేయువాడు సత్వ గుణప్రధానమగు కర్మలను మాత్రమే చేయుచు తన ప్రవర్తన పట్ల అతిజాగ్రత్త వహించవలసియుండును. కర్మ నుంచి జన్మ జన్మ నుంచి కర్మయు, కార్యకారణ రూపంగా జన్మ పరంపరలకు హేతుర్భూతములై యున్నవి. దీనిని సంసారమనవలెను గాని, గృహస్థుని యొక్క భార్యబిడ్డలు, ఆస్తిపాస్తులతో గూడినది సంసారం కాదు.

నానా కర్మ వాసనాన్వితమైన అంతఃకరణతోనే జీవిపుట్టుచున్నాడు. ఈ వాసనాక్షయమైనగాని అంతఃకరణ పరిశుద్ధికాజాలదు. ఇందుకు సత్కర్మానుష్ఠానము, గురుమంత్రానుష్టానాది సాధనలు అవసరములు. అట్టి శుద్ధాంతఃకరణమునందు మాత్రమే మంత్రార్థ స్వరూపమగు వస్తువును ప్రవేశపెట్టుటకు సాధ్యమగును.

వ్యష్టి అంతఃకరణమునందున్న మనస్సు "మనోహిజతువత్" అని చెప్పబడినది. అనగా లక్కవంటిది. కరిగించి యే మూసలోపోస్తే తదాకారం వహించును. అదేప్రకారం మనస్సు గూడ ఏ వస్తువు మీద లగ్నమైతే ఆ వస్తు స్వరూపము చెందును. కనుక ఆత్మ స్వరూపమనే మూసయందు ప్రవేశింపచేసిన యెడల ఆ స్వరూపమును చెందగలదు.

తాను వేరు, ఆ పరమాత్మ వేరు అనుకొనుట భ్రాంతియే తానే గాదు, సమస్త చరాచర జగత్తున్ను ఆ పరమాత్మయే గాని అన్యంగాదు. "సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ" అని శ్రుతి తెల్పుచున్నది.

"యధామృణ్మయోకుంభః తద్వత్ దేహోపి చిన్మయః" అని ఆదిశంకరులు అన్ని దేహములు గూడ, (జడములని కొందరు చెప్పుచున్నప్పటికి) చిన్మయములే అనగా ఆత్మ స్వరూపమే అని ఉద్ఘాటించి యున్నారు. ఆత్మ దృష్టితో చూచినచో అమృత, అమేధ్యములు రెండు కూడా ఆత్మయే. అన్నము పరబ్రహ్మ స్వరూపమైతే, అమేధ్యం కూడా పరబ్రహ్మ స్వరూపమే. అన్న పరిణామమే అమేధ్యము. భుజించిన అన్నము యొక్క సూక్ష్మము మనస్సునకు, మధ్య భాగము మాంసమునకు పుష్టి కలిగిస్తే కనిష్ఠాంశము మలరూపంగా విసర్జింపబడుచున్నది. దానివి అపరిశుద్ధ పదార్థమని యెంచినను, అది క్రిములు సూకరాదులు మున్నగు ప్రాణులకు తిరిగి ఆహారమగుచున్నది. పనికిరాని పదార్థము వెదకి, తెమ్మని జనకుడాజ్ఞాపిస్తే, శుకుడు మలమును తెచ్చెననీ, దానిని అగ్నియందభిమంత్రించి హోమం జేస్తే, దాని నుండి మానవ వైఖరీ వాక్కులో "నా పూర్వరూపము పంచభక్ష్య పరమాన్నములైనా, యీ మానవుని గర్భమును చేరుటతో నాకీ రూపం సిద్ధించినది. కనుక నాకన్ననూ యీ మానవ శరీరమే హేయ్యము" అని వినవచ్చెనట.

అంతఃకరణము సూక్ష్మశరీరమునకు, సంబంధించినది. వ్యష్టియందీ సూక్ష్మ శరీరాభిమాని తైజసుడనీ, సమష్టియందు హిరణ్యగర్భుడనీ పేర్లు పొందినాడు, వ్యష్టి అంతఃకరణముతో గూడి జీవుడనీ సమష్టి అంతఃకరణతో గూడి ఈశ్వరుడనీ జీవేశ్వర నామములున్న ప్రసిద్ధిచెంది, కార్యకారణోపాధులుగానున్నవి. "కార్యోపాధికరయంజీవః కారణోపాధిరీశ్వరః కార్యకారణతాం హిత్వా పూర్ణబోధావ శిష్యతే" ఇదే ఉపాధి ద్వయము దీనికి పురుషోత్తముడే ఆధారము అధిష్ఠానము అయి యున్నాడు. ఈ సర్వము నందు భ్రాంతి రహిత స్థితి చెందినప్పుడే పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మ నిశ్చయము కాగలదు.

17. వస్తు నిశ్చయము - ఎరుకను విడుచుట

ఎరుకనగా యేదో తెలియకుంటే ఎరుకను విడుచుట యెట్లు? పరిపూర్ణమును, యెరుకను, యెరిగి యెరుకవీడుమని పరిపూర్ణ బోధ, వస్తు నిర్ణయము లేకుంటే యెట్టి అనర్థములు కలుగునో ఈ క్రింది కథ నిరూపింపగలదు.

ఒక గ్రామమున వ్యవసాయ వృత్తితో నొక గృహస్తు నివసించుచుండెను. అతనికొక పాడిగేదె కలదు. ఒకరోజు సాయంత్రము వారింటిని దూరపు బంధుఒకడు చుట్టపుచూపుగా వచ్చెను. ఆ వ్యవసాయదారుకి భార్య అతనిని ఎంతో ఆదరించి తన భర్త పొలమునుంచి వచ్చె సమయమైనదని చెప్పి అతనికి విందు భోజనము సమకూర్చుటలోనిమగ్నమయ్యెను. ఇంతలో పొలమునుంచి గేదెను తోలుకుంటూ ఆ గృహస్థు ఇంటికరుదెంచెను. చుట్టమును చూచీ అతనితో ఇష్టా గోష్ఠి సలుపుచునుండెను. గేదె దొడ్డిలోనికి పోయెను. గేదె విషయము

జ్ఞాపకము వచ్చి భార్యను పిలిచి "చుట్టమును త్వరగా కట్టివేసి, దయ్యమును వదలి దుడ్డుకర్ర నా చేతికీయ మని ఆజ్ఞాపించెను.

ఈ మాటలను విని వచ్చిన బంధువు, భయసంభ్రమములతో తటాలున వీధిని బడి, తన ఊరివైపు పరుగిడసాగెను. తన్ను బంధించి దయ్యమును మీదకు వదలి దుడ్డుకర్రతో తన్ను చావగొట్టుదురని అతని అపోహ, ఇట్లు తమ బంధువు పారిపోవుచుండగా యిట్లా ఎందుకు పారిపోవుచున్నాడో ఏమి కోపము వచ్చినదో బ్రతిమాలి తిరిగి యింటికి తీసుకొని రావలెనని అతని వెనుక పరుగిడసాగెను.

తన్ను పట్టుకొని యింటికి తీసుకొని పోయి భాదిస్తారేమోనని మహాభయముతో బంధువు వేగము హెచ్చించి చిక్కకుండా పారిపోయెను. వ్యవసాయదారుడు చేయునది లేక యింటికి తిరిగి వచ్చెను.

ఐతే ఆ దంపతులు తమ గేదెకు, చుట్టమనియు, ఆ గేదె దూడకు దయ్యమనియు, పాలచెంబుకు దుడ్డుకర్రయనియు, ముద్దు పేరు పెట్టుకొన్న సంగతి పాపమా బంధువుకు తెలియకపోయెను. కనుక యెరుకయనే పదమున కర్థమేమో తెలియకపోతే యెరుకను విడుచుట యెట్లు సాధ్యం? పరిపూర్ణ భావజ్ఞులు ఏ వస్తువునకు యెరుకయని పేరు పెట్టుకొనిరో, దాని స్థాన స్వరూప స్వభావము లయేమో ముందుగా తెలుసుకొనని యెడల పై కథలోని బంధువు వలె మోసపోవుట నిశ్చయము.

18. ప్రాణము ఆత్మకాదు

1. జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తలనే అవస్థాత్రయములయందు ప్రాణము ఉచ్ఛ్వానిశ్వాస రూపంగా పనిచేయుచున్నది. మిగితా ఏ యింద్రియములు పనిచేయక నిద్రించినా ప్రాణము మాత్రము మేల్కొనియే యున్నది. 2. మంచి వాయువును లోనికి గ్రహించి చెడ్డగాలిని బైటికి పంపివేసి రక్తమును శుభ్రపరుచుటకు ప్రాణము ముఖ్యావసరం. ఈ ప్రాణమే పంచప్రాణ రూపముగా శరీరములో పనిచేసి దేహమును ధరించి భరించుచున్నది. ప్రాణము లేనిచో దేహము వెంటనే శిథిలమైనశించుచున్నది. కనుక ప్రాణవాయువు లోనికి పంపి దేహమును కొంత కాలము నిలుపుచున్నారు డాక్టర్లు. 3. ప్రాణము సమస్త ఉపాధుల యందునూ ఉండియున్నది. ఉపాధులు లేనిచోటున కూడా ప్రాణము ఉండి ఉపాధులన్నిటిని హారములో దారమువలె చేర్చి సూత్రాత్మయని పేరుతో వ్యవహరింపబడుచున్నది. 4. హారములోని ఏ పూస పగిలి పడిపోయినా, లేక ఏ క్రొత్త పూస గ్రుచ్చబడినా దారము మాత్రము పోకుండా యెట్లున్నదో అట్లే, దేహములు వచ్చినా పోయినా తాను మాత్రం స్థిరంగానుంటున్నది. 5. ప్రాణమున్న చోటనే తెలివి ప్రకాశించు చున్నది. ఈ కారణములను

బట్టి ప్రాణమే ఆత్మ అని స్థూల దృష్టికి తోచుచున్నది.

కాని 1. ప్రాణము స్వత:హాగా జడ స్వరూపము. తెలివిహీనమైనది. స్థూల రూపమైయున్నది. ఇంద్రియములకు గోచరించు చున్నది. 2. నిరంతర చలన స్వభావము కల్గి అచలస్థితియే మాత్రము లేకుండా యున్నది. 3. ప్రాణమును ప్రాణాయామాదిక్రియలచే బంధించుటకు సాధ్యమైయున్నది. 4. జాగ్రదాది అవస్థాత్రయమునందే వ్యవహరించుచున్నది గాని తురీయము నందు ప్రాణవ్యవహారము లేదు. 5. సుషుప్తి అవస్థ యందు ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసరూపంగా రోద చేయుచు ప్రాణము సంచరించుచున్న దొంగలింటిలో ప్రవేశించి తనవంటి మీద వస్తువులను తీసుకొని పోవు చున్నా గుర్తించుట లేదు. యిట్టి తెలివిహీనమైన ప్రాణం ప్రజ్ఞానఘనమైన ఆత్మయెట్లు కాగలదు?

ప్రాణము ఆత్మ కాదు. కాని అచలస్థితిలో నుండే ఆత్మ కారవణ భూతమైయున్నది. ఆత్మయే చలన రూపమగు ప్రాణముగా తొలి పరిణామం చెందినది. ఆత్మసత్తా లేనిచో ప్రాణచలనమే ఉండదు. ఆత్మ సూక్ష్మము. ప్రాణము స్థూలము. ఈ స్థూల, సూక్ష్మములుగా, ప్రాణ ప్రజ్ఞల రూపములుగా ఒకే ఆత్మఉంటున్నది. ఆత్మ కానిది ఏదిలేనేలేదు. కనుక ప్రాణము ఆత్మయే అంటే తప్పులేదు. కాని ప్రాణమే ఆత్మయని అనరాదు.

ఆత్మ సత్తా చేతనే ప్రాణము చలించి జీవునికి చేతనము కలిగించి ఇంద్రియముల ద్వారా విషయగ్రహణ గావించి స్థూల శరీరముచే సకల క్రియాకలాపములు చేయించుచున్నది. ఆత్మ సత్తా లేనిచో తృణమైన కదులదు. విశ్వాతీతముగానూ విశ్వాంతర్గతము గాను ఉండునది, ఆత్మ త్రికాల బాంధ్యమైనది. ఆత్మయొక్క సద్రూపము దాని ప్రథమ చలనముతో ప్రాణోత్పత్తి అయినది. కనుక ప్రాణమునకు పూర్వా పరముల యందు కూడా నున్న ఆత్మకున్ను ప్రాణముకున్ను తేడా గమనించవలెను. మరణ కాలము ప్రాణముతో పాటు ఆత్మకూడా బైటికి పోదు. ఆత్మ లోపలా బైటా నిండియే యున్నది. ప్రాణముతో పాటు బైటికి పోయేది మనస్సుగాని ఆత్మగాదు. ఈ విధంగా విమర్శించి ఆత్మ ప్రాణముల కుండే భేదమును గమనించవలెను.

19. ఆవరణ - నిరావరణములు

సృష్టిలోగల సమస్త వస్తువులకు స్థూలమగునొక ఆవరణ అంటూ వుండక తప్పదు. ఆ ఆవరణయందు తత్వరూపంగానో శక్తిరూపంగానో లేక గుణరూపంగానో ఆవస్తువు యొక్క సూక్ష్మం యిమిడియే వుంటూ వున్నది. "ఆ బ్రహ్మస్త్రంభ పర్యంతం పరమాత్మ స్వరూపకం" అని చెప్పబడింది అంటే, ప్రతి వస్తువునందు సూక్ష్మరూపంలో పరమాత్మ వ్యాపించి యున్నాడన్న మాట "జీవోబ్రహ్మైవనాపరః అన్నపుడు దేహాదుల యందు ఆ పరమాత్మే

జీవరూపంగా నున్నాడన్న మాట. కనుక సూక్ష్మరూపంలోనున్న ఆ పరమాత్మకు సమస్త దేహములున్ను వస్తువులున్ను స్థూలరూపములే అనవచ్చు. అనగా ఆవరణములనే అనవచ్చును.

అపుడిక భగవంతుడు సాకారుడా నిరాకారుడా అనే సమస్య తేలిపోయినట్లే. సాకారుడూ అతడే, 'నిరాకారుడూ అతడే. మొదటిది అతని స్థూల రూపము రెండవది అయిన సూక్ష్మరూపం. మందాధికారుల సౌలభ్యమునకై "ఉపాసకానాం, హితార్థాయ బ్రహ్మణోరూప కల్పనా" అని విగ్రహారాధనలు ఏర్పడియున్నవి. దేనిని నామ రూపకల్పనతో సామాన్యులు ఉపాసించుచున్నారో దానినే జ్ఞానులు నిరాకార వస్తువుగా ఉపాసిస్తున్నారు.

కనుక ఆ ఒక్క పరమాత్మయే సాకారముగా చూచు వారికి సాకారముగానూ, నిరాకారముగా చూచువారికి నిరాకారుడుగాను, సర్వత్రా చూచువారికి సర్వత్రాను కనుపించును. సృష్టికి పూర్వయుండిన రీతిగా జగత్కారణ వస్తువు కనుపించును. ఆత్మజ్ఞాని తెలుసుకొనగోరును. అట్టి అతీత స్థితిలోనున్న పరమాత్మకే పురుషోత్తముడని పేరు. ఆ పురుషోత్తము డుండుటకు ఒక స్థానమని గాని లేక లోకమని గాని నిర్ణయించవచ్చునా? అలా వుంటే ఏక దేశీయుడు ఖండ స్వరూపుడే అగును. గాని అఖండ స్వరూపుడెట్లౌతాడు. సంపూర్ణముగా విచారించినచో తానుపురుషోత్తముని కంటె భిన్నుడను గానని తెలియవచ్చును. యిందుకు సాధనా రూపంగా ఉత్తరగీత "ఖమధ్యే కురుచాత్మానం, ఆత్మమధ్యేచ ఖంకురు" అని ఆదేశిస్తున్నది. గురు ముఖతః విచారించి గుట్టు తెలుసుకొన్న వారు గాని యీ సాధనయందు కృతార్థులగుట కష్టము. మన ఉహ కందే సమస్తమునకు ఆవరణమున్నదని చెప్పాలి. ఐతే జీవేశ్వరులకున్ను ఆవరణలుకలవా? అంటే, తప్పకుండానున్నవి. స్థూల సూక్ష్మ కారణ శరీరములు మూడున్ను, జీవేశ్వరులకు ఆవరణములై యున్నవి. కనుకనే "మరుపన తొలిమేనులు మూ డెరుకన నాల్గవ శరీరమీ రెండొకట" అన్నారు శ్రీకృష్ణదేశి కేంద్రులవారు. ఈ శరీర త్రయములో స్థూల దేహమునకు సూక్ష్మ శరీరమున్నూ సూక్ష్మ శరీరమునకు కారణ శరీరమున్నూ కారణశరీరమునకు మహాకారణ శరీరమున్నూ కారణములై వున్నాయి. ఆవరణములై వున్నాయి. మహకారణ శరీరమే ప్రత్యగాత్మ. యిదే సమిష్టియందు పరమాత్మ అయివున్నది కదా! కారణ శరీరముచే ఆవరింపబడిన ప్రత్యగాత్మకే జీవుడని పేరు, ఐతే కారణశరీరమంటే ఏమి? అనే ప్రశ్న వస్తుంది. అజ్ఞానమే, లేక అవిద్యయే కారణ శరీరము. యిదే మిశ్రమ సత్వప్రధానమగు ప్రకృతి. కనుక జీవునికి అజ్ఞానమే కారణం లేక ఆవరణమైయున్నది. యిట్లే విమర్శించినచో శుద్ధ సత్వ ప్రధానమగు మాయ లేక అవిద్యయే ఈశ్వరునికి కారణ శరీరము. యింకనూ యీ విచారణ పొడిగిరాచినచో మూల ప్రకృతియే. సృష్టి కారణమగు పరమాత్మకు ఆవరణముగా తెలియచున్నది. అవిద్యావరణము, విద్యావరణము, ప్రకృత్యావరణములను

ముఖ్యమగు, మూడావరణములు పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమును తెలియుటకు అవరోధములు గానున్నవి. కనుకనే భగవద్గీతయు " అజ్ఞానేనావృతం జ్ఞానం తేన ముహ్యంతి జంతవః" జీవుల అజ్ఞానావరణమున మునిగి ఏ రీతిగా మోక్షము చెందగలరు? అని దీని భావము. ఈ ఆవరణలన్నియు ఏట్లున్నవంటే ఒక ఉదాహరణ వల్ల దీనిని తెలుసు కొనవచ్చును. ఒక మహా సముద్రములో గాజువరలతో ఒక పెద్ద ఆవరణను ఏర్పరచి యీ ఆవరణలో మట్టివరలతో ఒక చిన్న ఆవరణను ఏర్పాటు చేసినవిధముగా నున్నవి. ఈ మట్టి వరల ఆవరణలో నొక కప్ప యున్నదనుకొనుడు. దానికి మహా సముద్రము చూడవలెననియిచ్ఛ కల్గింది కాని తానున్నదే మహా సముద్రమని దానికి తెలియదు. కారణమేమి? ముందుగా మట్టివరలు, ఆ పైన గాజువరలు దాని దృష్టికవరోధములు కప్పయే జీవుడుగా నున్నది. మట్టివరలే అంతఃకరణము (లేక అవిద్యావరణము) గాజు వరలే మాయావరణము యీ రెండావరణములు సమిష్టియే ప్రకృత్యావరణం. త్రికరణ శుద్ధి పూర్వకమగు సత్కార్మా నుష్ఠానమున్ను, ధారావాహికమగు గురుపాసన చేతను అవిద్యావరణ రూపమగు మట్టివరలు పలచబడిపోయినచో మాయావరణరూపమగు గాజు వరలు మాత్రమే శేషించును. కాని నిరావరణ రూపమగు పరిపూర్ణ సముద్రము యొక్క అఖండ స్వరూపము చక్కగా గోచరించుచునే యుండును. యిదియే ఆవరణముననే నిరావరణమును జూచు పద్ధతి. ఈ విధముగా సాధకుడు ఆత్మదృష్టి సాధించి గురుకృపాపాత్రుడై ఆ పిమ్మట జన్మకారణమగు ఎరుక రహిత స్థితి ఉండజూచుకొని జన్మ రాహిత్యమును సాధించగలడు.

20. ఏ ఆశ్రమం గొప్పది ?

బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వానప్రస్థ సన్యాశ్రములలో ఏది గొప్పది? అను శంకగల్గి, తన్ని వృత్తి చేసిన వానికి చక్కని బహుమతి నొసంగెదనని గాంధార దేశము నేలు సుధర్ముడను రాజు తన రాజ్యమంతటా ప్రకటించెను. కొందరు సన్యాసము గొప్పదనియు, కొందరు గృహస్థమే గొప్పదనియు, అందుకనుకూలమగు యుక్తులచే రాజుగారిని సంతృప్తపరచ జూచిరి. వారి వాదములను అనుభవములో ఋజువు చేసి చూపుడని సుధర్ముడు వారిని కోరుచుండెను. పండితులు చేయునది లేక వెడలిపోవుచుండిరి.

ఇట్లుండ గృహస్థాశ్రమందుండి పరిపూర్ణ బోధనారాధము చేసుకొన్న సుబుద్ధియను నాతడు రాజు కడుకు ఏ తెంచి యిట్లు ఉపన్యసింప సాగెను. సక్రమముగా నిర్వహింపబడినచో అన్ని ఆశ్రమములున్ను దేనికది గొప్పదే. కాని అన్ని ఆశ్రమములలోనూ గల ఉత్తమ ధర్మములను నిత్యజీవితంలో అనుసరించు రాజయోగ పద్ధతి ఉత్తమోత్తమము. బ్రహ్మచర్యము చేస్తూ గురుస్థానమందుండి గురుసేవ చేసుకొంటూ బ్రహ్మవిద్యా

రహస్యములను గురుముఖతః శ్రవణము చేయు బ్రహ్మచర్యాశ్రమము ప్రశంసనీయము. ఐతే స్వకష్టార్జితముచే దేహపోషణ గావించుకొనక భిక్షాటన గావించి యితరులిడిన భిక్షాన్నము గ్రహించుట మంచిది కాదు. ఏలనన తాను స్వీకరించు భిక్షాన్నము పాపకర్మలచే సంపాదింపబడినదగుచో ఆ పాపమునందు తాను పాలు పంచుకొని తన అంతఃకరణను మలిన పరచుకొన్నవాడగుచున్నాడు. న్యాయార్జితముచే కుటుంబపోషణ గావించుకొన్నచు అతిథి అభాగ్యతుల యొక్కయు పేదసాదల యొక్కయు క్షుదశాంతి గావించుచూ తన బల ధన విద్యలచే ఇతరులకు సేవచేయు గృహస్థాశ్రమమున్ను గొప్పదే. కాని యీ ఆశ్రమమునందు స్వార్థపరత్వము పెంపొందుట అహంకార మమకారములు, కర్తృత్వ భోకృత్వములు, ఈషణత్రయము పెరుగుట కెక్కువ అవకాశములున్నవి. వానప్రస్థాశ్రమము అనగా భార్యను తీసుకొని ఆమెను మాతృవతుగా చూచుకొంటూ అడవులయందు కంద మూలాదులు మాత్రమే గ్రహించుచు తీవ్ర వైరాగ్యము పెంపొందించుకొనుట మంచిదే. కాని అడవుల యందు సర్వ సౌకర్యములు దాసదాసీలు సమకూర్చుకొని "కౌపీన సంరక్షణార్థం అయంపటాటోపః" అను న్యాయముగా ఒక క్రొత్త సంసారములో ప్రవేశించు అవకాశములుంటున్నవి. సర్వసంగపరిత్యాగము గావించి, గ్రామైకరాత్రముగా దేశాటన చేసి, అధికారులగు వార్కి బ్రహ్మ విద్యయందాసక్తి గలిగించి, లోకసేవా పరాయణమగు దివ్య జీవితము గడుపు సన్యాసాశ్రమమున్ను గొప్పదే. కాని ఒక ఆశ్రమం కట్టించెదనని ధనము స్వీకరించి బ్యాంకులలో అసలీ ఫాయిదాలు నిల్వలు పెంచి కట్టించిన ఆశ్రమములో సకల సౌకర్యములేర్పాటు చేసుకొని భోగపరాయణులై తాము చెడినదేగాక లోకమును చెరుచు సన్యాసులు పరమ భ్రష్టులు. కేవల సత్కారమాన పూజలొందుటకు దండకాషాయ ధారణ గావించు కీర్తికాములు వృద్ధిజెందు ఈ కలియుగమున సన్యాసము నిషేధింపబడినది. కనుక ఈ చతురాశ్రమములు యందు గుణదోషములు రెండునూ కూడియున్నవి. కేవల జన్మరాహిత్య రూపమోక్షమాసించి సద్గురువు నాశ్రయించి, ఉపదేశముగొని గురువును పరమాత్మ స్వరూపునిగా నుపాసించుచూ గురూపదిష్ట మార్గమందు మనశ్శుద్ధి గావించుకొని లోకసేవా పరాయణమగు దివ్య జీవనము గడుపు రాజయోగి ధన్యుడు. ఇతడే ఆశ్రమము నందున్న వాని జీవన విధానము, చూచువారలకు వాడున్నట్లు తోచువారలకు శృంగారముగా (ముద్దుగా)నే యుండును. రూపవతికి కురూపికి యిరువురకు మంగళసూత్రం పూజ్యార్హత కల్గించును గదా! కనుకనే "యతిర్భూపతిర్బ్రహ్మ చారీచ గేహి" ఇందెవ్వరైనను లక్షణయుతులై గురుగీతా ధర్మము పాటింతురేని తప్పక జన్మరాహిత్యము పొందగలరు.

రాజయోగి గృహస్తుగా ఉండియూ ఈ చతురాశ్రమములలోని సధర్మములన్నియు పాటించును. ఎట్లనగా, గృహస్తుగా నుండియు, ఋతుకాల మందు తప్ప, భార్యను కలియక

బ్రహ్మ విద్యయందు కృషి చేయుటచే, అతడు బ్రహ్మచారియననొప్పును. గృహస్తుగా నుండి కర్తవ్యకర్మలను కర్తృత్వరహిత విధానముగా స్వార్థము వీడి ఆచరించుచూ సర్వులకు ప్రేమ భావముతో తగిన సహాయం చేస్తూ న్యాయ సంపాదనతో కాలం వెళ్ళబుచ్చుచూ అతడాదర్శ గృహస్తుగా నుండును. భార్య ప్రక్కలో నున్ననూ నిగ్రహము కల్గి కనీస అవసరములు మాత్రం తీర్చుకొనుచూ వైరాగ్యపరుడై యుండి, వానప్రస్తుని వలె కాలక్షేపము చేయును. పరిపూర్ణ బోధరీత్యా సర్వకర్త పరమాత్మయే గాని, తనకుగాని పరిపూర్ణమునకుగాని యెట్టి కర్తృత్వములేదని తెలిసి, పరిపూర్ణమందు మూలమే లేని యెరుక సమస్త వస్తువులను గుర్తెరిగింప జేసి పంచతన్మాత్ర విషయములయందు రాగము పెంపొందింప చేయు చున్నందున, ఆ ఎరుక యందేమీ భ్రాంతి లేక దాని యందు ప్రేమాభిమానములను రాజయోగి వీడియుండును. కనుక అతడే నిజమగు వైరాగ్యపరుడు. అంతఃకరణ యందు యెట్టి భ్రాంతులు అతనికి లేవు. కనుక బాహ్యము నందు సకల కర్మలు చేయుచున్ననూ అతడు అంతరంగ సన్యాసి లోకుల దృష్టిలో మాత్రమే సంసారి. ఈ విధముగా చతురాశ్రమములు ఆదర్శగృహస్తునందే సిద్ధించుచున్నవి. కనుక రాజయోగి ఏ ఆశ్రమము నందున్నా ఒకటే ఆదర్శ పద్ధతిగా నడుపు ఏ ఆశ్రమమైననూ గొప్పదే. సుబుద్ధి చేసిన ఈ ఉపన్యాసము విని సుధర్మ మహరాజు మిక్కిలి సంతసించెను. కాని "నీ సిద్ధాంతము నాకు ప్రత్యక్షముగా ఋజువు పరచెదవా" యని సుబుద్ధుని యాతడు సవాలు చేసెను" "నాతో కూడ మారు వేషమున కొంతకాలము పర్యటించినచో అట్లే ఋజువు చేసెదను" అని సుబుద్ధి చెప్పగా సుధర్మ మహరాజు మారు వేషమున సుబుద్ధితో కలసి పోవుచుండెను. సుధర్మ, సుబుద్ధులిరువురూ ఒక రాజ్యము గుండా పోవుచుండిరి. ఆ దేశపు రాజకుమార్తెకు స్వయంవరము జరుగుచుండెను. అంతకు పూర్వమా రాజుకుమార్తెకు రెండు పర్యాయములు స్వయంవర మహోత్సవములు జరిగెను కాని ఏ రాజకుమార్డున్ను ఆమెకు నచ్చలేదు. ఈ మూడవ స్వయంవరంలో కూడా ఆమెకు రాజకుమారులెవరు నచ్చలేదు. కాని ఆ దారిని బోవుచున్న ఒక యువసన్యాసి యొక్క రూపసౌందర్యము ఆమెనెంతో ఆకర్షించగా ఆమె నాతని వరించి అతని మెడలో పూలహారము వైచెను. ఆ యువ సన్యాసి ఛీత్కారము చేయుచు తన మెడలో వేయబడిన హారమును తీసివైచి నేల పైగొట్టి వేగముగా తన దారిన బోవుచుండెను. అతనిని దప్ప మరి యెవరిని వివాహమాడనని అంటూ రాజకుమార్తె తనను ఆ రాజ్యమును గూడ నిరాకరించిపోవుచున్న ఆ సన్యాసి వెన్వెంట పోసాగెను.
ఏమి జరుగునో చూడదలచి సుబుద్ధి, సుధర్మలిరువురు రాజకుమార్తెను వెన్నంటి పోసాగిరి. ఆ యువసన్యాసి ఒక అడవిగుండా పోయి సూర్యాస్తమయ కాలమునకు ఒక పొదరింటి వెనుకకు పోయి కానరాకపోగా రాకుమార్తె చేయునది లేక ఒక చోట చతికిలబడి

దు:ఖించసాగెను. చీకట్లు దట్టముగా నలుముకొనుచుండెను. సుబుద్ధి సుధర్మలామెను ఓదార్చి, తెల్లవారిన పిదప తండ్రికడకు చేర్చెదమని ఆమెనొప్పించి ఒక చెట్టుక్రిందకు ముయ్వరును నిద్రించుటకై చేరిరి.

చెట్టుపైన ఒక పక్షిజంటయు మూడు పక్షిపిల్లలును కాపురము చేయుచుండెను. మగపక్షి ఆడపక్షితో నిట్లనెను "మన యింటికి అతిధిలువచ్చి ఆకలితోను శైత్యముతోను చెట్టుక్రింద బాధలుపడుచున్నారు. నీవు పోయి నిప్పు తీసుకొనిరా. నేనీలోగా యెండుటాకులు కట్టెపుల్లలువారి సమీపమున చేర్చెదను అని చెప్పగా ఆడపక్షి ఒక కొరవినిముక్కను కరచుకొని తెచ్చి ఆకులలో వదిలేసి రెక్కలతో విసిరి చలిమంట వేసెను. ఆగంతకులామంటధరికి చేరి చలిబాధనుండి విముక్తి పొందుచుండిరి, అయ్యో వీరికాహారము లేదే! నేనీమంటలో బడెదను కాలిన నా శరీరము వీరికాహారము కాగలదు అంటూ మగ పక్షి మంటలలో దూకి చనిపోయెను. తన పెనిమిటి శరీర భక్షణ వీరిముయ్వరకు క్షుధాశాంతి యెట్లగునని పల్కుచూ ఆడపక్షి తానుకూడ మంటలో పడి ప్రాణత్యాగము చేసెను. తల్లిదండ్రుల శరీరములు రెండునూ తిన్ననూ వీరి ఆకలి చల్లారునా అని ఆలోచించి పక్షి పిల్లలుమూడూ గూడ నొకదానివెనుక నొకటిగా మంటలో దూకిప్రాణములు కోల్పోయెను.

తమ ఆకలి తీర్చుటకై ఆ విధముగా పక్షికుటుంబము చేసిన పరమోత్కృష్ట త్యాగమున కచ్చెరువొంది ఆదర్శగృహస్థు ధర్మమెట్లున్నదో చూచితివా? అంటూ సుబుద్ధి సుధర్మ మహరాజునకు "అతిధి దేవోభవ" "అభ్యాగతి స్వయంవిష్ణు" అను ధర్మములు పాటించుట గృహస్థు యొక్క ముఖ్యధర్మము అని వివరించెను. రాచకుమార్తెను రాజ్యమును కాళ్ళతన్నుకొని పారిపోయిన యువ సన్యాసి, కామిని కాంచనముల యందెంత త్యాగబుద్ధి చూపెనో" అట్టి తీవ్రవైరాగ్య ముండుంటయే నిజమగు సన్యాసమగును.

యిందెవరి త్యాగము గొప్పది? గృహస్తునిదా! లేక సన్యాసిదా! రెండున్ను గొప్పవేగాని యీ రెండింటిలో ఏది గొప్పది అని సుధర్మ మహరాజు మరల ప్రశ్నించెను. ఓ రాజా! గృహస్తుని త్యాగము లోకమునకు మేలుచేయుచున్నది. సన్యాసి త్యాగము వలన లోకమునకు మేలుకలుగుట లేదు. అతడు లోకము నుండి పిరికితనముచే పారిపోయి లౌకికముగ మరణించిన వానితో సమానుడగుచున్నాడు కనుక గృహస్థాశ్రమమే గొప్పదని చెప్పక తప్పదు.

21. కందార్థ కంద పద్యములు - గూడార్థములు

శ్రీ మద్రామడుగు శివరామ దీక్షిత పరిపూర్ణ బోధ సనాతనమై తన్నాశయించినవారికి ముందుగా జన్మకారణ వస్తువును జన్మపరంపర కలుగు విధానమును, శాస్త్ర సమ్మతముగా ఎరుక పరచి, సత్కార్మా చరణము త్రికరణశుద్ధి, సమత్వయోగము, అంత:కరణ స్తిమితము, కర్మకౌశలముల యందు నిష్ణాతులుగా చేసి సర్వభ్రాంతులకు మూల కారణమగు అఖండ ఎరుక, పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము నందు లేనే లేదని సర్వభ్రాంతి రహితము చేయుట ద్వారా విశ్వకళ్యాణమునకు తోడ్పడుచు, మహాశక్తి వంతమై తేజరిల్లుచున్నది.

శ్రీ మద్భాగవత కృష్ణదేశి కేంద్రుల వారు రచించిన "శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన, శుద్ధ నిర్గుణతత్వ కందార్థములుగాని, క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోష రహిత పరమతత్వ కందపద్యములుగాని వస్తు నిశ్చయముగా, పరిపూర్ణము, ఎరుకలను గుర్తించిన వారికి గాని శ్రవణము చేయుటకు అధికారము లేదు. పరిపూర్ణ బోధ ఆ విధముగా వస్తునిశ్చయముగా గురుముఖతా విన్నవారు గాని శ్రీ కృష్ణదేశి కేంద్రులవారి నిజాభిప్రాయమును గుర్తించలేరు. అట్టి అధికారులకు శ్రీ కృష్ణదేశి కేంద్రులు "మొదల చలము నెరిగించెద, విదితముగా లేని యెరుక వివరింతుపయిన్ తుద, కెరుకను విడిపించెద" నని ప్రతిజ్ఞ చేసియున్నారు. శ్రీ కృష్ణదేశి కేంద్రుల గ్రంధ నిర్మిత విధానము ముందుగా తెలిసినగాని, శక్తిద్వయమునగానేమో? అది నిరసించిన శేషించిన వస్తువేమో? కందార్థములతో సరిపుచ్చక కంద పద్యములు రచించిన కారణమేమో? పురుషద్వయ మందలి దోషమేమో? తెలియబడదు. ధర్మోపదేశము పొందిననాడే కందార్థములు చదువుట ప్రారంభించి "ఏ సాధన నీకెందుకు, వీసానికి పనికిరాదు" అని చెప్పుకొంటూ, "పాపములు పుణ్యములు భువిప్రాప్తించును ఎరుక చేత భ్రమసిన వారిన్, ప్రాపింపవు ఎరుక నెడసిన తాపసులను" అని యధేచ్ఛగా సంచరించుచూ తమకు తెలిసిన ఏ సాంప్రదాయ నిర్ణయములనో కందార్థముల భావము అని అనుకొనుచూ గ్రంధకర్తగారి అభిప్రాయములు తలక్రిందులు చేసి, తాము చెడినదేగాక, తమ్ము ఆశ్రయించిన వారిని కూడా భ్రష్టులుగా నొనర్చుచున్న గురువులు అనేకులు నేడు ఉండుట బహుశోచనీయము.

"గురుసూచనైన నరులను మరిమరి వినుమనుచు చదువుమా పద్యములన్ అని శ్రీ కృష్ణదేశికేంద్రులు హెచ్చరించియున్నారు. గురు సూచన అనగా పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమును, అందు లేకుండా తోచుచున్న ఎరుకను వస్తు నిశ్చయముగా గుర్తింపచేయుటయేగాని, మంత్రోపదేశము మాత్రము చేయుట కాదని తెలియవలెను "ఈ పరమ గోప్యము ఎవరెరుగరోయయ్యా నా పలుకు మదిలోన నాటిన వారికే ఇది నిజమయ్యా" అని కూడా దేశికేంద్రులు ఉద్ఘాటించియున్నారు. "నా పలుకు మదిలోన నాటినవారు" అనగా

గురుముఖతా పరిపూర్ణము లేని ఎరుకను వస్తు నిశ్చయముగా తెలిసికొని, ఆకళింపు చేసుకొన్నవారే అని గుర్తించవలెను. అంతేకాని కేవల వాచా వివేకత్వము మాత్రము కాదు. అట్లుగాక కనీసం తన నిజస్వరూపము నైననూ తెలిసికొనకనే, ఆచరణహీనుడై, మీద మిక్కిలి గురువైచెట్టు పేరు చెప్పుకొని కాయలు అమ్ముకొనుచు నిజ సాంప్రదాయమునకు కళంకమును తెచ్చుచున్న గురు శిష్యులను చూచి లోకము జుగుప్స చెంది ఏవగించుచున్న దనుటలో అతిశయోక్తి లేదు.

"మనసున, వాక్కున, తనువున, పని యొక్కటి జరుపునట్టి భక్తునకున్ దయన్, వినిపించుము వినుమని ఈ ఘనబోధను వానికి అతుకగలదుడుగకమీ" అట్టి త్రికరణ శుద్ధి లేనివారు గురుబోధను శ్రవణము చేయుటకు అధికారి కాదని శ్రీ కృష్ణదేశికేంద్రులు ఉద్ఘాటించు చున్నారు.

శ్రీ కృష్ణదేశి కేంద్రులవారు సర్వవేదోపనిషత్ శాస్త్ర సమ్మతముగా సకల మానవాళికి సులభముగా అర్థమగునట్లు తేట తెనుగులో గ్రంథము రచించినప్పటికి "ఇల మీద నెవరైన ఈ కందార్థము లోపల గూఢార్థము తెలియ భ్రమను చెందరువారు" అని సెలవిచ్చినారు, తేట తెలుగులో నున్ననూ అందు గూఢార్థములు ఇమిడియున్నవన్న మాట! అవి తెలియ వలెనంటె "ఈ బోధగల వారిచే బోధ పడయక, చేకోనదలిచితే తరమా ఇతరులకు" ఇట్టి గూఢార్థ విషయములు గురు గోప్యముగానే ఉంటూవున్నవి అందుకే "జతనముగ దాచి చదువుము" అనగా గురుగోప్యము కాపాడమని శ్రీ కృష్ణదేశికేంద్రులు హెచ్చరించుచున్నారు. మచ్చునకు కొన్ని గురుగోప్య విషయములు, గురుముఖతా మాత్రమే గుర్తెరుగ తగినవి ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవి. 1. శక్తిద్వయము 2. లక్షణయుతుడెవరు? 3. ప్రాగర్థయోగము, చరమార్థయోగము ఏవి? 4. పిండాండము, బ్రహ్మాండము ఏవి? 5. సాధన చతుష్టయ సంపత్తి అని గాక సాధన సంపత్తి అనుటలో అంతర్యమేమి? 6. ఘోరసంసారమేది? 7. "మొదలచలము నెరిగించుట ఎందుకు?" 8. మొద్దులు ఎవరు? బద్ధులు ఎవరు? 9. ఆకాశాదికము అనగా నేమి? 10. మరుపుకు తన్మాత్రలు ఎట్లున్నవి? 11. నారి కేళమందు సలిలము ఎట్లు వచ్చినది? 12. "ఈ రెండెన్నడు కలియవో నాడె సున్న సుమి? యెరకమాట అన్నారు ఎప్పుడు కలియకుండా పోవుచున్నవి? 13. "మే నెరుకలు ఇప్పుడు దేనందున్నవో చూచి" అన్నారు దేనందు ఉన్నవి? 14. హృదయ పద్మము ఏది? 15. ఎరుకను కలలో పురుషుడు ఎవరు? 16. "గురుకృప ఉంటే బయలు అపరోక్షము అన్నారు" ఎట్లు? 17. "ఏపురుషుడు గురువర్యుని శ్రీ పాదము పట్టలేదో" అన్నారు. ఆ శ్రీ పాదము ఏది? 18. హృదయ గ్రంధి ఏది? 19. క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోషమన్నారు. ఆదోషమేమి? 20. సురస్వప్నము అనగా నేమి? 21. రెండు వస్తువులు నడుమ అఖండంబిదె గానుపించు

కదా! అన్నారు. ఆ రెండు వస్తువులు ఏవి? 22. అచలము, బట్టబయలు, పరిపూర్ణము అన్నియు ఒక్కటేనా తారతమ్యము ఉన్నాదా?

ఇట్టి గురుగోప్య విషయములు శిష్యులకు సంపూర్ణముగా చెప్పగలవాడే సాంప్రదాయక సద్గురువు, అట్టి సాంప్రదాయక గురువును ఆశ్రయించి వస్తు నిర్ణయముగా పరిపూర్ణము, ఎరుకను ఎరిగి, సర్వభ్రాంతి రహితము గావించుకొని భుక్తిముక్తి క్రియలందు పూర్ణయోగము పూని, రాజయోగ రీవితో మానవజన్మను సార్థక మొనరించు కొనవలసి యున్నది.

22. అవశ్యమను భోక్తవ్యం

విద్యారణ్యుడు పూర్వాశ్రమమున బహు దరిద్రుడును, బహుళ సంతాన వంతుడును, అయివుండెను. దరిద్ర దు:ఖముతో భార్యాబిడ్డల లమటించుచుండిరి గాని ధనసంపాదనకై యెట్టి ప్రయత్నమును చేయక, జపతపాదులయందునూ శాస్త్రపరిశోధనయందునూ మాత్రమే ప్రొద్దుబుచ్చుచుండెడి భర్తను గాంచి, "ఏ రాజు కడకేగినా మీ పాండిత్యమునకు ముగ్ధులై బహుళ ధనధాన్యాసంపత్తిని ప్రసాదింతురుగదా! యేల మీకీ సోమరితనము?" అని ఆయన భార్య నిత్యమూ ఆయనను వేదించుచుండెను. ఆమె పోరు పడలేడు, "ధనమదాంధుకొలు వేల తాపసులకు" అనునది మరువలేడు. ఎట్టకేలకు ధనాదిష్టాన దేవతయగు లక్ష్మి అమ్మవారినే యుపాసించి దారిద్ర్యవిచ్ఛిత్తి గావించుకొందునని అతడు కృతనిశ్చయుడై సమీపారణ్యమున ఏకాంత స్థానమున కూర్చునిశాస్త్ర విధిని అక్షరాలా పాటించుచూ ఆతడు లక్ష్మియు పాసన మారంభించేను.

ఆ మరునాడు సమీపముననే గోవుల మేపుకొని జీవించు బుక్కడను గొల్లవానికి లక్ష్మిదేవి సర్వాలంకారశోభితమై దర్శనమిచ్చి ఆ చెట్టుక్రింది తపస్సుచేయు బ్రాహ్మణున కపరాహ్ణము తిరుగుసర్కి అర్ధశేరు గుమ్మపాలు పితికి యిమ్మని ఆజ్ఞాపించి పోయెను. అట్లే బుక్కడు గావించుచుండుటయు విద్యారణ్యుడా క్షీరమును దైవదత్తముగా స్వీకరించి క్షుద్బాధ నివృత్తిగావించుకొనుచు అనతికాలములో దీక్షాపరిసమాప్తి గావించెను.

కాని లక్ష్మికటాక్షమే కలుగలేదు. "ఎట్టిలోపములేక శాస్త్ర విధిననుసరించి యుపాసన కావించితినే! ఫలితము లేదేమి?" శాస్త్రప్రమాణమును శంకింప నారంభించి కోపోద్రిక్తుడై లక్ష్మి అమ్మవారినే మారణహోమము చేసి వేతునని మారణ మంత్రముల పురశ్చరణ మారంభించెను. సగం సగం కాలిన కరచరణములతో అమంగళరూపమున లక్ష్మి బుక్కనికి ఆ మరునాడే తిరిగి సాక్షాత్కరించి ఈ దినము మొదలు ఆ గోక్షీరములను కాచిన పిదప విద్యారణ్యున కిచ్చుచుండమని బుక్కని శాసించెను. తపస్సు నుండి లేచి క్షీరప్రాసన చేయసమకట్టిన విద్యారణ్యునికి నాలుక చుర్రుమనెను. "ఏమిరా యిదేమి యీ దినము

పాలుకాచి యెందుకు తెచ్చితివి? అని ప్రశ్నించగా బుక్కడు "అయ్యా! నా నేరమేమి లేదు. గుమ్మ పాలిమ్మని ఆదేశించిన అమ్మయే పాలుకాచిమ్మన్నది. ఆ ప్రకారమే చేసితిని అని విన్నవించెను. విద్యారణ్యుడు క్షణములో ఆమె శ్రీమహాలక్ష్మియే అని గుర్తించి "రేపామెను నిటకు దీసుకొని రమ్మని" ఆజ్ఞాపించెను.

మరునాడు శ్రీమహాలక్ష్మి బుక్కనితో విద్యారణ్యుని మ్రోల సర్వాలంకారవిహీనముగ అమంగళ స్వరూపిణియై నిలచెను. "ఏమి తల్లీ! నీ కాటాక్షమున, కేల నేను పాత్రుడను కాలేకపోతిని? నా యుపాసనయం దెట్టి లోపమును గావించలేదే? శాస్త్రమే అబద్ధమా? అయినను మారణ మంత్రములయందైనను సత్యమున్నదేమోనని యీ పద్ధతి చేసితిని క్షమింపుము. **శాస్త్ర మసత్యముగాదని ఋజువైనది.** కాని నీ కటాక్ష మెందుకు గలుగలేదో తెలుపుము తల్లీ! అని విద్యారణ్యుడామెను ప్రార్థించెను. "నాయనా! నీ యుపాసనావిధియందు ఎట్టి లోపమును లేదు. నీ యుపాసనా ఫలితముగ నదిగో, మహాపర్వతము వలె పుణ్యరాశి పేరుకొనియున్నది. కానీ నీకి జన్మలో ఆ పుణ్యఫల మనుభవించ వీల్లేదు. నీ దరిద్ర మవశ్యము ననుభవించి తీరవలసినదే" యని చెప్పుచూ నామె తిరోహితమయ్యెను?

విద్యారణ్యుడన్ని యాశలు అడుగంటగా ఇంటి ముఖము పట్టెను. కాని శ్రీమహాలక్ష్మి వాక్యములను స్మృతికి తెచ్చుకొని యీ జన్మయందు నాకు దరిద్రానుభవము తప్పదన్నది గదా! జన్మాంతర మందు ఐశ్వర్యము తప్పదు గదా కనుక నేనిప్పుడే జన్మను మార్చివైతను అని జంధ్యములు తెంపుకొని "సన్యస్తంమమ" అని ముమ్మారు పల్కి త్రికరణశుద్ధిగా నాటి నుండి సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించి తినని పల్కి నడచిపోవుచుండెను.

అంతకు పూర్వము సమీప రాజ్యమును పాలించు రాజు అకస్మాత్తుగా సంతాన విహీనుడై మరణించగా మంత్రులందరూ సమాలోచించి పట్టపుటేనుగునకు నొక పుష్పహారమిచ్చి పురవీథులలో వదిలిపెట్టి ఆ పుష్పాహారము ఎవని మెడలో వేసి వరించునో అతనిదే రాజ్యాధిపత్యమని ప్రకటించిరి. ఆ కరీంద్రము జనపథముల గుమిగూడిన జనులనందరాని తప్పించుకొని, అడవి దారిని బట్టి వచ్చుచున్న విద్యారణ్యుని కెదురేగి అతని మెడలో నా పుష్పధానుముంచి తొండముతో నాతని బట్టి మూపుపై కూర్చుండబెట్టుకొని రాజధానికి తోడ్కొని వచ్చెను.

"మా పట్టపు టేనుగు మిమ్ములను వరించినది. మీరే మా ప్రభువులు సింహాసన మధిరోహించ ప్రార్థించుచున్నాను." అని పుర ప్రముఖులందరూ అనేక విధముల విద్యారణ్యుని వేడ్కొనిరి. "నేను సన్యసించితిని నాకు రాజ్యధిపత్యమా? తగదు. ఎంత మాత్రం తగదు" అని విద్యారణ్యుడెంత జెప్పినను లాభము లేకపోయెను. చివరకు "నేను రాజునని అంగీకరించితిరి. కనుక నా ఆజ్ఞయిది. సమీపారణ్యమునన్నున్న బుక్కని రాజు

లాంఛనములతో గొని తెచ్చి సింహాసన మెక్కించుడు. నా ఆజ్ఞ ప్రకారమే రాజ్యాంగము నడిపించెదను." అని చెప్పి బుక్కని బుక్కరాయలు అను పేరుతో సింహాసనమెక్కించి రాజ్యము చేయించుచూ తన కుటుంబమున కన్నోదకముల కెట్టి లోపముల కలుగకుండా అగ్రహారయొకటి యిప్పించి తాను మాత్రము సన్యాసియై జీవిత శేషమును వెళ్ళబుచ్చెను. కనుక ప్రారబ్ధము ననుభవింపక తప్పదు. విద్యారణ్యుడెంత తపస్సు చేసినా, తుదకు తురీయాశ్రమ స్వీకారముచే జన్మనే మార్చు కొన్నా ఏమియు లాభము లేకపోయెను. కనుకనే "అవశ్యమను భోక్తవ్యం పూర్వకర్మ శుభాశుభం" అని పెద్దలన్నారు. యోగాదుల చేత, మంత్ర తంత్రాదుల చేత, ఇష్ట దేవతా వరప్రసాదము చేత, ప్రారబ్ధమును నతిక్రమించ యత్నించినా, తాతాచార్యుల వారి ముద్ర భుజము తప్పినా వెన్ను తప్పదన్నట్లు కాలాంతరమున, జన్మాంతరమున, లేక లోకాంతరముననైనా యా ప్రారబ్ధ రూప సుఖ దుఃఖములు అనుభవించి తీరవలసినదే. ఐతే దాని శక్తి కొంచెము క్షీణించినట్లు తోచవచ్చును. భరించరానిదైనను తితీక్షతో దాని ననుభవించు సహనము, దారుఢ్యము కలగవచ్చు. లేదా నాకేమియు లేదు. నేను నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వరూపుడను. అంతయు శరీరమునకే" అనీ మహావిలక్షణ స్థితిలో నుండి పోవచ్చునే గాని, శరీరమునకే" ప్రారబ్ధాధీనము గనుక దాని సుఖదుఃఖ లక్షణములు శరీరంపై ద్యోతకము గాక తప్పదు అని శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ రమణ మహర్ష్యాదుల జీవితములు కూడా ఋజువు చేయుచున్నవి.

23. బలవాన్ ఇంద్రియగ్రామో విద్వాంస మపికర్షతి

వ్యాసభట్టారకుని శిష్యులలో జైమినీ ఒకడు. అతడు మహాతపోనిష్ఠాగరిష్ఠుడు. అస్ఖలిత బ్రహ్మచారి. వ్యాసుని రచనలలో ఒక చోట "బలవాన్ ఇంద్రియగ్రామో విద్వాంస మపికర్షితి" అను వాక్యము కనబడెను. "ఏమి! ఇంద్రియ విషయములు ఎంత బలీయములైననూ విద్వాంసుడైనవానిని సహితము నాకర్షింపగలుగునా? అసంభవము. పండితుడైన వాడు ఎంతమాత్రము ఎన్నడు చలించడు. ఇందుకు నేనే తార్కాణము" అని అనుకొనుటలో అహంకారముతో అతని అంతఃకరణము పెల్లుబికెను.

వెంటనే జైమిని తన గురువుగారైన వ్యాసభగవానుని కడకు పోయి ఆ వాక్యము చూపించి "అయ్యా! ఇట్లు వ్రాసితిరేమి? శబ్దాది విషయాకర్షణలకు అజ్ఞానియైన వాడెవడో అతడు మాత్రము లొంగిపోవునే గాని జ్ఞానియైన పండితుడు ఎట్లు లొంగును? ఇంత వయస్సు వచ్చిన నేనేమైన చలించితినా? కనుక ఈ వాక్యమును సవరించవలసియుండును. జైమిని వాక్యములలో అహంకారము తొణికిసలాడుచున్నదే అంతేకాదు. నేను ఏనాడో, శృంగార రసాధి దేవతయననొప్పు ఘృతాచి సౌందర్యమునకు ముగ్ధుడనై ద్రవీభూతమై పోయిన

వృత్తాంతమునకు జ్ఞప్తికి తెచ్చి నన్ను ఎత్తి పొడుచుచ్చున్నట్లున్నదే! చూతము" అని మనమున తలపోసి శిష్యునికి, తాను వ్రాసినది సత్యమేనని నచ్చజెప్పప్రయత్నించెను. కాని, ప్రయోజన మేమీ లేకపోవుటచే వ్యాస భగవానుడు అప్పటికి విన్నకుండెను. తనవాదనే జయించినదని జైమిని మరింత అహంకారముతో అటనుండి వెడలిపోయి ఆ వాక్యము "బలవాన్ యింద్రియ గ్రామో విద్వాంసం నాపికర్షతి" అని సవరించి వేసెను.

కొన్ని దినములు గడచిపోయెను. గురుశిష్యుల చర్చావృత్తాంతము విస్మృతి పథములో పడిపోయెను. వ్యాసుడు ప్రయాణ సన్నాహము చేసుకొని జైమినిని పిలచి "నాయనా! నేను గ్రామాంతరమునకు పోవలసియున్నది. అటనొక మహాక్రతువు నిర్వహింపజేసి పది దినములలో తిరిగి రాగలను. అంత వరకు ఆశ్రమమును కాపాడుచుండుము" అని ఎటో వెడలిపోయెను.

ఆ మరునాటి రాత్రే మహాభయంకరమగు ఒక తుఫాను రేగెను. వర్షపు జడులలో ఉరుములతో మెరుపులతో పిడుగులు ఫెళఫెళరటులతో మహావృక్షముల సహితము కూలిపోవుచుండగా నా కాళరాత్రి మహా భయంకరముగా వుండెను. రాత్రి పదిగంటలు అయినది. జైమిని ఆముదపు దీపము చెంత కూర్చుని ఏదో గ్రంథావలోకన గావించుచుండెను. ఇంతలో వున్నట్లుండి యెటనుండియో హృదయవిదారకమగు స్త్రీ యొక్క ఆర్తనాదము, ఆ మహాప్రళయధ్వనులను ఛేదించుకొనుచు వచ్చి జైమిని చెవులబడెను. "మహాకష్టములోనున్న ఒక స్త్రీ యొక్క ఆర్తనాదమువలెనున్నదే! పోయి చూతునా? " అని అతని అంతఃకరణమందొక సంకల్పము పొడజూపెను కాని అంతలోనే ఎవరు ఎట్లు పోయిననూ సర్వసంగపరిత్యాగినగు నాకేమి? అందునూ స్త్రీలతో నెట్టి ప్రసక్తి పనికిరాదు" అని అతడు తొలుత మిన్నకుండెను.

ఆర్తనాదము అంతకంతకు తీవ్రమై సమీపించుచున్నట్లు తోచుచుండెను. జైమిని అంతఃకరణమున "ఎంత నిస్సంగుడనైనను, స్త్రీ గాని పురుషుడుగాని, పశువుగాని; ఏ ప్రాణికైననూ దుఃఖ శాంతి కలిగించుట పరమ ధర్మము కదా! ఇంతలో ఏమి పోవును? అని ఎంచి తలుపు తెరచుకొని బైట కేగి అనతి దూరములో ఒక చెట్టును ఆనుకొని తడిబట్టలతో గజగజ వణికిపోవుచుండెడి ఒక యౌవ్వనాంగిని విద్యుత్కాంతిలో చూచి దరికేగి "అమ్మాయి వ్యాసాశ్రమము కలదు రమ్మూ అందీ రాత్రికి తలదాచుకొనవచ్చును." అని పలుకగా ఆమె నాతనిననుసరించి ఆశ్రమమున ప్రవేశించి అగ్ని హోత్రపు గదిలోనికి వెళ్ళి తడిబట్టలను పెన్నెరులను ఆరబెట్టుకొనుమని చెప్పిన అతని మాటలనాలించి ఆమె యాయగ్ని హోత్రపు గదిలోనికేగి తలుపు గడియవేసుకొనెను.

జైమిని తిరిగి గ్రంథావలోకనలో పడెను. "ఆమె వచ్చి గంట అయినది. లోపల ఏమి చేయుచున్నదో? నవయవ్వనవతి మహాలావణ్యవతి అగునీమె యెవ్వరో! అర్ధరాత్రి వేళ ఈ అరణ్యము నందు ఈమె ఎట్లు చిక్కుబడిన దోడి వివాహమయినదో లేదో? ఇత్యాది ప్రశ్న పరంపరలు జైమిని అంతఃకరణమును కలచివేయుచుండెను. అయిననూ నాకేమి? ఈ విచికిత్స నాకెందుకు? అని పెల్లుబుకుచున్న సంకల్పతరంగములను అరికట్ట నాతడెంత ప్రయత్నించిననూ విఫలుడగుచుండెను. "అయిననూ అడిగినంతలో తప్పేమి? అని అతడు దిగ్గున లేచెను. గది తలుపులు తట్టెను. అంతా నిశ్శబ్దము. పిలిచిచూచెను. జవాబు లేదు. వెనుదిరిగి పోవుటకు ఉద్యమించెను. అంతలో మరలివచ్చెను. తిరిగి ప్రయత్నించెను. కాని ప్రయోజనము లేకపోయెను. గోడపైకి ఎక్కి లోనికిదిగెను. అగ్నిహోత్రము నివురుగప్పియుండుటచే అంతయు కటిక చీకటి, గాడాంధకారము. ఆమె ఎచటనున్నది? చేతులతో తడిమెను. ఒకచోట ఆమె శరీరము చేతికి తగిలెను. ప్రక్కన కూర్చొనెను. చేతులతో తడుపుచూ ప్రక్కనే పడుకొని పూర్తిగా వివేకము గోల్పోయి ఆమెను బిగియార కౌగిలించెను. ఆమె ముఖముపై ముఖము ఉంచుటలో బిరుసు గడ్డము, మీసము జైమినికి గ్రుచ్చుకొనెను. వ్యాసభగవానుడు పకపక నవ్వుచూ తన కౌగిలిలో చిక్కుబడియుండెను.

జైమిని రివ్వున లేచి గురువు గారి పాదముల వ్రాలి 'మహాపరాధము స్వామీ' "బలవాన్ యింద్రియగ్రామో విద్వాంసమపి కర్షతి కర్షత్యేవ, కర్షత్యేవ,కర్షత్యేవ" అని లెంపలు వాయించుకొనెను.

24. బంధమేది?

నీ యొక్క భావనా బలముచే దేనినైనను సాధించవచ్చును, నీమనస్సే నీకు బంధకారణము మోక్ష కారణము గూడ నగుచున్నది. కనుకనే " మనయేవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః" అని చెప్పబడినది. మనస్సనగా నేను ? అది యెట్లు బంధమోక్షములకు కారణమగుచున్నది? విచారించి తెలుసుకొనవలెను.

ఎవరెవరు ఏఏ పూర్వకర్మలను చేసియున్నారో వారు వారు ఆ కర్మఫలములను అనుభవించుటకు యోగ్యమైన జన్మమునే పొందుదురని చెప్పబడినది. యిదియే కర్మ సిద్ధాంతము. ఐతే ఒక దుష్టకర్మగాని, సుకర్మగాని చేయుటకు ప్రవృత్తి ఎందుకు కలుగుచున్నది? అంటే, వానియొక్క అంతఃకరణయందు లేక మనస్సునందు ముద్రింపబడి యున్న సంస్కారములు లేక వాసనల వల్ల ఈ ప్రవృత్తి కలుగు చున్నది. కనుకనే "బుద్ధిః కర్మానుసారిణి" అని చెప్పబడినది అనగా నీ సంకల్పములకు నీ శుభాశుభ సంస్కారములే కారణమన్న మాట. యీ శుభాశుభ సంస్కారముల యొక్క కూడికకు లేక మూటకే మనస్సు

అను పేరు. కనుక సంస్కారమును బట్టి సంకల్పము కలుగుచున్నది. సంకల్పం వలన కర్మ చేస్తున్నావు. ఈ కర్మ తిరిగి రెండు రూపములగు ఫలములను ఇస్తుంది. ఒకటి దృష్ట రెండు అదృష్ట ఫలము. దృష్ట ఫల మాత్రము అందరికి సమానంగానే కలుగుచున్నది. ఉదా:- నిప్పు మీద చేయి వేస్తే అందరికి సమానంగానే కాలుతుంది. కాని అదృష్టఫలము మాత్రము నీవు ఏ సంకల్పముతో చేసినావో ఆ సంకల్పానుసారమే ఫలప్రాప్తి గలిగించుచుండును. ఉదా:- కాశీ విశ్వేశ్వరుని సేవిస్తూ కాశీలోనే ఉండి మోక్షం పొందుదామనియొకడు, కాశీపోయి యాత్రికుల వద్ద ధనము దోచుకుంటూ జీవితము గడుపుదామని యొకడు కాశీయాత్ర చేయుచుండగా దారిలో ఇరువురు మరణించిరి. వారిరువురు మనస్సుచే చేసిన కర్మ అనగా సంకల్పములు మాత్రం వేరుగానున్నవి. కాని కాయికముగ ఇరువురూ ఒకేకర్మ (కాశీయాత్ర) చేయుటకై బయలుదేరిరి. ఇర్వురకు ఒకే ఫలము గలుగదు కదా! కనుకనే "యాదృశీభావనాయత్ర తాదృశీభవతి నిశ్చయం" అన్నారు.

నీ సంకల్ప రూపమగు జ్ఞానము నీవు చేయు కర్మలకన్నిటికి కారణముగా నున్నది. సంకల్పము యొక్క మంచి చెడ్డల ననుసరించియే కర్మఫలమున్ను మారిపోవుచున్నది. కనుక సంకల్పమే జన్మహేతువు అన్నారు అంతేగాదు. "యాంతేమతి స్సాగతిః" అని కూడా చెప్పబడినది.

పశుపక్ష్యాదులు వాని ఉపాధిననుసరించి పరమాత్మ నిర్ణయానుసారంగా కర్మలు చేయు చున్నవి. అవి చేయు కర్మలు ఆయా ఉపాధులకు నిర్ణయింపబడిన నైజ గుణములు మాత్రమే కాని, ఆయా కర్మలు చేయునపుడు వాని కెట్టి ప్రత్యేక సంకల్పమును లేదు. ఉదా :- తేలుకుట్టుట ఎందుకు? అది దాని స్వభావమే గాని దానికి వీడు మంచివాడు, వీడు చెడ్డవాడు అను భావముండదుగదా! కనుక సంకల్ప రహితమైన స్వభావజన్యమైన అట్టి కర్మల వలన ఆగామిరూపమగు కర్మఫలము జీవించుట లేదు. సంకల్పించి చేయు కర్మ మాత్రమే ఫలప్రాప్తి కల్గించుటకు కారణమైయున్నది. కనుకనే నంకల్ప కారణముగానున్నది. మనస్సే బంధకారణముగా నున్నది. కనుక శ్రీ భాగవతుల కృష్ణదాసుగారు తమ కంద పద్యములలో

కం ॥ ముడిబడి కర్మము జ్ఞానము, విడువక నా రెండు
వెలసె విశ్వనునదే। కడువేడ్కు బయలుగనెనా
ఘడియైనను నిల్వలేక కల్టెపోవున్" అని సెలవిచ్చినారు.

ఈ కర్మజ్ఞాన రూపములుగా నున్నదానికే యెరుక అని అచల ఋషుల నామకరణం చేసినారు. ఇది తిరిగి యుపాధికి రాకుండా ఉండాలంటే, సంకల్పరహితంగా కర్మలు చేస్తే ఆగామియుత్పత్తికి హేతువు లేదు. ఇది యెట్లు సాధ్యము? నిష్కామ కర్మ చేయవలెనని

కొందరు అంటారు. కర్తృత్వరహితంగా "కరములు తమ పనులు తామె గడుపునట్లు" గా కర్మచేయాలంటారు పరిపూర్ణులు. అన్నిటికిన్ని మనస్సుకున్ను కూడ మూలంగానున్న మూలంలేని యీ గుర్తెరిగే శరీరమే బంధము. ఇది పరిపూర్ణమందేమీ లేదు అనే భావమారుఢం చేసుకొన్నపుడే బంధవిముక్తి సాధ్యం.

25. నీచాశ్రయం కూడదు

కురు పాండవ యుద్ధములో అర్జునుని శరపరంపరా ఘాతములకు శరీరమందలి రక్తమంతయు బైటికి ప్రవహించిపోగా నిర్వీర్యుడై నేలగూలుటకు సిద్ధముగానున్న భీష్మునికి అర్జునుడు తన బాణముల చేతనే శయ్యను రచించినందు పరుండ చేసెను. అది దక్షిణాయనమగుటచే ఆ కాలములో శరీరమును వదిలిపోవుట కిష్టము లేక స్వచ్ఛంద మరణము పొందగల భీష్ముడు శుభసమయమునకై అట్లే అంపశయ్యపై వేచియుండెను. యుద్ధము ముగిసెను. ధర్మరాజాదులు మరణ శయ్యపైనున్న భీష్ముని పరివేష్టించి అతని వలన లౌకిక పారమార్థికములగు ధర్మములను వినుచుండిరి. అందరితోపాటు ద్రౌపదియు శ్రవణము చేసి చివరకు వికటముగ విరుగబడి పకపక నవ్వసాగెను. వక్తయగు భీష్ముడును శ్రోతలగు ధర్మరాజాదులును నిర్విణ్ణులైరి. ద్రౌపది యుక్తాయుక్త వివేకముగల విదుషీమణి, అకారణముగా యేలనవ్వెను? పూర్వమామె యొక్క నవ్వే కురువంశము కూకటి వేళ్ళతో నాశనము చేయుటకు కారణమయ్యెను. "అమ్మా! యేల నవ్వితివి? " అని భీష్ముడే యామెను ప్రశ్నించెను.

"స్వామీ! సమస్త ధర్మములను కూలంకుషంగా నెరిగియున్న తమరి వాగ్వైభవము, అలనాటి కౌరవ సభలో దిక్కులేక యొక పతివ్రత దుష్టులగు దుర్యోధనాదుల వలన మానభంగము పాలగుచుండగా ఏమైపోయినది? నేటి ధర్మపన్నము ఏకరుపెట్టుట చూడగా ఎంతటి మహాత్ములు ఐననూ స్వార్థరూపమగు తమ కౌటిల్యమును వీడజాలరు గదా! ఆచరణకు, వాచాడంబరతకూ, ఎంతో వ్యత్యాసమున్నది?" అని నిర్మొగమాటముగ తన అభిప్రాయమును బైటపెట్టెను.

"నిజమే తల్లీ! నాడు నా శరీరమందలి రక్త మాంసములు సంపూర్ణముగ కలుషితములు పాప సంకీర్ణములు, ఏలనన అవి, దుష్టుడగు దుర్యోధనుని పాపపు సొత్తు తినుట వలన యుత్పత్తి పొందినవై యుండెను. వాని సూక్ష్మాంశములగు నా ప్రాణ మనస్సులున్ను కలుషితములయ్యే యుండెను. కనుక నా కర్తవ్య నిర్వహణమునందు ఏమరుపాటు చెందితిని. తలంచినచో యిపుడు నాకే సిగ్గగు చున్నది. నేడో! అర్జునుని శస్త్ర ప్రయోగముతో పాపపంకిలమగు నా ప్రతి రక్తబిందువును బయటికి స్రవించి పోయినది. సుదీర్ఘోపవాస

క్లేశముచే మాంసమున్నుహరించి పోయినది. ప్రాణములు శల్యగతములై యున్నవి. అర్జునుని శరాఘాతములు నా శరీరమును క్షోభింప చేసినను మనోమాలిన్యమును పూర్తిగా క్షాళన మొనర్చినది." నేనిప్పుడు పవిత్రి భూతుడనై యున్నాను గనుక యీ ధర్మములను ప్రబోధింప గల్గితిని" అని భీష్ముడు మిన్నకుండెను.

దుష్టుని శరీర మనస్సులతో పాటు వాని ద్రవ్యమును దోషభూయిష్టమే. ఎవడెట్టివాడో గ్రహించుట కష్టసాధ్యము. కనుకనే "అపరి గ్రహము" ఒక నియమం ధర్మసూత్రముగా నిర్ణయింపబడినది. సత్వసంశుద్ధి (త్రికరణ శుద్ధి) గలుగ వలెనంటే ఆహార సంశుద్ధి కావలెను. కష్టార్జితమైన న్యాయమగు ద్రవ్యము చేతనే పొట్ట పోసుకొనవలెను. నీచుల నాశ్రయించి వారి సేవచేసి ద్రవ్యార్జన చేయరాదు. ఆ ద్రవ్యముచే పోషింపబడి సంపాదించిన శరీర బలము, కుక్క బలపుకంటే హీనమైనది.

26. గురువాక్యం యధాతధా

గోదావరి తీరమున నడిపూడి అను గ్రామము కలదు. అందు వెంకన్నయను హరిజనుడొకడు జన్మప్రభృతి కుష్టు వ్యాధిచే బాధ పడుచుండెను. ఆ గ్రామమునందే రామశాస్త్రి యనే సద్బ్రాహ్మణుడొకడు ప్రతినిత్యం నదీ స్నానమునకై గోదావరికి పోవుచుండెడివాడు. అట్లు నదికిపోవు రామశాస్త్రికి వెంకన్న ప్రతినిత్యము మహాభక్తితో నమస్కరించుచుండెడివాడు. కొన్ని సంవత్సరముల నుండి యిట్లే జరుగుచుండిన వెంకన్నకును రామశాస్త్రికిని ఒకరోజున యీ క్రింది విధముగా సంభాషణ జరిగెను.

రామశాస్త్రి : ఏమిరా వెంకా! ఎందుకురా ప్రతి నిత్యము నాకిట్లు నమస్కారము చేయుచున్నావు? దేవునికి నమస్కారము చేయరాదా? నీ కోరికేదో ఆ దేవుడు తీర్చాలి నా వల్ల నేమవుతుంది?" వెంకన్న (వినయవినమితగాత్రుడై) "ఏమో స్వామీ! ఆ దేవుడెవరో నాకేం తెలియదు, తమరేనాకు ప్రత్యక్ష దైవము నా కోరిక తమ వల్లనే తీరాలి" రామశాస్త్రి "నీ కోరికేదో చెప్పరా అది నెరవేరే ఉపాయం ఏదేనా ఉంటే చెప్పుతా"

వెంకన్న : "నాకీ వ్యాధి నివారణ కావాలి" యిదే నా కోరిక.

రామశాస్త్రి : "ప్రతి నిత్యమూ నాకన్న ముందుగా గోదావరి స్నానము చేసి ఉదయించు సూర్యునికి నమస్కారము చేయి, ఆరు మాసములకు నీ వ్యాధి నివారణ కాగలదు.

వెంకన్న : చిత్తం స్వామీ! అట్లే చేస్తాను. అది లగాయితు వెంకన్న, ప్రతి నిత్యము రామశాస్త్రి కన్న ముందే గోదావరి స్నానమాచరించి సూర్య నమస్కారం గావించి, అప్పటికి నదీతీరమునకు చేరుకొనే రామశాస్త్రికి భక్తితో నమస్కరించి పోవుచుండెడివాడు. ఆరుమాసములగు సరికి వెంకన్న వ్యాధి సంపూర్ణముగ నివారణై పోయెను.

రామశాస్త్రి తనలో తానిట్లు వితర్కించుకొనెను. "ఆహా! ఏమీ ఆశ్చర్యం! వెంకన్న ఏ మందు తిన్నాడు? ఏ మంత్రం జపించాడు ఏ యోగం అభ్యసించాడు? గురి ఉంచి నన్నే గురువుగా భావించి నే చెప్పినట్లు చేశాడు అంటే, "గురువాక్యం యాధాతథా" అన్నట్లుగా పెద్దల వాక్యం హృదయపూర్వకంగా విశ్వసించి అనుసరించి నాడేగాని, సూర్యుని తేజస్సునందు అంతటి ప్రాణసత్తాయున్నదని యెరుగడు. అట్టి అచంచల విశ్వాసమును ఒక వ్యక్తి యందు మరొక వ్యక్తి యీ కాలమందుంచి కృషిచేయుట సాధ్యము కాదు. కనుకనే గురుగోప్యమును గురుముఖతః సంపూర్ణంగా విమర్శించి తెలుసుకొనుట ముఖ్య కర్తవ్యమైయున్నది.

27. అతిథిదేవోభవ

పూర్వమొకప్పుడొక బాటసారి మహారణ్యము గుండా ప్రయాణమై పోవుచుండగా సూర్యుడస్తాద్రిగ్రుంకెను. అడవి దాటి పోవుటకింక మూడు మైళ్ళు మాత్రమేయుండెను. చీకటి బాగా వ్యాపించక పూర్వమే అడవి దాటిపోవలెనని యాపాంథుడు తన నడుక వేగమును హెచ్చించెను. కాని యింతలో గాఢాంధకారము నల్దిశలా వలయుకొనియెను. దారి సరిగా గానరాకపోవుటచే బాటసారి విధిగా చాలా మందగమనము పూనవలసిన వాడయ్యెను. అతని వాసన పసిగట్టి దారికొక్కింత పక్కనున్న, పొదలోని పెద్దపులి గాండ్రుమని అరచుచూ బైటికురుకుట గమనించి యాపాంథుడు పది గజముల దూరము పరుగిడి అక్కడున్న చెట్టు కెగబ్రాకి పులికందకుండా పై కొమ్మల మీదికెక్కి కూర్చుండెను.

పులియును అతని వెన్నంటి వచ్చి అతడా చెట్టెక్కియుండుట చూచి చెట్టెక్కుట చేతగానిదగుటచే చెట్టుక్రింద వేచియుండెను. తెల్లవారు వరకు యెట్లో చెట్టు పైనే ఉండవలసినదే, చెట్టు దిగిన మృత్యువేనని ఆలోచించుచూ పాందుడు. తన పరిసరములు నొకసారి కలయజూచుకొనుటలో నొక్క కొమ్మ మీద బ్రహ్మాండమైన కోతి యొకటి తనవైపే చూచుచుండుట గమనించి గజగజవణికి పోవుచుండెను. కోతి యాతనిని చూచి "ఓయీ నావల్ల నీకేమియు బాధలేదు. ఈ రాత్రికి నీవు నా అతిథివి. తెల్లవారితే పులి తన దారిని పోవును. అంతవరకు యీ చెట్టుపై విశ్రమింపుము. ఈ పండ్లు భుజించి ఆకలి బాపుకొనుము. అని రెండు దోర జామకాయలను కోసి యాతని కిచ్చెను. పాంథుడాకాయలను తిని ధైర్యము తెచ్చుకొని చెట్టు కొమ్మల నాధారము చేసుకొని నడుము వాల్చెను. ప్రయాణ బడలికి చెందినవాడగుటచే వెంటనే గాఢనిద్ర యాతని నలుము కొనియెను.

కోతిని చూచి పులి యిట్లనెను. "మన మందరము వన్యమృగములము. మానవులు ఎంత దుర్మార్గులో ఇంచుక యోచింపుము మనమెంత బలాఢ్యులమైనను, మానవుడు తన తెలివిచే మనలను పట్టి బంధించి నానావిధముల హింసించును. ఒకప్పుడు ప్రాణములనే తీయును.

ఇట్టి వారిని మనమెంతమాత్రము కరుణించరాదు. కనుక చెట్టుపై నుంచి ఆ మానవాధముని క్రిందికి నెట్టివేయుము. కడుపార భక్షించి నా యాకలి తీర్చుకొందును. నేను నీ కతిథిని. నన్నాదరించి పంపుట నీవిధి" అని యుక్తియుక్తముగా పలుకసాగెను. అందుకా కోతి " ఓయీ నా యింటికి భయ భ్రాంతుడై వచ్చినాడు అతడెట్టివాడైన నాకేమి? అతని కన్నివిధముల సహాయము చేయుటయే నాధర్మము. నీ మాటలింక కట్టిపెట్టి పొమ్ము. ఈ మహారణ్యములో నీ కాహారము దొరకక పోదు" అని కఠినంగా పల్కెను. కాని పులి మొండిగా చెట్టు క్రిందనే వేచియుండెను.

వేకువజామయ్యెను, సేదదేరిన బాటసారికి మెలకువవచ్చెను. ప్రక్క కొమ్మ మీద నున్న కోతిని, క్రిందవేచియున్న పులిని జూచి కోతితో "మిత్రమా! నీవింక నిద్రపొమ్ము, నాకిక నిద్రరాదు" అని చెప్పగా కోతి కన్నుమూసి పడుకొని వెంటనే గాఢ నిద్రావశురాలయ్యెను. అది గమనించి పులియా బాటసారితో "ఓయీ మానవోత్తమా! నిన్నే తినవలయునని నా కేమియు పట్టుదల లేదు. నీ వేమియు నాకపకారము చేయలేదు గదా! ఆకలిచే నా ప్రాణములు పోవుచున్నవి. ఆ కోతిని క్రిందకు త్రోచి వేయును. దానిని తిని నా దారిని నేను పోయెదను. నీవును హాయిగా నీ యింటికి పోవచ్చును" అని పలుకగా ఆ బాటసారి కోతిని క్రిందికి నెట్టివేసెను. క్రిందపడిన కోతి యెదురుగునున్న పెద్దపులి చేతికి చిక్కెను. అపుడా పులి కోతితో " చూచితివా, మానవుడెంత కృతఘ్నుడో! ఆతిధ్యమిచ్చి సర్వవిధముల కాపాడిన నిన్నే యా క్షుద్రమానవుడు నాశనమొనర్చ తలపెట్టినాడే, ఇట్టి వానినా నీవు జాలిదలచుట? నిన్ను నేను చంపివేయగలను. కాని మన శత్రువైన మానవుని వదలి మన మృగజాతిలో పుట్టిన నిన్ను చంపుట నాకిష్టము లేదు. విశేషించి నర మాంసమునకై చాలా కాలము నుంచి మొగమువాచియున్నాను. కనుక ఒక్క షరతుపైన ప్రాణములు కాపాడుదును. నీవు మరల నా చెట్టెక్కి ఆ దుష్ట మానవుని క్రిందకు పడత్రోయవలెను. నీకిష్టమేనా? ఏమందువు అనెను. చిత్తం, చిత్తం తప్పక, అట్లే అని నమ్మించగా వ్యాఘ్రము మా వాసరమును విడచిపుచ్చెను. చేసెదను చెట్టుపై నున్న పాందుడు గడగడ లాడిపోవుచుండెను.

బ్రతుకు జీవుడాయని ఆ కోతి ఒక్క గంతులో మరల చెట్టెక్కి స్థిమితంగా కూర్చుండెను. "ఏమీ ఆలస్యము? త్వరగా నాకృతఘ్నుని క్రిందికి త్రోసివేయు"మని పులి హెచ్చరించగా కోతి, "ఎన్నటికి ఆ పని చేయజాలను, ఎంత దుష్టుడైనా కృతఘ్నుడైనా, అతడు నా కతిథి, దైవ సమానుడు, పూజనీయుడు. అట్టివానికి బొందెలో ప్రాణముండగా కించిత అపకారమునూ, నేను చేయజాలను. కనుక నీవాశవదులుకొని పోవచ్చును" అని గంభీరముగా బల్కి మిన్నకుండెను.

ఇది కథే. నిజముగా జరిగినది కాదు. కాని మానవుడెంత నీచ ప్రవృత్తికి దిగజారగలడో ఒకవైపున ఋజువు చేయుచున్నది. మరొక వైపు ఆశ్రయము కోరివచ్చిన వారి నెట్లాదరించి రక్షించవలెనో విధించుచున్నది. గృహస్థాశ్రమములో నున్న వారే ఆశ్రితుల నాదరించగలరు. గాని అన్యులకు సాధ్యము. కాదు, కనుక గృహస్థాశ్రమము నందుండి కృషిచేయు పారమార్థికులు తమ గురువులకు గురుపుత్రులను మాత్రమే గాక చేతనైనంతలో సర్వులను దైవాత్మ స్వరూపులుగానే భావించి, పరోపకారపారాయణులై నిలయుదురుగాక! ఇదే భారతీయ సంస్కృతి. నేడు ప్రభుత్వము కూడా లక్షలాది శరణార్థులకు ఆశ్రయమిచ్చుట యీ సంస్కృతి విశేషము చేతనే అని యెరుగవలెను.

28. సన్యాసము - కాంతా, కనకములు

సన్యాసి కాంతా, కనకములను ఎంత మాత్రము దరిచేయనీయరాదని, రామకృష్ణ పరమహంస నొక్కి నొక్కి చెప్పుచుండెడివాడు. అంతే గాదు డబ్బు యొక్క స్పర్శ తగిలితే తన శరీరము భగ్గున మండి పోవునని కూడా అంటూవుండేవాడు. ఆయన ప్రబోధ వినుటకై వచ్చెడి నరేంద్రుడు (తరువాత వివేకానందుడైనాడు). ఆ మాటలు నిజమా లేక అబద్ధమా పరీక్షించవలెనని రామకృష్ణుడు పరుండ ప్రక్క క్రింద యెవరును చూడకుండా నొక రూపాయ నాణెమును యుంచెనట. కొంచెము తడవైన పిమ్మట రామకృష్ణ ప్రక్కపై మేను వాల్చి రెండు క్షణములలో అదిరిపాటుతో లేచి మంట, మంట శరీరమంతయు భగ్గున మండిపోవుచున్నది. అని గంతులు వేయుచుండెను. అక్కడున్న వారందరు ఏమి కారణమేమికారణమని, ఆందోళన పడసాగిరట. అపుడు నరేంద్రుడు అయ్యా! తమ వాక్యము యొక్క సత్యత్వమరయుటకై నేనే ఇట్లు చేసితిని తప్పు క్షమింపుమని చెంపలు వాయించుకొని క్షమాపణ వేడికొని తాను ప్రక్క క్రిందనుంచిన రూపాయిని తీసివేసెనట. అవును. గురువు యొక్క నిజాయితీని అట్లు పరీక్షించవలసినదే! అని రామకృష్ణ పరమహంస తిరిగి ప్రక్కమీద పడుకొని చంటి పిల్లవానివలె హాయిగా నిదురించెనట. అట్లే నిజమైన సన్యాసి కామినీ కాంచనములను వమనాన్నము (కక్కిన కూడు) వలె దూరస్థ మొనరించవలెను. నరుడు పక్వాన్న తతిని కక్కి మరల నాకునె? యతి సంస్కృతి విడచి తిరిగి పూనునె..." అన్నారు శ్రీ కృష్ణదేశికులవారు.

శ్లో॥ ద్వావిమౌ పురుషౌ లోకే శిరశ్శూల సమౌను తే

గృహస్థశ్చని రారంభో, యతిశ్చస ప్రతి గ్రహాః॥

తాత్పర్యం : ఏ పనియు చేయక, సోమరియై, తిరుగు గృహస్తున్ను ధనాదులను ప్రతిగ్రహించు సన్యాసియు యీ యిర్వురును, లోకమునకు బాధాకరులై ఎంతో శిరోవేదన కల్గించు వారైయున్నారు.

శ్లో॥ నరకాయతే మత్మి చేత్ పౌరోహిత్యం సమాచర
వర్షం యావత్ కిమన్యేన, మఠచింతాం దివత్రయం॥

తాత్పర్యం : నీకు నరకం కావాలంటే ఒక సంవత్సరం పాటు పౌరహిత్యం చేయి. అబ్బా! అంత కాలం ఎవనికి ఓపిక వుందంటావేమో, మూడు రోజులు పాటు మఠాన్ని గూర్చి (అనగా సన్యాసి నివసించుట కేర్పరచుకొన్న గృహము) ఆలోచిస్తే చాలు, అనగా తప్పులు చేయుటకు పురోహితులకు, సన్యాసులకు ఎంతో అవకాశమున్నది అన్నమాట.

శ్లో॥ యతిత్వం జీవనోపాయం కుర్వంతః కింనలజ్జిత్రారి।
మాతుః పుణ్యమి వాలంబ్యయ ధాకే చిత్ గతఘృణాంః॥

తాత్పర్యము : తన తల్లి పడుపువృత్తి చేయుచు సంపాదించు ధనముతో బ్రతుకువాడెంత సిగ్గుమాలినవాడు! అట్లే సన్యాసమును ధనార్జనోపాయముగా చేసుకొని బతుకువాడు మరియెంతటి సిగ్గు మాలినవాడో వేరే చెప్పవలెనా? వాని యంతటి నిర్భాగ్యుడు మరెవడూ వుండడు.

ఇట్లనేకులు కాంత కనకముల ఆశవీడని సన్యాసులను నిందిస్తూనే వచ్చినారు "జిహ్వోపస్థ పరిత్యాగీ పృథివ్యాం కింప్రయోజనం?" కామినీ కాంచనములను పూర్ణముగా త్యాగము చేసిన వానికి యీ ప్రపంచంలో నేమిపని? యిదే విషయమును వేమన్నగారు "కాంతపైన యాశ, కనకంబుపై నాసలేనివాడు పుడమి లేనివాడు" అన్నారు. సన్యాసోపనిషత్, అవధూతోపనిషత్, పరమహంస పరివ్రాజకోపనిషత్, భిక్షకోపనిషత్ మొదలగు ఉపనిషత్తులు నిర్ణయించిన సన్యాసి నియమములను ధర్మములను ఎవరు నేడు నిజంగా పాటించగలరు? పాటించుట బహుకష్టము. కలియుగమున సన్యాసమందుకే నిషేధింపబడినది ఐనను సత్కారమాన పూజాధికములకై సన్యాసి వేషములను ధరించి పెద్ద పెద్ద పేర్లుపెట్టుకొని వేషధారులై ఆశ్రమముల పేరిట గృహరామ క్షేత్రాదులను సంపాదించుకొని భోగలాలాసులై, లక్షలాది ద్రవ్యమును బ్యాంకులలో నిల్వలు పెంచుకొనుచుండు సన్యాసి నామధేయుల వలన లోకమున కెంత కీడు వాటిల్లుచున్నాదో గృహస్థులు గమనించి జాగరుకులై మెలంగుదురు గాక!

29. తత్వములన్నీ కలసియే యెరుక

ఒక గ్రామములోని రామన్న, భీమన్న అను మిత్రులు వాహ్యాలీకై పోయి ఊరి బయటనున్న యిసక పుంతలో కూర్చుని యిష్టాగోష్టి జరుపుచుండిరి. ఇంతలో రామన్న తను వైపుగా వచ్చుచున్న రెండెడ్ల బండిని చూపుచు భీమన్నా లే! బండివచ్చుచున్నది. దారి వదలాలి అని హెచ్చరించెను. భీమన్న చాలా యుక్తిపరుడు. నీమొఖము బండెక్కడ వస్తుంది. ఇటువంటి అసత్యాలు ఎప్పుడూ చెప్పవద్దు అని గద్దించెను. అందుకు రామన్న నీకు కళ్ళు లేవా? అదేమిటిరా 50 గజాలలోకి సమీపించింది కదా బండి అని తీవ్రముగానే పల్కెను. అందుకు భీమన్న "ఒరే, పందెం, బండి కనుక నిజంగా ఉంటే నా శిరస్సే ఇస్తాను. బండిలేకుంటే నీ శిరస్సిస్తావా? అని రామన్నను సవాలు చేసెను. తప్పకుండా యిస్తానని రామన్న ప్రతి సవాలు చేసెను.

భీమన్న బండికి ఎదురేగి భయంకరంగా గర్జించి ఎడ్లను ముందుగా విప్పివేసి, తనవద్దనున్న చాకుతో కాడిని, పోలుకర్రను కలిపికట్టిన మోకులు తెగకోసి చక్రములు తడికలు వగైరాల్ని దేనికది క్షణములో ఉడబెరికి రామన్నారా. ఇక చక్రాలున్నాయి. పోలుకర్ర ఉంది. ఇరుసు ఉంది. కాడి ఉంది. బండి ఏదిరా అని మందహాసము చేసెను. అవును నిజమే అన్నీ కలసి ఉంటే బండి గాని లేకుంటే బండి అనే వస్తువు వేరే లేదు గదా.

రామన్న తన ఓటమి నంగీకరించి మరునాడు తన శిరస్సును యిచ్చివేస్తానని దుఃఖాక్రాంతుడై ఇల్లుచేరి భోజనము మాని మంచముపై పరుండి యుండెను. రామన్న కుమార్తె చురుకైనది. వచ్చి తండ్రి దుఃఖ కారణం తెలుసుకొని నీ శిరస్సుపోకుండా ఉంటే ఉపాయం నేనెరుగుదును. రా,లే, భోజనం చేసి నిర్భీతిగా నిద్రపొమ్మని ధైర్యము చెప్పెను.

రామన్న పందెంలో ఓడిపోయి ఆ రోజున భీమన్నకు శిరస్సు యిచ్చి వేస్తున్నాడని గ్రామ మంతటా తెలిసి గ్రామస్తులు గ్రామ పెద్దలు అంతా రచ్చబండ వద్ద చేరిరి. భీమన్న కత్తి నూరుచుండెను. ఇంతలో రామన్న కుమార్తెతో కలసి ఆటకే తెంచెను.

అంత నా బాలిక భీమన్న నుద్దేశించి భీమన్న మామా! నా తండ్రి శిరస్సు నీకిస్తానన్నాడు. కనుక తీసుకో ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. కాని నీవు చాలా జాగ్రత్తగా తీసుకోవాలి ఒక్క నెత్తురు బొట్టు కూడా తీసుకోరాదు. ఒక్క తల వెంట్రుక కూడా తీసుకోరాదు. చర్మము, కండ్లు, ముక్కు, చెవులు, పెదవులు, గడ్డము, చెంపలు ఏమీ తీసుకోరాదు సుమా! తీసుకొంటివా నీ తల యిక్కడ పెద్దలు వెంటనే యెగుర గొట్టెదురు ఏమందువు? అట్లా గుడ్లు మిటకరిస్తావేం. ఈ యుక్తి నీ వద్దనే నేర్చుకొన్నాను అని పకపక నవ్వసాగెను.

బాలిక తెలివికి జనమంతా జోహారులర్పించి ఎవరిండ్లకు వారేగిరి. అట్లే అన్నీ కలసియే **ఎరుక అన్న లేకపోతే** ఎరుకేలేదు. కనుక యెరుకన్న తత్త్వాలే సుమా!

30. విచిత్ర గణితం

ప్రశ్న : మూడింటిలో ఒకటి తీసివేసినచో మిగిలేది యెంత?

1వ జవాబు : మూడింటిలో ఒకటిపోతే యిక మిగిలేది ఒకటి మాత్రమే.

2వ జవాబు : మూడింటిలో ఒకటి పోనే పోదు.

3వ జవాబు : మూడింటిలో ఒకటిపోతే సున్న.

శిష్యుడు : స్వామి! యీ జవాబులెట్లు సరిపోవును. ఇందేది సత్యము. అన్నీ సత్యమా? లేక అన్నీ అసత్యమా?

గురువు : విమర్శించి చుద్దాము.

1వ జవాబు యొక్క అంతర్యమేమంటే ప్రతి బింబవాదము ననుసరించి బింబము అద్దము ప్రతిబింబము అను మూటిలో అద్దం ఒకటి తీసివేసినచో అద్దముతో పాటే ప్రతిబింబమునూ, పోవును కనుక మిగిలేది నిజబింబ యొక్కటే. అట్లాగే మాయా విద్యల రూపంగా నుండే అద్దం యొక్క దానిని తొలగిస్తే నిజబింబ స్థానీయమైన అధిష్ఠాన చేతన బ్రహ్మములో ప్రతిబింబ రూపుడైన జీవుడు బ్రహ్మైక్యము పొందగా పరబ్రహ్మ యొక్కటే శేషించును యిది అద్వైత వాదము. ఇక, రెండవ జవాబులో ఈశ్వర, జీవ, జగత్తునే తత్వత్రయములో అన్నీ నిత్యములే ఏదీ అనిత్యం కాదు. కనుక దేన్ని తీసివేయలన్నా ఏది పోదు. యిది త్రైత వాదము. లేక విశిష్టాద్వైత వాదము. మూడు, కంటికి మనస్సునకూ కానవచ్చేదంతా క్షణికమే.సర్వమూ శూన్యమే. సృష్టి అనేదే లేదు. సృష్టి కారణమూ లేదు కనుక ఒకటి లేదు. మూడు లేదు. మొత్తమంతా ఏమీ లేనపుడు దేనిని తీసివేసినా తీసివేయకున్నా ఎప్పటికి ఉండేది శూన్యమే. ఇది శూన్యవాదము. యీ వాదములన్నియూ సత్యములే. అన్ని అసత్యములే. దృక్కోణములో గానవచ్చే భేదములే దృక్కు దృశ్యము,ద్రష్టరూపముగా కానవచ్చే త్రిపుటి ఎరుక రూపమే జీవేశ్వర జగద్రూపంగా గాన వచ్చేదంతా కలసి ఒకటిగా పూర్ణ వస్తువుగా నున్నది. ఏకంగా, ద్వంద్వంగా, అనేకంగా ఈ పూర్ణ వస్తువేగాన వస్తుంది. సర్వద్విపుటులుం త్రిపుటులుం యిదే అయివున్నది. దానినే పూర్ణమని కొందరు శూన్యమని మరికొందరూ పలుకుచున్నారు. దాని యొక్క అస్థి, నాస్తుల యందు అనగా ఆ వస్తువునకు పూర్వము నందు పరమందు వస్తు వున్నపుడూ ఉంటే పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము సర్వ పరిపూర్ణముగా నున్నది. అందుకే శ్రుతి.

"పూర్ణ మద : పూర్ణ మిదం పూర్ణాత్పూర్ణముదచ్యతే" పూర్ణస్య, పూర్ణ మదాయ పూర్ణమేవా వశిష్యతే అంటున్నది ఏమైనా సర్వ నిర్ణయములు చేయు యొరకయే లేనపుడు, యే నిర్ణయం చేసినా మహాపాపమేనన్నారు. శ్రీశివరామ దీక్షితులవారి సిద్ధాంతము ఇదే.

31. దత్తగురుని మహాత్మ్యము

లోకమునకు ఆది గురువుగా ప్రసిద్ధి పొందిన దత్తాత్రేయులవారి అవిర్భావమును గూర్చి యిట్లు చెప్పబడినది. మహా పతివ్రతయగు అనసూయను పరీక్షించుటకు వచ్చిన త్రిమూర్తులను, ఆమె పాతివ్రత్య మహిమచే ఆమె యందు పుత్ర భావము పొంది మూడు శిరస్సులు గల ఏకాకారమగు పుత్రుడుగా ఆవిర్భవించిరనియు, ఆయనయే దత్తాత్రేయులనియు చెప్పబడుచున్నది. ఆయనకే గురువను ప్రసిద్ధనామము కలదు. గురువనగా, "గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణు, గురుర్దేవో మహేశ్వరః, గురుసాక్షాత్పర పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురువేనమః" అని చెప్పినట్లు తన బోధనా సామర్థ్యముచే జ్ఞానవృత్తిని పుట్టించుట, దానినిన పోషించుట తద్విరుద్ధమగు అసురీవృత్తుల నెల్ల లయము చేయుట, యను మూడు కృత్యములను చేయుటయే కాక, తాను మూటికి విలక్షణమగు అధిష్టాన బ్రహ్మస్వరూపుడుగా ఉండి, ఆశ్రయించిన శిష్యులను తన స్వరూపులుగానే చేయగలడు. బ్రహ్మ విష్ణు, మహేశ్వరులను ముగ్గురును ఒక్కొక్క కృత్యమునే నిర్వహించగలరు గాని, రెండవది చేయజాలరు. కాని గురుమూర్తి ఈ మూటిని నిర్వర్తించుటే కాక, మూటికిని అతీతమగు అఖండ స్వరూపునిగా కూడా చేయగలడు. దత్తాత్రేయ గురుడు కూడా ముగ్గురు మూర్తుల శిరస్సులు గలవాడగుటయే కాక, మూర్తి త్రయమును ఏకము చేసిన,అనగా మూడు శక్తుల కాధారము. అధిష్టానముగా నున్న బ్రహ్మమాత్రుడుగా నున్నందున సహజముగా ఆయనయే గురుసంజ్ఞచే చెప్పబడుచున్నాడు. ఆయన అనసూయ పాతివ్రత్యమును పరీక్షించుటకు మూడు మూర్తులుగా వచ్చి, పరిక్షించి, ఆమె యొక్క అచంచలమగు పాతివ్రత్యమునకు ఆశ్చర్యపడి తానే మూడు శిరస్సులతో ఆమెకు పుత్రుడుగా దత్తుడాయెను.

అనసూయ యనగా అసూయారహితుడగు జీవుడు. భగవద్గీత యందు 'ఇదంతుతే **గుహ్యతమం ప్రవక్ష్యామనసూయవే**'యని చెప్పుటచే అర్జునా! నీవసూయా రహితుడవగుటచే యీ రహస్యయుతమగు జ్ఞానమును నీకు చెప్పుచున్నానని పరమాత్మ సెలవిచ్చియున్నాడు. అంతే కాక, 'ఇదంతే నాతపస్కాయ, నా భక్తాయ కథాచన। నచాశుశ్రూషవే వాచ్యం, నచమాంయో భ్యసూయతి' అని చెప్పుటచే, అసూయగలవానికి, మాత్రము యీ విద్య నెపుడును చెప్పవద్దని చెప్పెను. కనుక గురుమూర్తికి అనుగ్రహము అసూయా రహితుని యందే కలుగును గాని అన్యుల యందు కలుగదు. ఆమె అనసూయ యగుటయే కాక పరమ పతివ్రత. ఆమె భర్త అత్రి మహర్షి. 'అత్రి' యనగా త్రిపుటికి మీరినవాడు. అనగా సృష్టి స్థితి లయమును, వాని అభిమానులగు బ్రహ్మ విష్ణు, మహేశ్వరులను, దేహత్రయములు, అవస్థాత్రయములు. త్రిగుణములు, జ్ఞాతృ జ్ఞాన జ్ఞేయములు, కర్త,

యాచకుడు తృప్తిగా భుజించి త్రేన్చెను. ఏం కావాలి బాబూ అంటూ రామశాస్త్రి లోపలినుండి హాలులోనికి వచ్చు సరికి బిచ్చగాడు లేడు. ఆ స్థానంలో తన గురుదేవుని రూపం రామశాస్త్రికి ప్రత్యక్షమయ్యెను. రామశాస్త్రి కంగారుపడుతూ గురువు గారి పాదములకు సాష్టాంగపడి లేచి చేతులు జోడించి "మహాప్రభో క్షమించండి. ధర్మసారము గ్రహించి ఆచరణ నుంచమని సోదాహరణ ముగ నిరూపించితిరి. ధన్యుడను, ధన్యుడను" అని మరల సాష్టాంగపడెను.

33. గురువాజ్ఞాపాలనము - ఏకలవ్యుడు

ఏకలవ్యుడు ఒక అరణ్య భాగమును పాలించు హిరణ్యధన్యుడనే నిషాదరాజు యొక్క కుమారుడు. కురుపాండు కుమారులకు ధనుర్విధ్యాగురువు ద్రోణాచార్యుల వద్ద ధనుర్విద్య నేర్వవలెనని యే తెంచి అర్థించినా **ద్రోణాచార్యులాతనికి విద్య** నేర్పుటకు నిరాకరించెను. మంత్రపురస్కారముగ, అస్త్రప్రయోగ ఉపసంహారములు గావించవలసియుండును. కనుక అట్టి మంత్రోపదేశమునకు హీనకులస్థుడగు ఏకలవ్యుడధికారి కాదని ద్రోణాచార్యులు భావించెను.

ఏకలవ్యుడింటి కేగి, మట్టితో ద్రోణాచార్యుల విగ్రహము నొకదానిని ప్రతిష్టించుకొని గురుభావముతో నర్జించుచు తత్సన్నిధానమున విలువిద్య నభ్యసింపసాగెను. అతని భక్తి విశేషముచే ధనుర్విద్యా కౌశలమంతయు నాతనికి కరతలామలకమయ్యెను.

ఒకనాడు కురుపాండు కుమారులందరూ పరివార సహితులుగా వేటకై ఆ అడవి ప్రాంతమున దిరుగాడుచుండిరి. ఒక వేటకుక్క ఏకలవ్యుడు ప్రతిష్టించిన విగ్రహము చెంతకు వచ్చి మొరుగుచుండగా ఏకలవ్యుడు గురిచూచి దాని లలాట స్థానమున ఏడు బాణములు నొకేసారి నాటించెను. కుక్క ఏడుపు విని ద్రోణాచార్యుల ప్రియ శిష్యుడైన అర్జునునితో సహా అందరువచ్చెను. ఇంత ప్రావీణ్యముగల విలుకాడెవరి శిష్యుడాయని అద్భుతాశ్చర్యములకు లోనై ధనుర్బాణములు ధరించియున్న ఏకలవ్యుని గాంచి నీ గురువెవరని ప్రశ్నించగా ద్రోణాచార్యులే నా గురువని యాతడు సమాధానము చెప్పి, తానారాధించు ద్రోణ విగ్రహమును చూపెను.

అర్జునుడు ద్రోణాచార్యులు వద్దకేగి, "స్వామీ! లోకములో నన్ను మించిన విలుకాడు లేకుండునట్లు విలువిద్య నేర్పెదనని తమరు ప్రతిజ్ఞ చేసినారే! నేనే కాదు ముల్లోకములలో ఏకలవ్యుని మించిన విలుకాడుండని నిరూపణ అయినది. తమరే యాతని గురువులట కదా!" అని ప్రశ్నించెను. ద్రోణుడును ఆశ్చర్యచకితుడై అర్జునుడు వెంటరాగా ఏకలవ్యుని కడకేగగా, అతడర్ఘ్యపాద్యాది విధులచే గురువు నర్చించి వినయ వినమిత గాత్రుడై నిలబడియుండగా "ఓయీ! నీకు నేను గురువునంటివే! నాకు గురుదక్షిణగా ఏమిత్తువు?"

అని ప్రశ్నించెను. అందుకు ఏకలవ్యుడు అంజలి ఘటించి పరమ సంతోషముతో "స్వామీ యిదిగో నా శరీరము యిదిగో, యీ అరణ్య సామ్రాజ్యము. యిదిగో నా పరివార జనులు యిందేదైనగాని, అన్నియుగాని మీ పాద సన్నిధిని సమర్పించుకొనుటకు సంసిద్ధుడను ఆజ్ఞాపించుమని " గురుని ప్రత్యుత్తరమునకై నిరీక్షించుచు నిలబడెను.

ద్రోణాచార్యుడు "ఐతే నీ కుడిచేతి బొటన వ్రేలిని ఖండించి గురుదక్షిణగా నాకిమ్ము యింకేదియు నాకు వలదు" అని అవనత శిరస్కుడై అర్థించెను. వెంటనే యేమియు సందేహించకుండా మొల నున్న కత్తిని తటాలున దీసి తన కుడిచేతి బొటన వ్రేలిని ఖండించి ఏకలవ్యుడు గురుపాదముల చెంత నుంచెను.

అర్జునుడు నిర్విణ్ణుడై గ్రుడ్లప్పజెప్పి, జూచుచుండెను. తొల్లియెప్పుడో వామనమూర్తి తన్నర్థించిన మూడడుగుల స్థలములో తన సర్వస్వము హరించగలడని బలి చక్రవర్తి యెరిగియు వామనుని కోర్కె సఫలీకృత మొనర్చి ధన్యుడయ్యెను. నేడు ఏకలవ్యుడు తనకుడి బొటన వ్రేలిచ్చుటతో తన విలువిద్యా నైపుణ్య సర్వస్వము హరించబడుచున్నదని యెరిగియు సంతోషముతో భక్తి పూర్వకముగ దానిని గురుమూర్తికి సమర్పించుకొనెను. ఆహా! ఏమి త్యాగ వైభవము. ఎంతటి భక్తి విశేషము.

ఈ కథా సంవిధానము మహాభారతమున చూపించుటలో వ్యాస భగవానుని యుద్దేశమేమి? అర్జునునికి యీర్ష్యాసుయలున్నవని చాటుటకా? నీచోన్నత కులములవారి అధికారి తారతమ్యము లుద్ఘాటించుటకా? విగ్రహారాధన వలన కలుగు ప్రయోజన విశిష్టతను చూపించుటకా? గురువులకు కూడా పక్షపాత బుద్ధియుండునని నిరూపించుటకా? గురువెట్టివాడైననూ శిష్య ధర్మము ఎట్టిదో ప్రబోధించుటకా? "ఇతిహాస పురాణాభ్యాం వేదార్థముసంబృహయేత్" అనగా యితిహాస పురాణములు వేదార్థమును విపులపరచు చున్నవి. అన్నప్పుడు యీ కథలో యే వేదధర్మము విపులపరచబడినది? అని ప్రశ్నించుకొంటే వ్యాసమహర్షి యొక్క నిజోద్దేశమును తెలుసుకొనవచ్చును.

ఏక లవ్యుడు గురువు యొక్క నామ రూపములను నిజాంతఃకరణమున నిల్పుకొని అందుకొక ప్రతీకను బాహ్యమందు కల్పించుకొని ఉపాసించి యిష్టార్థమును సాధించినాడు. కాన్ని గుర్తువు నిజముగా అతని కెట్టి విద్యయూ గరుపనే లేదు. ఐనను తాను ఉపాసించిన నామ రూపములు ప్రత్యక్షముగా సజీవంగా తన యెదుట సాక్షాత్కారించగా, తన జీవిత ధ్యేయమైన ధనుర్విద్యాపాటవమునే, గురుని సంతృప్తి పరచుటకై సమర్పించుకొని ధన్యుడయ్యెను. సచ్ఛిష్యుని ధర్మముపదేశించుటయే యీ కథయొక్క ముఖ్యోద్దేశము గాని యితర విషయముల కేమియు ప్రాధాన్యత లేదనియు ప్రధాన విషయమును పోషించుటకే యీ

కథ భారతమున చొప్పించబడినదని తెలియవలెను. మానవ ప్రతీకరణము నందు గుణదోషములు రెండునూ యుండక తప్పదు. ప్రత్యక్షముగా గురుశిష్యులుగా వున్న ద్రోణ, అర్జునుల శీలములలో మానవ దౌర్బల్య లక్షణములు చిత్రించుటయే ఔచిత్యము ఏకలవ్యుని శీలచిత్రీకరణములో అట్టి మానవ సహజములగు దౌర్బల్య లక్షణములు గానరావు? అతని మానవాతీత లక్షణమే యీ కథయందు చిత్రీకరింపబడినది.

ద్రోణునకు సాక్షాత్ శిష్యుడైన అర్జునుడు గురుఋణ మెట్టతీర్చెనో చూడనగును. గురువునకపరాధ మొనర్చిన ద్రుపదుని యుద్ధమున నోడించి రథచక్రమునకు కట్టి తెచ్చి ద్రోణుని పాదముల కడబడవేసెను. గురువుతో యుద్ధమునకు ఢీకొనని వాగ్దానము చేసెను. కాని గురువు కోరికకు ఏకలవ్యునివలె తన జీవితాశయమునే త్యాగము చేయలేదు. గురువైన వైశంపాయుని యాజ్ఞను పాలించక ధిక్కరించి గురుడు నేర్పిన విద్యయంతయు యాజ్ఞవల్కి కక్కి వేసెను. గురు సంతోషమునకు ఏకలవ్యుడు హృదయపూర్వకముగ తన విలువిద్యానైపుణ్యము అంతయు వమ్ము చేసుకొని తన కుడి బ్రొటన వేలినే ఖండించి యిచ్చి మహాత్యాగము చేసెను. ఏకలవ్యుని గురుభక్తి అనుపమానము. ఐనను పరిపూర్ణ భావజ్ఞుల త్యాగముతో పోల్చినచో ఏకలవ్యుడు చేసిన మహత్తర త్యాగము కూడా అత్యల్పమే అని చెప్పవలసియున్నది. ఎట్లనగా ఏకలవ్యుడు తన స్థూల శరీరమందుగల బ్రొటన వ్రేలును తద్వారా లౌకికమగు కీర్తిప్రతిష్ఠలకు కారణమగు ధనుర్విద్యా కౌశలమును మాత్రమే త్యాగము చేసెను. కాని పరిపూర్ణ యోగులు తమ స్థూల సూక్ష్మ కారణ మహకారణ శరీరములన్నింటిని నిశ్శేషముగ గురుమూర్తికర్పించి ఆత్మరూపమగు మోక్షరాజ్యమునే కాలదన్ని జనన, మరణ భ్రాంతి నుండి విముక్తి చెందుదురు.

34. మంత్రవేత్త మరణము

ఎంత మంత్రవేత్తయైనా మహత్తులు గలవాడైనా, జ్ఞానియైనా యోగియైనా ఎప్పుడో యొకప్పుడు మరణించుట తప్పదు. పుట్టినది గిట్టక తప్పదనుట పరమ సత్యము. కొందరు జీవసమాధిలో యింకనూ సజీవంగానే వున్నట్టు చెప్పుటయేగాని వారు తిరిగి ఆ శరీరంతో వచ్చి కాయిక వాచిక కర్మలొనర్చుట కల్లగదా! అది మరణ సదృశమే.

గవర్రాజు ఎల్లవ్వగారను యొక ఆర్వేల నియోగి బ్రహ్మణశాఖకు చెందిన గ్రామకరణముండేవాడు. ఆయన మహామంత్రవేత్త. తపశ్శాలి, ఏ కొద్ది ఘడియలో తప్ప మిగితా కాలమంతయు తపోనిమగ్నుడై యుండేవాడు. ఆ గ్రామము నేటి పశ్చిమ గోదావరి మండలము లోనిదే కాని నాడు నిజామ్ పరిపాలనలో యుండేది. ఆ గ్రామమున కొకప్పుడు **తహశీల్దారు అజమాయషికివచ్చి**, గ్రామస్థుల వలన,కరణంగారు మంచివారే కాని, ఎల్లపూడూ

తపశ్చర్యలోయుంటూ గ్రామలెఖ్ఖలు చూడడని తహశీల్దారు విని కోపోద్రిక్తుడై కరణంగార్కి కబురు పంపెను. తహశీల్దారు మహమ్మదీయుడు.

కరణంగారు వచ్చుటతోనే "ఏమయ్యో కరణంగారూ! మీరు ముక్కుమూసుకొని ఒక మూల కూర్చొండుటయేనా? గ్రామ నౌఖరీ యేమైనా చేస్తున్నావా లేదా? అసలు యీ గ్రామ సరిహద్దులైనా చూపగలవా నీవు?" అని ఎగతాళిగా మాట్లాడగా, చిత్తం ప్రభు ప్రభుత్వానికి సరిగా పన్నులు చేసి పంపిస్తున్నాము కదా! మీరు గ్రామ సరిహద్దులు చూడాలని వుంటే చూపించుట కేమీ అభ్యంతరం లేదు" అని కొంచెం కరుకుగా సమాధానం చెప్పెను. "సరే బాపనయ్యా! రేపు ఉదయం గం. 8.00లకు హాజరై గ్రామ పొలిమేరలు చూపించు అట్లు చూపలేనిచో నిన్ను కొరత వేయిస్తాను తెలిసిందా!" అని గద్దించెను. "చిత్తం, అంటూనే కరణం గారింటికి పోయి యింటి యిలవేల్పులైన భద్రకాళీ వీరభద్రుల నర్చిచుకొని మరునాడు ఉదయం 8 గంటలకు తహశీల్దారు కడకేతెంచెను. కరణంగారి ధీమా చూచి తహశీల్దారుగారు ఆదిలో "అవసరం లేదులే" అని చెప్పదలచెను. గాని గ్రామస్థుల యెడ తన అధికారము ప్రదర్శించుటకై సరే నడువుమని బయలుదేరెను.

పాపం! కరణంగార్కి నిజంగానే గ్రామ సరిహద్దులు తెలియవు కాని యిష్ట దైవమును తలచుకొని తూర్పుదిశగా బయలుదేరెను. భద్రకాళి ఒక్క కరణంగారికి మాత్రం కనుపిస్తూ దారి చూపిస్తూ ముందు నడుచుచుండెను. ఆ పిదప కరణం ఆయన వెనుక తహశీల్దారు ఆ వెనుక గ్రామస్థులు నడుచుచుండిరి. భద్రకాళి తూర్పుహద్దు వరకు నడచి అటనుండి ఉత్తర దిశగా నడచిపోయి ఈశాన్య మూల చేరి అటనుండి పశ్చిమ ముఖమయ్యెను. మనము యిపుడు ఈశాన్య మూల నున్నాము. యిక ఉత్తర సరిహద్దు చూపుతాను. అని కరణంగారు పలికిరి. అమ్మవారు ఒక ఫర్లాంగు దూరం నడిచేసరికి దారి కడ్డముగా యెన్మిది గజముల కై వారము గల పెద్ద మర్రి చెట్టుండెను. అమ్మవారు సమీపించే సరికి ఆ చెట్టు మొదలు నడుమకు రెండు చీలికలుకాగా ముందు అమ్మవారు, పిదప కరణం పిదప తహశీల్దారు ఆ వెనుక గ్రామస్థులు చెట్టు ఆవలికి నడచిపోయిన వెంటనే చెట్టు రెండు చీలికలు యధాప్రకారం చేరిపోయెను. ఈ వింత జూచి తహశీల్దారు, గ్రామస్థులు ఆశ్చర్య నిమగ్నులైరి. ఉన్నవి లేనివి కరణంగారి అలౌకిక మహత్తుల గూర్చి గ్రామస్తులు ప్రసంగములు గావించుచుండిరి. తహశీల్దారు ఆ మాటలు వింటూ భయక్రాంతుడై "అయ్యా! కర్ణంగారు యిక మాకు నడిచే శక్తిలేదు. మీరు యిక సరిహద్దులు చూపగలరని మాకు పూర్తిగా నమ్మకము చిక్కినది" రండు పోదాము అని బసకుమరలెను.

తహశీల్దాదారు తనలో తానిట్లు ఆలోచించసాగెను "ఆహా! ఈ బాపనయ్య ఎంతటి తపశ్శాలి! యెంత మహిమాన్వితుడు, ఇతడు తలచినచో నైజాము ప్రభుత్వమును త్రుటికాలములో

నాశనము చేయగలడనుటలో సందేహమేమీ లేదు. యిటువంటి వానిని బ్రతుకనీయరాదు. యిట్టి వాడుంటే నైజాము గారిని పొట్టనపెట్టుకోగలడు. యితనిని వెంటనే కొరత వేయించడమే ప్రస్తుత కర్తవ్యము. అని ఒక నిశ్చయమునకు వచ్చి భటుల కాజ్ఞాపించగా వారా కర్ణం యెల్లప్పగారిని కూర్చొండ బెట్టి బ్రహ్మ రంధ్రం నుంచి గుదస్థానముకుండా పోవులాగున ఒక శీల దిగకొట్టి కొరత వేసిరి. క్షణములో కరణంగారు యిష్టదైవమును స్మరించుకొంటూ ప్రాణములు వీడిరి. ఎలప్పగారి తల నుండి కొఱ్ఱు కొట్టబడిన గ్రామము "యెల్లప్ప కొఱ్ఱు" అయిపోయెను. ఆ పేరు క్రమశః వాడుకలో యిలపకుఱ్ఱుగా మారెను. గవర్రాజు వారను పూర్వపు పేరు ఇలపకుర్తి వారని, ఎల్లప్ప వంశీకులు యింటి పేరున్ను యేర్పడెను.

35. చిత్ర విచిత్రాలు

(సూర్యారావు పడక కుర్చీలో విశ్రాంతి తీసుకొనుచుండగా రామారావు ప్రవేశం)

రామారావు	: సూర్యం గారు శ్రీ గురుభ్యోనమః ఏమిటి ఒక్కరూ కూర్చొని ఏదో ఆలోచిస్తున్నారు?
సూర్యం	: ఏం లేదు. రా, రా, కూర్చో
రామం	: (ఏదో చెప్పబోవువాని వలె) మరి................
సూర్యం	: ఏదో చిత్రకథ తీసుకుని వచ్చినట్లున్నావే? అదేదో చెప్పు ఆలోచిస్తావేం?
రామం	: (చిరునవ్వు నవ్వుతూ) ఇట్టే కనిపెట్టేవే నువ్వు. అవి నిజంగా చిత్ర కథలేసుమా!
సూర్యం	: ఉ... కాని చెప్పు! చెప్పు!!
రామం	: మొన్న ఒక గ్రంథలో ఒక చిత్రం చూశాను? ఆ చిత్రం నిజంగా విచిత్రంగానే ఉంది.
సూర్యం	: ఏమిటా గ్రంథం? ఆ చిత్ర మెవరిది?
రామం	: గ్రంథం ఏముందిలే! ఏవో తత్వాలు వ్రాసిన గ్రంథం. చిత్రం మాత్రము సాందీప శ్రీకృష్ణుల చిత్రమట.
సూర్యం	: శ్రీకృష్ణుని **చిత్రాలైతే** ఎన్నెన్నో ఉన్నాయి గాని, సాందీపుల చిత్రం ఎక్కడుంటాయి.
రామం	: ఎక్కడా నేనూ చూడలేదు.
సూర్యం	: మరి సాందీపుని చిత్రం అంటున్నావు? ఎలా ఉంది సాందీపుని చిత్రం?
రామం	: (పకాపకా నవ్వుచూ) అదో గ్రుడ్డివాని చిత్రం. బోడిగుండు పిలకజుట్టు. కుడి చేతిలో తాంబూర, ఎడమ చేతిలో చిరతలు, భుజం మీదగా పంచాగుడ్డ మతం వేసుకొని కూర్చున్నట్లుంది.

సూర్యం : అదేమిటి సాందీపుడు గ్రుడ్డివాడా! తాంబూరా, చిరతలు ధరించిన భక్తుడా?

రామం : అదే విచిత్రం. భక్త సూరదాసు భజన చేస్తూ తన్మయత్వంలో నుండగా మనో వీథిలో బాలకృష్ణుడు ఎదురుగా కూర్చుని దర్శన మిచ్చినట్లు ఒక చిత్రకారు ఊహించి వ్రాసిన చిత్రమది.

సూర్యం : ఓహో! గ్రుడ్డి సూరదాసును, సాందీప మహర్షిగా చిత్రించేరన్నమాట. చిత్రానికి పేరేం పెట్టరు?

రామం : సాందీప శ్రీకృష్ణులుగానే సూచించినారు.

సూర్యం : లోకం ఎంత గ్రుడ్డిదైనా అతడు సాందీపుడు అని ఎట్లా మోసపోతుంది? ఎవరా వ్రాసిన మహానుభావులు ?

రామం : ఎవరైతే ఏంలే, " అస్మద్గురు సమారంభాం కృష్ణ సాందీప మధ్యమాం....." అనుకుంటూ సాందీప శ్రీ కృష్ణులను గురు పరంపరా స్తోత్రములో చెప్పుకొనువారే.

సూర్యం : సిగ్గు! సిగ్గు! సాందీప శ్రీ కృష్ణుల బొమ్మలు కల్పించుట రీత్యా గ్రంథ ప్రతులు విరివిగా అమ్మి సొమ్ము చేసుకోవాలనేమో ? వారి ఉద్దేశ్యం ; ఇదేనా చిత్రం ? మరేమైనా చిత్రాలున్నాయా ?

రామం : మరోటుంది అది శ్రీ శివరామ దీక్షితుల వారి చిత్రం.

సూర్యం : కొంపతీసి ఇది కూడా ఏ గ్రంథంలో నైనా అచ్చువేసేరేమిటి ?

రామం : ఆహా! ఇది మరో తత్త్వాల గ్రంథలో వేసారు. పాత గ్రంథంలో క్రొత్త విశేషం.

సూర్యం : బాగు. బాగు ఈ చిత్రంలో విచిత్రం ఏమిటి ?

రామం : పోతులూరి వీరబ్రహ్మంగారి గురువు. పోతులూరయ్య గారి బొమ్మ సంపాదించి అదే దీక్షితుల వారి ఫోటో అని పేరు వ్రాసేరు.

సూర్యం : ఈ బొమ్మ ఎట్లా ఉంది ?

రామం : ఎట్లా ఉంటుంది ! తలపైన శిఖరంగా లేచిన జడలు చుట్ట వీభూతి రేకలు, దండ కాషాయ కమండలాలు. ఒక బైరాగి వేషం ప్రదర్శించేరు.

సూర్యం : భలే. భలే. ఎంతటి గొప్ప రూపకల్పనా!!!

రామం : సూర్యం ! నాకు తెలియక అడుగుతాను గాని పరిపూర్ణ గురువులని పేరు పెట్టుకొని ఈ లోకవంచన ఎందుకు చేస్తున్నారంటావు ?

సూర్యం : ఏమో ? వారికే **తెలియాలి**. బహుశా, "మేము చాలా కష్టపడి దేశమంతా తిరిగి ఇట్టి అమూల్య చిత్రాలు సంపాదించాం" అని లోకంలో పేరుసంపాదించటం కోసమేమో!

రామం : అయ్యవార్లంగార్లను చేయబోయి కోతులను చేసినారే!

సూర్యం : కాదు, కాదు కోతును ఎదుట బెట్టికొని, గురుదేవులని కొనియాడుతున్నారు.

రామం : ఇట్టి ప్రయత్నాలు ఇపుడు నూతనంగా ప్రారంభించేరా? ఇది వరకేమైనా చేశారా?

సూర్యం : పాపం, ఏవేవో వ్యర్థ ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉన్నారు.

రామం : అవేవీ నేను గమనించనే లేదే! అవేవో కొన్ని చెప్పండి.

సూర్యం : వంశవృక్షం అంటూ వెనుక ఒకటి ముద్రించేరు. అందులో నిజమైన శాఖల్ని కొన్నింటిని చూపించుట మానివేశారు. పరంపరయే లేక ఒకటి సృష్టించుకుందామని తహతహలాడేవారి కొన్ని శాఖలను ఆ వంశవృక్షానికి అంటగట్టి, వంశవృక్షం కాపీలు అమ్ముకొని సొమ్ము చేసుకున్నారు. ఆ వంశవృక్షంముద్రిస్తా మంటూ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

రామం : అంతేనా! ఇంకా ఏమైనా నూతన విధానాలు కనిపెట్టారా?

సూర్యం : యంత్రాలు, మంత్రాలు పొదిగిన యంత్రాలు చక్రాలు అనేక రకారకాలైనవి బయలుదేరుతున్నాయి.

రామం : పోనీలేవయ్యా, ఎవరి ఖర్మవారిది!!

సూర్యం : అట్లా అని ఊరుకోలేంకదా! లోకానికి వారి మోసం చాటి చెప్పవలసిందే.

రామం : మనబోటి వాళ్ళు ఇట్లా అనుకుంటూ ఉంటే సిగ్గుపడి ఇక ముందైనా ఊరుకుంటారంటావా?

సూర్యం : ఇల్లాలిని తిడితే ఇల్లు దూరుతుంది గయ్యాళిని తిడితే రచ్చకెక్కి గంతులేస్తుంది. బొమ్మలాటలో దిచ్చుబొమ్మ తానొకటి ఛీ పొమ్మని అనిన హాస్యమొనర్చదేకపోతే అంటున్నారు కృష్ణదేశికులు.

రామం : శాంతం పాపం! శాంతం పాపం!!

36. జ్ఞానేశ్వర మహారాజ్

వీరి పేరు ఎరుగని పారమార్థికులుండరు. శ్రీధర స్వామి వారికి పూర్వం ఉండిన పరంపర పురుషులలో వారు ఒకరు అని చెప్పబడుచున్నది. వీరి పుణ్య చరిత్రము తెలుసుకొని వీరు రచించిన జ్ఞానేశ్వరి అను పేరుగల భగవద్గీత వ్యాఖ్యనము చదివినచో ఉత్తేజము పొందుట తథ్యము.

మహారాష్ట్ర దేశమున పైఠన పుర క్షేత్రమునకు కొలది దూరమున నున్న " ఆపేగావు" వీరి స్వగ్రామము. జ్ఞానేశ్వరుల పితామహులు గోవింద్ పంత్ తండ్రి విఠోబా, తల్లి రుక్మాబాయి. వీరి కుటుంబము వారందరును ఆదినుండియు భక్తి పరాయణులు, విఠోబాకు సంతానము కలుగక పూర్వము, సన్యాసము స్వీకరించవలెనని కోరిక కలిగెను కాని సంతానము లేనివారు

భార్య అనుమతి లేనిదే సన్యసించుట నిషిద్ధము. అనుజ్ఞ ఇమ్మని పదేపదే అతడు రుక్మాబాయిని వేడుకొను చుండెను. కాని ఆమె అతని కోరికను నిరాకరించుచునే ఉండెను. ఒకనాడు ఆమె గాఢ సుషుప్తి యందుండగా అతడామెను తట్టి లేపి సన్యసించుటకు అనుజ్ఞ ఇమ్మని కోరెను. ఆమెకు పూర్తిగా మెలకువ రానందున నిద్రమత్తులో బద్ధకముగ ఊ అనెను. అదియే అనుజ్ఞగా గ్రహించి ఆ అర్ధరాత్రి సమయముననే ఇల్లు విడిచి విఠోభా కాశీ నగరమునకై పయనమైపోయెను.

కాశీలో విఠోభా ఒకనాడు రామానంద ఆశ్రమము చేరి, అట శ్రీ పాదస్వామి అను సన్యాసి, గీతలో సన్యాసయోగమును బోధించుచుండగా శ్రవణము చేసి సన్యాస దీక్షను తన కిమ్మని ఆయనను అర్థించెను. శ్రీ పాద స్వామి నీకు స్వజనులు ఎవరైనా ఉన్నారా? అని ప్రశ్నించగా, తానేకాకిని అబద్ధమాడి సన్యాసదీక్షను స్వీకరించెను.

భర్త తనతో చెప్పకుండా ఇల్లు విడిచి పోవుటచే రుక్మాబాయి దుఃఖాక్రాంతయై అతడు శీఘ్ర కాలములో తిరిగి ఇంటికి రావలెనని కోరి అశ్వద్ధ నారాయణుని దీక్షతో సేవించుచుండెను. ఆ అనుష్టాన బలమే అలంది క్షేత్రములో అశ్వద్ధ నారాయణుని సన్నిధికి శ్రీ పాదస్వామిని చేర్చెను. అతడు అట కూర్చుండి అనుష్టానము చేసికొనుచుండ రుక్మాబాయి యే తెంచి ఆ మహాత్మునికి అనేక ప్రదక్షిణ నమస్కారములు చేసెను. శ్రీపాదస్వామి ఆమె భక్తికి సంతసించి 'అష్టపుత్ర సౌభాగ్యవతీభవ' అని ఆశీర్వదించెను. రుక్మాబాయి సంతసించుచు తన వృతాంతమంతయు అతనికి నివేదించెను. శ్రీ పాదస్వామి తాను దోషి అగుట తెల్సుకొని రుక్మాబాయిని కూడ తీసుకొని కాశికి పోయి, విఠోభాను మందలించి సమాధాన పరచి గృహస్థ వేషము ధరింపచేసి మీకు త్రిమూర్తులు కుమారులుగను ఆదిశక్తి కుమార్తెగను జన్మించి లోలకోద్ధారణ చేయుదురని ఆశీర్వదించి పంపివేసెను.

స్వగ్రామము యేతెంచిన విఠోభా దంపతులను ఆ ఊరి బ్రహ్మణులు సంఘములో చేర్చుకొనక బహిష్కరించుటచే అరణ్యములో ఒక పర్ణశాలను నిర్మించుకొని అచట తీవ్రమగు అనుష్ఠానము చేయుచు బిక్షాటన వలన దేహపోషణ చేసికొనుచుండిరి. ఇట్లు 12 సంవత్సరములు గడచిన పిదప క్రీ॥శ॥ 1273 సంవత్సరమున ఈశ్వరాంశముచే నివృత్తి దేవుడును 1275 సంవత్సరంలో శ్రీ మహావిష్ణువు అంశమున జ్ఞానదేవుడును (జ్ఞానేశ్వర) 1277 లో బ్రహ్మాంశయిన సోపాన దేవుడును 1279 లో ఆదిశక్తి అంశమున రుక్మాబాయియను జన్మించిరి.

ప్రాయశ్చిత్తము చేసి సంఘములో చేర్చుకొనుడని ప్రార్థించినను పండితులు వీరి ప్రార్థనలను నిరాకరించిరి. ఆ పిదప వారెల్లరును త్రయంబక క్షేత్రమున చేరి బ్రహ్మగిరి పర్వతమునకు ఆరు మాసములు, ప్రదక్షిణములు చేసిరి. ఒకనాడు నివృత్తి దేవుడు గైగునాధుడు అను

మహాత్ముని చేరి ఏడు దినములు అయినను సేవించి " రామకృష్ణ హరి" అని మంత్రము ఉపదేశము పొందెను. అందరును కలసి స్వగ్రామమునకు తిరిగి వచ్చి తమకు ప్రాయశ్చిత్తము చేసి శుద్ధులను చేయవలసినదిగా కోరిరి. దేహ త్యాగమే ప్రాయశ్చిత్తము అని ధర్మాధికారులు నిర్ణయించిరి. విఠోభా దంపతులు బిడ్డలను అచటనే విడచి ప్రయాగ క్షేత్రములో త్రివేణి సంగమున దేహ త్యాగమొనర్చిరి. బిడ్డలు నలుగురు పయిఠన పురమున ధర్మాధికారులను చేరి మాకు ప్రాయశ్చిత్తము చేయుడని ప్రార్థించిరి. అందుకు వారు "మీరు సన్యాసికి పుట్టిన బిడ్డలు, భ్రష్టులు, మీరా జన్మము బ్రహ్మచర్య దీక్షతో సర్వభూతములను ఈశ్వర స్వరూపముగా భజించుచుందురు" అని ఆదేశించిరి.

ఆ సోదరీ సోదరులు ఎంతయో సంతసించిరి. మీకేల యిట్టి పెద్దపెద్ద పేర్లు పెట్టిరి. అని ధర్మాధికారులు వారిని ప్రశ్నించగా తమ నామములోని విశేషములను జ్ఞానదేవుడు ప్రకటపరచెను. అప్పుడొక దున్నపోతు దారిని పోవుచుండగా దానిని చూపి దానికి జ్ఞానదేవుడని నేనెందుకు పేరు పెట్టరాదు. అని ధర్మాధికారులలో నొకడు ప్రశ్నించెను. అందుకు జ్ఞానేశ్వరుడు దానికిని నాకును భేదము లేదు. ఉభయులలోను ఆత్మ ఏకరూపమే అని జవాబిచ్చెను. అప్పుడా బ్రాహ్మణుడు ఒక కఱ్ఱ పుచ్చుకొని ఆ దున్నపోతు వీపుపై క్రూరముగా కొట్టెను. 'అబ్బా' అని అర్చుచూ జ్ఞానదేవుడు స్పృహ తప్పి క్రింద పడిపోయెను. జ్ఞానదేవుని శరీరము పరీక్షించగా ఆ దెబ్బలన్నియూ, జ్ఞానదేవుని వీపుపై పడినట్లుగా రక్తము చిమ్ముచుండెను. బ్రాహ్మణ సంఘమంతయు ఆశ్చర్య చకితులైరి. నీవు వేదములు నేర్చితివిగదా! ఆ దున్నపోతుచే వేదములు చెప్పించెదవా? అని జ్ఞానదేవుని వారు సవాలు చేసిరి. జ్ఞానదేవుడు వినయముతో లేచి అందరికి నమస్కరించి ఆ దున్నపోతు శిరస్సున చేయివుంచి "ఓ! మహిషమా!! నీ నోట ఈ పెద్దలందరు వేదము వినగోరుచున్నారు. కనుక వినిపింపుము" అని ఆ మహిషమును అజ్ఞాపించెను. అంత ఆ దున్నపోతు నాల్గు వేదములలోని భాగములను స్వరయుక్తముగా చదువసాగెను. అచటనున్న ప్రజలందరు యీ సంఘటనను చూసి సంభ్రమాశ్చర్యములకు లోనైరి. ఈ సోదరీ! సోదరులు మానవ మాత్రులు గాదని కేవలము అవతారమూర్తులని వారు చేయు వేదాంత పురాణ గీతోపన్యాసములకు ఎల్లరు హాజరై శ్రవణము చేసి ఆనందించుచుండిరి.

ఇట్లుండ ఒకనాడు వారు బసచేసియున్న బ్రాహ్మణ గృహములలో పితృకార్యము వచ్చెను. సన్యాసి సంతానమును కాపురం పెట్టుకొన్న ఆ ఇంటికి భోక్తలుగా వచ్చుటకు ఎవరును అంగీకరించలేదు. ఆ గృహస్తు ఎంతో దుఃఖంచ సాగెను. మీ రేమియు దుఃఖించ వలదు. మీ పితృ దేవతలనే నేను నియంత్రణము చేసి రప్పింతును. వారిని పూజించినచో వారే స్వయముగా మీ ఆతిధ్య సత్కారములను దక్షిణ తాంబూలములను గ్రహించి మిమ్ము

ఆశీర్వదించి పోవుదురు" అని ధైర్యము చెప్పి సకాలమునకు పితృదేవతల నాహ్వానించి ఆ గృహస్థు యొక్క పితృకార్యం యథావిధిగా సంపూర్తి గావించెను. ఈ సంఘటనతో వారికి విధింపబడిన సంఘ బహిష్కారమును తొలగించి బ్రహ్మణ సంఘమంతయు వారికి దాసానుదాసులైరి.

పిమ్మట జ్ఞానదేవుడును, సోదరులను యావద్భారతమంతయు తీర్థయాత్రలు చేసికొని తిరిగి వచ్చిరి. జ్ఞానదేవునకు 21 సంవత్సరములు వయస్సులో శరీరము చాలించవలెనను సంకల్పము కలిగి ఒక పుణ్యదినమున ప్రజలందరు చూచుచుండగా జీవసమాధిలో ప్రవేశించెను.

37. మహాత్ములకు భ్రాంతిచెందకు

ప్రపంచంలో కొంతమంది మహత్తులు, మహిమలు, సంపాదించి తద్వారా ధన, కీర్తి ప్రతిష్టలు సంపాదించవలెనని మంత్ర, తంత్రయోగాది సాధనలు చేసి తమ అమూల్య జీవితము వ్యర్థపరుచుకొని భ్రష్టులై అధఃపతనము చెందుచున్నారు. వారికి ఎంతమాత్రము పారమార్థిక అభ్యున్నతి కలుగజాలదు. వారిని చూచి లోకులు గొప్ప మహాత్ములనియు, అవతార పురుషులనియు, మోసపోయి వారిసేవచేయుచూ ధన, కనక, వస్తువాహనములను వారికి సమర్పించి ఇహపరముల రెంటికి చెడిన వారగుచున్నారు. ఆ విధముగా మహిమలను ప్రదర్శించువారు తాము చెడినదియే కాక లోకులను చెరుపుచూ లోకహాని కలిగించుచున్నారు. ఆదిలో మోక్షమునే ఆశించి అందుల్కై ఏదియో సాధనచేస్తూ సాధనాకాలమునందు తమకు ప్రాప్తించిన చిల్లర మహిమలకు ఉబ్బితబ్బిబ్బై పోయి వానిని లోకమున ప్రదర్శించి తద్వారా లభించిన కీర్తులకు వ్యామోహము చెంది తాము ఆదిలో ఆశించిన అభ్యుదయపథమునందు పురోగాములు కాకుండ పోవుచున్నారు. ఆ విధముగా మధ్యలో చేకూరు మహత్తులకు లొంగిపోరాదని హెచ్చరించుచూ శ్రీ స్వామీ వివేకానంద యీ క్రింది కథను చెప్పియున్నారు.

ఒక నగరంలో ఒక పేదవాడు బహుళ సంతానవంతుడై భార్యబిడ్డలను పోషించుటకై ప్రతిదినము సమీపారణ్యమునకు పోయి కట్టెలు కొట్టి తెచ్చి వాని విక్రయము వల్ల వచ్చిన ధనముతో కుటుంబమును పోషించుచుండెను. యింకొక వృత్తివాడు ఎరుగడు. ఇట్లుండు వర్షాకాలము ఏ తెంచి అధిక వర్షములు కురియసాగెను. పచ్చి కట్టెలు ఎవరును కొనరుకదా! ఎండుకట్టెలకై వెదకుచు అతడు అరణ్యమున గొడ్డలి భుజముపై వేసుకొని అరణ్యమంతయు సాయంకాలము వరకు దిరిగెను. ఎండుకొమ్మకూడా అతనికి లభింపలేదు. అతడు అలసిపోయి ఒక చెట్టుక్రింద చతికిలపడి రేపటికి నా కుటుంబమునకు పస్తులే కదా? అని వలపించసాగెను. కొంత సేపటికి ఒక మహాత్ముడు ఆదారిని పోవుచూ, నీవు యిట్లు దుఃఖించుటకు కారణమేమి? అని ప్రశ్నించగా తన దుఃఖకారణము సవిస్తరముగా

విన్నవించుకొనెను. నీవు ఏమియు దుఃఖించనవసరము లేదు. ఉత్తరదిశగా పొమ్ము. నీకు దరిద్ర విచ్ఛిత్తి కాగలదు. సందేహింపకుము అని చెప్పి ఆ మహాత్ముడు తనదారిని పోయెను. ఆ బీదవాడు ఆ మాటలకు ధైర్యము తెచ్చుకొని గొడ్డలి భుజాన్ని వేసుకొని ఉత్తరదిశగా 1,2 ఫర్లాంగులు మాత్రం వెళ్ళెను. అద్భుతము అతనికి అక్కడ ఎండిపోయిన చెట్లతో కూడిన వనము ఒక్కటి కాననయ్యెను. అతడు పరమానందము నొంది ఒక చెట్టును నరుకుటకై గొడ్డలిని ఎత్తెను. కాని అంతలో మహాత్ముని మాటలు స్ఫురణకు వచ్చెను. నీకు దరిద్రవిచ్ఛిత్తి కాగలదు అని మహాత్ముడు చెప్పినాడేగాని ఎండుకట్టెలు దొరుకునని చెప్పలేదే. నేను మోయగలిగినన్ని ఎండు కట్టెలు తీసుకొని పోయినను నాకు దరిద్రవిచ్ఛిత్తి ఎట్లు కాగలదు? కనుక మహాత్ముని మాటలలో ఏదో విశేషమువున్నది అని అతడు యోచించి యింకను ఉత్తరదిశగా పోసాగెను. మరల 1,2 ఫర్లాంగులు పోయెను. అతని కట్టెదుట చందనవన మొకటి ప్రత్యక్షమాయెను. ఒక్క కొమ్మనరికి తీసుకొని పోయినచో ఒక ఏడాది గ్రాసము అతనికి లభించును. అయిననూ శాశ్వతముగా దరిద్రవిచ్ఛిత్తి ఎట్లు కాగలదు? అని యోచించి అతడు యింకను ఉత్తరదిశగా నడచిపోయెను. మొదటి రాగి గనులు, పిమ్మట వెండి గనులు. అటుపై బంగారు గనులు అతనికి ప్రత్యక్షమగుచున్నది. కాని అతడు ఆగలేదు. తుట్టతుదకు అతనికి వజ్రాల గని కానవచ్చెను. యీ వజ్రములలో పెద్ద వజ్రములు 2,3 తీసుకొని పోయినచో నిజముగా అతనికి దరిద్ర విచ్ఛిత్తి అయి 7,8 తరముల వరకు ఎట్టిలోపముండదు. కనుక అతడు మూడు పెద్ద వజ్రములను ఏరి గొడ్డలిని అటు పారవైచి ఆ వజ్రములను అమ్ముకొని అతడు మహా ధనవంతుడై కుటుంబముతో సర్వసౌఖ్యములు అనుభవించసాగెను.

ఎండు చెట్లవనము చందనవనము, రాగి, వెండి,బంగారు గనులు సాధకునకు తన సాధనలో లభించు అవాంతర ప్రయోజనములు వంటివి వాని యందు దేని కాసించిననూ వాని సాధన అంతటితో సమాప్తమై చరమ లక్ష్యమును సాధించలేడు. కనుక, యోగాది సాధనలలో అవాంతరముగా ప్రాప్తించు మహత్తులకు సాధకుడు ఎన్నడునూ వ్యామోహము చెందరాదు. పరమపురుషార్థమైన జన్మరాహిత్య మొక్కటే అతని చరమ లక్ష్యముగా ఉండవలయును.

38. శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు

పూర్వజన్మలలో చేసిన సుకృతదుష్కృతముల ఫలమిప్పుడు అనుభవించు చున్నామని, యిపుడు చేయు కర్మఫలితము రాబోవు జన్మకు కారణమై అనుభవించవలసిన కర్మఫలముల కనుగుణ్యమైన శరీరమందు పుట్టెదమనిన్ని, మరల ఆ శరీరముతో నూతన కర్మలొనర్చి మరల జన్మను ఎత్తుతామనిన్ని కనుక కర్మవలన జన్మ, జన్మవలన కర్మ యిట్లనంతముగా యీ సంసార చక్రమునందు పుట్టు చావులయందు తిరుగుచుండునని హిందువుల కర్మ సిద్ధాంతమైయున్నది. ఈ జన్మపరంపరలో జీవుడు అనేక దుఃఖములననుభవించుచూ, యీ దుఃఖము నుండి శాశ్వతముగా ఎట్లు విడుదల లభించునాయని యనాదికాలము నుంచి మానవుడు మార్గాన్వేషణ గావించుచున్నాడు. అన్వేషణా ఫలితములు ప్రస్థానత్రయమని పేరుగాంచిన 1. ఉపనిషత్తులు 2. బ్రహ్మసూత్రములు 3. భగవద్గీత. ఇందు భగవద్గీత సూచించిన మార్గములలో ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో కర్మాచరణచేయుట ఒక మార్గమైయున్నది. యిట్టి కర్మాచరణయందు కర్మఫలములు తన్నంటజాలవని, ఆ విధంగా ఆగామికర్మ పుట్టజాలదని ప్రారబ్దము యీ జన్మయందు అనుభవం చేత నశించునని, సంచితము తత్వజ్ఞానముచే నశించునని, యీ విధంగా కర్మత్రయ నాశనంకాగా జన్మ రహితము సిద్ధించునని చెప్పబడినది.

ఈ సిద్ధాంతమును హృదయపూర్వకముగా విశ్వసించి ఆచరణ యందుంచిన ఒక వృద్ధురాలు ఏపని చేసినా శ్రీకృష్ణార్పణం అని త్రికరణశుద్ధిగా కర్మఫలములను ఈశ్వరార్పణ గావించుచుండెను.

ఆమె పేడతో ప్రతిదినం ఇల్లలుకొనుచు చేతిలో మిగిలిపోయిన పేడను పారవేస్తూ శ్రీకృష్ణార్పణం అంటూ విసరివేయుచుండెను. ఆమె యింటి ప్రక్కనే దేవాలయమూ అందు శ్రీకృష్ణ విగ్రహమూ ఉండెను. దేవాలయార్చకుడు గర్భగుడి తలుపులు తీసేసరికి శ్రీ కృష్ణ విగ్రహము పేడతో మలామా చేసినట్లు ఉంటూ ఉండెను. అతడెంతో కష్టబడి విగ్రహమంతయు కడిగి ప్రతినిత్యమూ శుభ్రపరచుచుండెను. రాత్రి తాళములు వేయబడిన దేవాలయంలోనికి యెవరు ప్రవేశించలేరు గదా యిది ఎట్లు జరుగుచున్నదో ఎవరికి అంతుపట్టలేదు. గ్రామమంతయు అట్టుడికి పోవుచుండెను.

ఒకనాడొక బాటసారి ఈ విషయమంతయు విని గుడికి అరఫర్లాంగు దూరము వరకు యీ వృద్ధురాల్లిలు తప్ప యితరయిళ్ళే లేవు. ఆమె యింటి నుండియే యీ అపచారము జరుగుచున్నదేమో గనిపెట్టవలెనని సూర్యాస్తమయమునకు పూర్వమే వెళ్ళి రాత్రి ఆ యింటి అరుగు మీద పరుండుటకు అనుమతి కోరి అరుగు మీద కూర్చొని వృద్ధురాలిని పరీక్షించుచుండెను. ఎవరామెకి చ్చినా, ఆమె యెవరికేమిచ్చినా ఆమె శ్రీకృష్ణార్పణం అంటూ

ఉండేది. మరునాడుదయం ఆమె అరుగులు పేడతో నలికి మిగిలిన పేడముద్దను శ్రీకృష్ణార్పణం అంటూ వీథిలోనికి విసరివేయుట చూచెను. కాని ఆ ముద్ద విసరినవైపు చూడగా అదియెక్కడా క్రిందపడిన జాడ కనుపించలేదు.

మరికొన్ని నిమిషములలో తలుపులు తెరుచుటకు, అర్చకుడు రాగా, బాటసారి కూడా అతని వెనుకనే లోనికేగిచూడ, విగ్రహము యొక్క ముఖమునకు పేడముద్ద అంటుకొని యుండెను. ఆ పేడముద్ధ వృద్ధురాలు విసరిన పేడముద్ద ప్రమాణములోనే యుండుట చూచి బాటసారి తన ఊహ సరి అయిన దేనని గ్రహించి, అయ్యా! మీరా పేడను కడిగి వేయకుడు. ఒక గంట వరకు మరల తాళము వేసి ఉంచుడు, తరువాత తల్పులు తీసేసరికి పేడంత కడిగివేయ బడియుండును. చూచుకోండి అని చెప్పి వృద్ధురాలి కడకు వచ్చెను. ఆమె నలుగు స్నానము చేయుచుండెను.

తల్లీ శ్రీకృష్ణార్పణం అంటూ స్నానం చేయవేమి? ఆ మాటలు విని కృష్ణార్పణం అంటూ ఆమె నాలుగు బాల్చీలు నీళ్ళు తలమీద మొఖం మీద పోసుకొనెను. వెంటనే బాటసారి గుడితలుపులు తీయించి చూడగా విగ్రహం పైనున్న పేడ అంతయు నీటితో శుభ్రముగా కడిగివేయబడియుండెను.

త్రికరణ శుద్ధిగా ఆ వృద్ధురాలు శ్రీకృష్ణార్పణం అనుచుండుటచే నిజముగా ఆమె యిచ్చినవీ పుచ్చుకొన్నవీ శ్రీకృష్ణునకే చేరుచుండెను. వృద్ధురాలికి యిచ్చువాడు పుచ్చుకొనువాడు తాను **దృశ్యప్రపంచమూ** సర్వమూ శ్రీ కృష్ణుడే అను భావమారూఢమై యున్నందుననే యిది సాధ్యమయ్యెను. తాను వేరు ఈశ్వరుడు వేరు అనుకొన్నంత వరకు ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో కర్మలాచరించినను ఫలానుభవము తప్పదు. సర్వాత్మాభావము ఆరూఢమగుటకు యిది సాధన కావచ్చును. యిది సిద్ధించువరకు తాను చేయు కర్మల ఫలం తనకే చెందుచూ ఉండుట తథ్యము.

39. గురుకృపా సంసిద్ధి

పరమాత్మ సృష్టియందలి 84 లక్షల జీవోపాధులలో మానవోపాధి దుర్లభమైనదని సర్వులకు విదితము "దుర్లభంమానుషం దేహం, వివేకమతి దుర్లభం" అనే న్యాయంగా మానవోపాధికి వచ్చినా వివేకము కలిగియుండుట మరీ దుర్లభము మానవ జన్మయెత్తినందుకు జన్మరహితమునకు కృషి చేయుట, పరమధర్మమైయున్నది. ప్రపంచమునందు గల సర్వమతములు జన్మకారణ వస్తువేదైవమనీ, మోక్షస్థానమునీ, నిర్ణయించు చున్నవి. శ్రీ శివరామ దీక్షిత సిద్ధాంత పరిపూర్ణ బోధయందే జన్మరాహిత్య విధానము చక్కగా నిరూపింప బడినది. పరిపూర్ణ బోధను గూర్చి దాని నిర్మిత విధానము, ఆరూఢ విధానములను గూర్చి పెక్కు పర్యాయములు వివరించుట జరుగుచునే వున్నది. మరల దాని విషయమై

చర్చించుట వల్ల చర్విత చర్వణ దోషము కలుగదా అని శంకించనవసరము లేదు. విశేషించి పునర్విమర్శ ద్వారా సిద్ధాంతమందలి ఆధిక్యత యందలి లోతుపాతులు హెచ్చు అవగాహనకు రాగలవు.

పరిపూర్ణ బోధ ఆరూఢమగుట ఎట్లు? దీనియందలి లోతును గ్రహించి, ఉత్తీర్ణులగుటకు ఆచరించ దగిన ఆచరణ విధానమేమి? అని ప్రశ్న కలిగినచో ఒక్క గురూపాసన, గురుకృప అని చెప్పక తప్పదు. ఒక్క గురూపాసన, గురుకృపల ద్వారానే సర్వార్థ సిద్ధికాగలదు. గురువు అనుగ్రహించ గల ఉత్తమోత్తమఫల ప్రాప్తి యేదో అది గురుకృపా విశేషమనదగును ఇతరులకు తెలియరానిది గురువు వద్ద గుహ్యాతిగుహ్యముగా నున్న రహస్య జ్ఞానమేమి? అదే స్వరూప జ్ఞానము. అదే ఆత్మరూపం గురురూపం తన నిజరూపమున్ను అయివున్నది. అది "గురున్ముఖే జ్ఞాతవ్యం నాన్యథా గ్రంథ కోటిభిః" ఐననూ గురుబోధ రీత్యా ఆ వస్తువునందు బుద్ధి నిశ్చయము కలిగినను గురుకృపలేనిచో ఆత్మనిశ్చయము కలుగజాలదు అట్లు ఆత్మ నిశ్చయము కలిగించిన వెనుకగాని సద్గురువు పరిపూర్ణ బోధ శిష్యునికి అనుగ్రహించడు.

పారమార్థిక సంబంధమైన ఏ సాధనా సిద్ధికైనా ముందుగా శిష్యునికి అంతఃకరణశుద్ధి కావలెను. ఏకాగ్రత అత్యంత ఆవశ్యకము. సత్కర్మా చరణ వల్ల అంతఃకరణ శుద్ధి కల్గును. ఏకాగ్రత గురూపాసన వల్లకల్గును. ఏకాగ్రతతో చేసిన సాధన అత్యంత శక్తివంతము కాగలదు. గురుకృప కలుగుటకు గురుమంత్రానుష్టానం అత్యంత ఆవశ్యకము. గురుమంత్ర నిర్మాణములో గురుమంత్రము దేనికొరకు జపించవలెనో నిర్ణయింపబడినది. "శ్రీ గురుకృపా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపేవినియోగః" అనగా ఒక్క గురుకృపా ప్రసాదసిద్ధికొరకే అని నిర్ణయింపబడియున్నది. గురుమంత్రమునకు సాక్షాత్ శ్రీ గురు పరమాత్మయే అధిష్టాన దేవతయైయున్నాడు. మంత్రమును విడచి వేరే మంత్ర అధిష్టాన దేవత ఉండడు. గురుమంత్రమందే గురు స్వరూపము ఎట్లు నిండియున్నదో సాంప్రదాయక గురువల చెంత శిష్యులు వస్తు నిశ్చయముగా విచారించవలసియున్నది. గురుమంత్రానుష్టానము వల్లనే గురుపుత్రుడు ఆత్మసాక్షాత్కారము పొందవలసియున్నది. గురువు మంత్రమును మాత్రమే ఉపదేశించి ఊరుకొనునా? అంటే తదాచరణ విధానము. అనగా వాచక, ఉపాంశు, మానశిక, అర్థభావన, ధ్యాన పద్ధతులను సాంగోపాంగమున గురువు తెలియచేయును. ప్రారంభంనందు వాచక జపము, తదుపరి ఉపాంశ, పిదప మానసికము. క్రమేణ అభ్యాసము చేయవలసియున్నది. ఇట్లు క్రమేణ అభ్యాసము చేయుటలో మానసిక ఏకాగ్రత లభించి తీరును. మానసిక జపముచే మంత్రశక్తి ఉత్పన్నమగును. ఏలనన మనస్సు ఇటునటు పరుగిడక కేవలము మంత్రాక్షారములపై కేంద్రీకరింపబడును. గురుమంత్ర సిద్ధే గురుకృప అని చెప్పవలెను. మానసిక జపము చేయుచు గురుముఖతః వస్తు నిశ్చయ పూర్వకముగా గురుమంత్రార్థమును గ్రహించి అనగా గురుమంత్రాధీష్టాన దేవత యొక్క స్థాన, స్వరూప, స్వభావమును విని

స్వరూపనిర్ణయమునందే ఏకాగ్రత చెందునట్లు మనస్సును ప్రయత్న పూర్వకముగా ప్రవేశపెట్టి ధ్యానములో సాక్షాత్కారానుభవము పొందవలసియున్నది. అంతరంగ సాధనలో ఎట్టి ఉపేక్షయు పనికిరాదు. పరమాత్మ లేక గురుస్వరూపము ఒక్క మనస్సు చేత మాత్రమే చూడదగినదని, వినదగినదని శ్రుతులు ఘోషించుచున్నవి. "మనసైవాను ద్రష్టవ్యం మనసైవాను శ్రోతవ్యం", అనిన్ని 'ఆత్మావారే ద్రష్టవ్యో, శ్రోతవ్యో, మంత్రవ్యో, నిధి ధ్యాస తవ్యం" అనిన్ని "బుద్ధి గ్రాహ్యమతీంద్రియం" అనిన్ని నిర్ణయించుచున్నవి. మనోపరిపక్వత లేని సాధన వ్యర్థము కాగలదు. పరిపూర్ణ సిద్ధాంతములో గురుపుత్రులు ఉత్తీర్ణులగుటకు ముఖ్యముగా మూడు మార్గములు నిర్దేశింపబడియున్నవి.

1. అనుష్టానము 2. ఆచరణ 3. విచారణ. ఇచ్చట అనుష్టాన మనగా గురుమంత్రానుష్టాన మనియే తెలియవలెను. అభ్యాసంలో అనేక మానసిక ఆందోళనలకు గురికాగల అవకాశమున్నది. అందువలననే గురూపదిష్ట మార్గములోనే అభ్యసించవలసియున్నది. "నానాయుక్తోపదేశేన తారితా శిష్యసంతతిః" అని గురుమూర్తి కీర్తింపబడుచున్నాడు. ఆచరణ అనగా త్రికరణశుద్ధిరూపకమైన ప్రవర్తన. త్రికరణశుద్ధి ప్రవర్తన వలననే అంతఃకరణ శుద్ధి అయి అంతఃకరణ ఆత్మగా మారగల శక్తి ప్రాప్తించగలదు. అందున పారమార్థిక సంబంధమైన ఆత్మశుశ్రూష అనంబడు పారమార్థిక త్రికరణశుద్ధిని, గురుపుత్రుడు తూచతప్పకుండా పాటించవలసియున్నది . ఇక విచారణ అనగా గురుముఖత, సాంఖ్య, తారక,అమనస్క, మహావాక్య, వార్తిక సిద్ధాంతములు విచారణచే తానే ఆత్మ స్వరూపమును బుద్ధరూప నిశ్చయము పొందవలెను. పిదప గురుమూర్తి ఆత్మ స్వరూపమును వస్తు నిశ్చయ పూర్వకముగా శిష్యునకు ఎరుకపరచి దానిని ధ్యానపద్ధతిలో ఎట్లు ఆరూఢ పరుచుకొనవలెనో ఎరిగించును. అనుష్టాన, ఆచరణ, విచారణలు సరిగా ఏకబాటలో ప్రవేశపెట్టి కృషిచేయు సాధకుడు నిస్సందేహముగా స్వరూప సాక్షాత్కారము పొందగలడు. ఆత్మ సాక్షాత్కారానుభవము కలుగు పర్యంతము అంతఃరంగసాధన (అనగా శ్రవణమనన నిధి ధ్యాసలు) విడువరాదు. అఖండ ఎరుక నిర్ణయము ఎరిగిన నరునికి మాత్రమే పరిపూర్ణ బోధ విషయంలో గురుమూర్తి" ఏసాధన నీకెందుకు వీసానికి పనికిరాదు" అని అన్నారే కాని, ఇతర విషయం కాదని ముఖ్యముగా గ్రహించవలసియున్నది. ఈ అనుష్టాన ఆచరణ, విచారణలు ఎంత కాలము ఎక్కువగా చేయవలెను? అన్నచో ప్రతి నిత్యము నిదురవచ్చినదనక, చచ్చిన దనక చేయుచునే యుండవలెననీ, తెలియవలెను. అనుష్టానము హెచ్చుగా చేయుచున్న కొలది, మానసిక విశ్రాంతి కలిగియుండుట గురుముఖతః తాను విన్న విచారణ జ్ఞప్తికి వచ్చి అందలి విషయము అమూలాగ్రముగా ఆరూఢమై సందేహ నివారణ తనంతతానుగానే అగుట విషయము లందు వైరాగ్యము, అంతఃకరణ ప్రశాంతి, మున్నగునవి కలుగగలవు. ఈ విధమున పరిపక్వము చెందిన మనస్సే గురుమూర్తినిర్దేశించిన ధ్యాన్న మార్గము ద్వారా

తానే ఆత్మస్వరూపము అనే అఖండ జ్ఞాన సిద్ధిగాంచగలదు. గురుకృప, లౌకిక ప్రయోజనముకై గురుపుత్రుడాశించరాదు. జన్మరాహిత్య రూప పరిపూర్ణబోధ స్థితిని పొందుటకు ఒక్క గురుకృపయే పరమాధారమను విషయము ప్రతిక్షణము గుర్తించిత దాచరణకు వలయు సాధనలు, అనగా గురుభక్తి, గురుసేవ, గురునిష్ట, అనుష్టాన, ఆచరణ, విచారణలు చతుర్విధ శుశ్రూషలు మొదలగునవి అత్యంత శ్రద్ధతో అవలంబించవలసియున్నది. సగుణ రూపముతో నున్న గురుమూర్తి అనుగ్రహించి బోధయందలి మర్మములు ఎరుకపరిచినను, అంతరంగ సాధనలచే పరిపక్వమై అనుష్టాన సిద్ధిరూపమైన ఈశ్వరకృపను పొందనిచో ఆరూఢము కాజాలదు. గురుముఖతః తాను విన్న అఖండ ఎరుక యొక్క స్వరూప స్థితియందు తన మనస్సే ఆత్మయై నిలవగలగుటయే గురుకృపకు పరమ తార్కాణము. ఇది అనుభవనీయము. ఇది అంతయు గురుకృప వలననే లభింపగలదు. గురుస్వరూపమే తానై నిలుచుటయే గురుకృప, ఇట్టి అనుభవమును పొందిన వానికి ఇక ఐహికా ముష్మికములందు కోరదగినది లేదు. పరిపూర్ణ బోధయందు జన్మరాహిత్య రూప, సర్వభ్రాంతి రాహిత్య స్థితిని పొందదలచిన గురుపుత్రుడు ప్రప్రథమములో ఇట్టి అఖండ జ్ఞాన సిద్ధిని పొంది తీరవలసిన దేనని చెప్పక తప్పదు. ఈ భావమునే గురుగీత ఈ క్రింది శ్లోకములో ఉద్ఘాటించుచున్నది.

శ్లో॥ స్వయం బ్రహ్మ మయోభూత్వాతత్పరం చావలోకయేత్॥
పరాత్పరతరం నాన్యత్ సర్వగం తన్నిరామయం॥

తా॥ జనుడు తాను బ్రహ్మ స్వరూపియై పిమ్మట దానికిపరమైన కేవలాత్మను గ్రహించును. పరస్వరూపమగు పరిపూర్ణం కంటె అన్యమేమీ లేదు. అది అంతటను నిండి దేనికి ఆధారముగాక నిరామయమైనది.

అఖండ ఎరుక నిర్ణయము ఎరిగిననే కాని పరిపూర్ణ బోధచెప్పరాదు. గురుకృపచే అఖండ యెరుక ఆరూఢుడైన వానికి మాత్రము ఇక సాధనలు పనికిరావని, ఏ సాధనలు లేని పరిపూర్ణ బోధను గురూపదిష్ట మర్గమందే కృషి సల్పమని గురుమూర్తి నిర్దేశించి నారని తెలియవలెను. శ్రీభాగవతుల కృష్ణదేశి కేంద్రులు తాము రచించిన కందార్థములలో గురుకృపను ఇంకను విశేషముగా నిర్వచించి, నిరూపించియున్నారు. "అపరోక్షమౌనె మనుజలకు" అనే కందార్థములో ఈ భావమును వ్యక్తపరచి యున్నారు. పరిపూర్ణ బోధను క్లుప్తముగా చెప్పవలెనంటే పరిపూర్ణమును ఎరుకను ఎరిగి ఎరుకు మానుటయే. ఇక్కడ ఎరుగుట యనగా కేవలము వినుట మాత్రమే కాదు. వాటినిగూర్చి వస్తు నిర్ణయముగా ఆరూఢపరుచుకొనుటయే అని తెలియవలెను. ఈ భావమును కృష్ణదేశి కేంద్రులు ప్రథమంలో "పరిపూర్ణమనే దొకటి లేనిరుకనేదొకటి పరిపూర్ణ మెరుకల నెరిగి ఎరుకనుమాను. అని ఉపదేశము కూడా చేసియున్నారు. అయితే అవి ఏవిదంబున తెలియబడగలవు? అను

ప్రశ్నకు జవాబుగా శ్రీ దేశికేంద్రులు తమ కందార్థములలో సెలవిచ్చియున్నాను. "అపరోక్షమౌనే మనుజులకు పరోక్షంబైన బయలుగురు. కృపలేకన్, అపరోక్షమౌను మనుజులకు పరోక్షం బైన బయలు గురుకృప కలుగా, కీలిదేలేని ఎరుకతా తొలుగ విపరీతమౌ బుద్ధి విడిచినీ ఎప్పుడు ఉపచారములు చేయుచుండుము అని నుడివి యున్నారు. దీని భావమేమనగా మనోవాక్కులకందక, శుద్ధనిర్గుణమైయున్న పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము తెలియబడవలెనన్నను, ఎరుకను వీడవలె నన్నను ఎరుకను వీడి అశరీర పద్ధతిలో కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణ ద్వారా అస్పర్శ యోగ పద్ధతి అలవడవలెనన్నను ఒక్క గురుకృప చేతనేననియు, అట్టి గురుకృప కలుగుటకు, తగు విధమైన ఉపచారములు చేయుచుండుమని నిర్దేశించియువ్నారు. ఉపచారములు చేయు చుండు మా గురుకృప కలుగా అని గురుకృప సిద్ధించు మార్గము కూడా సూచించినారు. ఉపచారము అనగా నేమి? సేవయనియు గంధాదులర్పించు పంచోపచారములు ధ్యాన్నావాహనాది షోడశోపచారములు, ఆవాహనము స్వాగతాదులతో సహా అష్టాదశోపచారములు 18ను సుగంధతైలాభ్యంగనాది చతుష్షష్టి 64 ఉపచారములు అని అర్థములు గలవు. "గురు శుశ్రూష నొనర్చుట నెరిగించెదనెట్లనన్న యేర్పడవినుమానరు లిష్టదైములుకున్ పరిచర్యయొనర్చునట్లు" అని కందార్థములో పరిచర్య అన్న శబ్దము పయోగింపబడినది. షోడశోపచారములు మొదలగు యుపచారములు యిష్టదైవములకు పరిచర్యయేయగును. కనుక సగుణరూప గురుపూజా విధాన మందీ ఉపచారములన్నియు, చేయతగినవి. శుశ్రూష యనగా సేవయనియే అర్థము. స్థాన, ఆత్మ, అంగ, భావశుశ్రూషలు చేసుకొనుటయే నిజమగు గురుసేవ ఇవిస్వోద్ధరణకు తన అంతఃకరణ పరిశుద్ధికి అత్యంతావసరము. కనుక గురుభక్తులు సగుణరూపంలోను నిర్గుణ రూపంలోను గురుమూర్తిని ఉపాసించుట ముఖ్యకర్తవ్యము. యిట్టి, గురుసేవ వలనే గురుకృపావిర్భావము కాగలదు. ఆ పిదపగాని యెటువంటివాడయినను పరిపూర్ణ యెరుకలనెరుగ జాలడు. ఎరుకనువీడి భ్రాంతి రహితుడు కాజాలడు. గురుకృప పారమార్థికాభ్యున్నతికే గాక, ప్రాపంచికమున గూడ ఎనలేని మేలు చేకూర్చును. శ్లో॥ మూకంకరోతి వాచాలం పంగులంఘయితే గిరిం॥ యత్కృపా మహం వందే పరమానంద మాధవం పరమాత్మయగు మాధవుని కృపయున్నచో మూగివాడు మహోపన్యాసకు డగును. కుంటివాడు కొండలను దాటగలడని భావము. ఆదిశంకరులు శిష్యుడగు పద్మపాదుడు నది అవలియొడ్డుకు పోవ సంకల్పించి నపుడు అడుగడుగును అతని పాదములాన్చుకొనుటకు నదిలో పద్మములు మొలవగా వానిపై పాదములాన్చుచు మోగాలైన చెమ్మకాకుండా ఆవతలి ఒడ్డుకు నడచిపోయెనట. యీ విధముగా గురుకృప ఐహిక జీవితము నందు ఎంతో సహాయము గాలదు. గురుకృపా సిద్ధికై గురూపాసన గావించువాడు జీవితములో ప్రారబ్ధానుసారం ప్రాప్తించు సుఖదుఃఖములకు పొంగక కృంగక అంతఃకరణ స్థిమితమును గోల్పోక సదాశాంతుడై యుండును. కనుక ఐహికాముష్మిక సుఖసంతోషములకు చతుర్విధ పురుషార్థసిద్ధికి గూడ గురుకృపా సంసిద్ధి అత్యంత అభిలషనీయమైయున్నది.

ఓం

శ్రీ గురుభ్యోనమః

"పరిపూర్ణ దర్శనాచార్య సదానంద"
శ్రీ ఋపకుర్తి వీర వెంకట రామచంద్రరావు గారి

రచన గ్రంథ వివరములు

		వెల రూ.
1.	పరిపూర్ణ దర్శనం	40-00
2.	పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంత పరంపరా గురువుల జీవితచరిత్ర	15-00
3.	పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతము వేదాంత కథలు	15-00
4.	భ్రాంతి రహిత శ్లోకములు - సవ్యాఖ్యానము	12-00
5.	నిఖిల వేదాంతార్థ నివహము	12-00
6.	పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతము (జాబులు-జవాబులు)	20-00
7.	శ్రీ శివరామ దీక్షితీయ సూక్తిముక్తావళి	20-00
8.	గురుస్తోత్రము (మొదటి భాగము)	25-00
9.	గురుస్తోత్రము (రెండవ భాగము)	25-00
10.	అచలము - వేమన	5-00
11.	పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతం వ్యాసమంజరి (మొదటి భాగం)	15-00
12.	పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతం వ్యాసమంజరి (రెండవ భాగం)	15-00
13.	పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతం వ్యాసమంజరి (మూడవ భాగం)	17-00
14.	పరిపూర్ణ రాజయోగ సిద్ధాంతం వ్యాసమంజరి (నాల్గవ భాగం)	18-00
15.	శిరోభూషణము (మొదటి భాగం)	12-00
16.	శిరోభూషణము (రెండవ భాగం)	15-00
17.	బాలల బోధ	5-00

ఈ గ్రంథములు వలయువారు

శ్రీశ్రీశ్రీ సీతారామచంద్ర పరిపూర్ణ బోధోపదేశ మందిరము

డోర్ నెం. 10-204/ఎ, యర్రబాలెం-522 503

మంగళగిరి మండలం, గుంటూరు జిల్లా